

CASA CORPULUI DIDACTIC MEHEDINȚI

SCOALA MEHEDINTIULUI NR. 72

ISSN 2810 - 2193
ISSN-L 2392 - 7526

IANUARIE 2016

ȘCOALA MEHEDINȚIULUI

NR. 72

IANUARIE 2016

CUPRINS

Rodica Teleguță, Unirea, idealul național al românilor	4
Mădălina Bobleanță, Unirea Principatelor Romane	5
Ardeiu Aurora, Mica Unire - prin ochi de copil	9
Băleanu Alina, Diagnosticarea stării inițiale, premisă a proiectării eficiente	11
Bâtmălai Eugenia-Georgeta, 24 Ianuarie 1859: „Mica Unire”, primul pas spre România - Formarea sentimentelor patriotice la preșcolari	12
Delia Bălăceanu, Unirea, idealul național al românilor	14
Birdeanu Veronica, 24 Ianuarie 1859: Mica Unire – Unirea principatelor române sub Alexandru Ioan Cuza	15
Calofir Ana, Unirea, idealul național al românilor	17
Calomfirescu Loredana Mădălina, Unirea principatelor române	18
Căpățîna Rodica, Unirea principatelor române	19
Capraru Dorel, Unirea, actul energic al națiunii romane	23
Chitimia Mihaela, Metode eficiente utilizate în predarea geografiei	24
Ciorica Elena, „Mica Unire”, primul pas spre România	26
Ciupagea Maria, Toti romanii canta ‘‘Hora Unirii !’’	28
Cojocaru Camelia, Unirea, un ideal măreț	29
Crețu Claudiu, Unirea în cuget și-n simțiri	30
Dașoveanu Anca, Unirea	39
Dobrică Angi Georgiana, Unirea, idealul național al românilor	41
Drăghiea Dorina, Mica Unire a Principatelor Române - visul de aur al românilor	43
Dumitrescu Gabriela Codruța, Unirea principatelor - 157 de ani de istorie națională!	45
Gavrila Florentina, Unirea, idealul național al românilor	47
Giurcă Minodora, Unitate în cuget și simțiri	50
Gorun Mirela, Unirea Principatelor Române sub Alexandru Ioan Cuza (1859)	53
Groza Elisabeta, Recunoașterea internațională a unirii	54
Gurgu Claudia-Monica, ~ 24 ianuarie ~ Unirea Principatelor Române	56
Hoară Viorica-Mirela, Micii istorici	59
Jianu Cosmin, Unirea principatelor - primul pas spre marea unire!	61
Ivănuș Nicoleta Camelia, Idealul național al românilor - unirea	63
Lăudat Raluca Mihaela, 24 Ianuarie 1859: „Mica Unire”, primul pas spre România	65
Lungu Mihaela, 24 Ianuarie 1859: „Mica Unire”, primul pas spre România	67
Modoran Alina Marilena, Unirea Principatelor Române - idealul național al românilor	69
Mureș Valentin, Unirea Principatelor Romane - 24 Ianuarie 1859	71
Ion-Nicolae I. Mutu, Rolul bisericii ortodoxe române în Unirea Principatelor Române de la 24 ianuarie 1859 – personalități marcante	73
Nițoi Carmen Denisa, Resurse necesare proiectării didactice diferențiate	76
Oprîța Mânduț Alina Mihaela, Unirea – idealul românilor	78
Oțet Daniela Loredana, Unirea cea mică	79
Paloș Claudia-Daniela, Povestirile istorice - mijloc de formare a educației patriotice la preșcolari	82
Pașcaniuc Claudia, Predarea-învățarea-evaluarea diferențiată	86
Pănescu Mihaela, Unirea Principatelor Române, Primul pas pe calea înfăptuirii statului național unitar român	87
Petcu Gabriela, În amintirea unirii	89
Popa Loredana, Unirea cea mică de la 1859, un prim pas spre Marea Unire de la 1918	91
Popescu Gheorghîța, Hoară Viorica-Mirela, Cinste eroilor	93
Roman Ana, Unirea - visul de veacuri al românilor	96
Trușculoiu Alina Mihaela, Mica Unire de la 24 ianuarie	98

Tudor Adelina Mihaela, Unirea, idealul național al românilor	99
Vamvore Florica, Tutunaru Oana Iulia Prima lege modernă a învățământului românesc	101
Vișan Steliana, Unirea, idealul național al românilor	103
Unirea, visul de veacuri al românilor	105
Zavracu Violeta, Unirea Principatelor Române - proces care a început în 1848	107

UNIREA, IDEALUL NAȚIONAL AL ROMÂNILOR

*Profesor-metodist Rodica Teleguță
Casa Corpului Didactic Mehedinți*

La 24 ianuarie 1859 Alexandru Ioan Cuza a fost ales, în unanimitate, domn al Moldovei și Țării Românești, iar curentul unionist, care a împânzit cele două provincii românești, a dat speranța unui viitor care să ne aparțină în totalitate. Românii și-au impus voința în fața puterilor vremii, punând Europa în fața faptului împlinit. Solida conștiință națională, apartenența la același neam, limbă, obiceiuri și religie i-a îndreptățit pe deplin să creadă în acest proiect istoric de proporții și să-l materializeze, dându-ne astfel șansa să evoluăm ca o națiune respectată și demnă. Unirea Principatelor Române de la 24 ianuarie 1859 sau “Unirea Mică” este considerată a fi primul pas important pe calea înfăptuirii statului național unitar român.

Cu ocazia aniversării a 157 de ani de la Unirea Principatelor Române, Casa Corpului Didactic Mehedinți a organizat în data de 22 ianuarie 2015, ediția a III-a a simpozionului județean „Unirea, idealul național al românilor”, care se înscrie în seria manifestărilor dedicate zilei de 24 ianuarie și constituie o alternativă la nevoia de formare a cadrelor didactice prin modele de bună practică în cercetarea istoriei naționale și a personalităților care au făcut posibil acest eveniment istoric.

Scopul acestei activități metodico-științifice a fost promovarea valorilor istorice naționale și locale, iar obiectivele propuse au avut în vedere promovarea ideilor de unitate, înțelegere și dialog la nivelul grupului țintă, diversificarea ofertei de formare a cadrelor didactice din învățământul preuniversitar și creșterea rolului cadrelor didactice ca multiplicatori de educație și de promovare a valorilor unor democrații autentice.

UNIREA PRINCIPATELOR ROMANE

*Prof. Mădălina Bobleanță
Casa Corpului Didactic Mehedinți*

Unirea Tarii Romanesti cu Moldova, infaptuita la 24 ianuarie 1859, reprezinta actul politic care sta la baza Romaniei moderne si a formarii natiunii romane. Imprejurările istorice nu au permis unirea simultana a celor trei tari romane-Moldova, Transilvania, Tara Romaneasca. Statul national roman s-a format treptat, incepand cu Unirea din 1859 si incheindu-se in 1918, cand lupta de eliberare nationala a poporului roman va fi incununata de victorie.

Dupa inabusirea revolutiei din 1848, reactiunea interna si fortele interventioniste dinafara au luat masuri de reorganizare a regimului regulamentar restaurat. In 1849 se incheie conventia de la Balta Liman intre Turcia, puterea suzerana si Rusia,puterea protectoare, care justifica prezenta trupelor celor doua state in Principate pentru “a reprima orice miscare de insurectionare”. Potrivit conventiei de la Balta Liman, s-au numit in ambele principate alti domni pe timp de sapte ani:Grigore Alexandru Ghica in Moldova si Barbu Stirbei in Muntenia. In acesti ani s-au facut anumite imbunatatiri in administratia Principatelor, mai ales in Moldova,unde domnitorul ducea o politica cu tendinte liberale. Anii imediat urmatori revolutiei se caracterizeaza prin rolul crescand al burgheziei, care cucerește pozitii noi in viata economica si politica. Are loc o dezvoltare a productiei si a schimbului de marfuri, largirea transporturilor rutiere si a navigatiei, intensificarea legaturilor economice intre diferite regiuni. Aceasta a avut ca urmare atenuarea particularitatilor locale, largirea schimburilor comerciale dintre Principatele Romane, care se transforma treptat intr-o unitate economica. Pietele locale, provinciale, s-au contopit astfel intr-o piata unica; o etapa importanta a reprezentat-o desfiintarea vamii dintre Moldova si Tara Romaneasca, care a intrat in vigoare la 1 ianuarie 1848. In acelasi timp sunt amplificate legaturile economice ale Principatelor dunarene cu Transilvania, pregatindu-se conditiile pentru desavarsirea formarii pietei nationale prin unificarea intregului teritoriu locuit de poporul roman.

Datorita imprejurarilor interne si externe nefavorabile, poporul roman a trait timp de secole in unitati statale si provincii distincte, fiecare cu o viata politica proprie. Nici diviziunea statala, nici stapanirile straine n-au putut impiedica dezvoltarea unitara si continuitatea poporului roman pe teritoriul pe care s-a format. El si-a pastrat nealterate limba si portul, traditiile, obiceiurile, fiinta nationala.

Constiinta comunitatii de origine si limba a fost prezenta permanent la romani, de o parte si de alta a Carpatilor. Ideea originii romanice a moldovenilor, muntenilor si transilvanenilor, a constiintei unitatii teritoriale si a comunitatii poporului roman a fost puternic exprimata de cronicarii si carturarii din secolele XVII-XVIII.

Unirea era o cauza a intregului popor, dar in raport cu interesele lor de clasa, fortele sociale romanesti au inteles in mod diferit continutul, si caracterul Unirii.

Forta sociala principala in miscarea unionista au constituit-o masele largi populare de la orase si sate, care au actionat cu cea mai mare energie si hotarare. Ele legau de infaptuirea unirii si implinirea aspiratiilor lor sociale. Taranii urmareau in primul rand, ca prin Unire sa scape de claca si sa obtina pamant, iar paturile orasenesti considerau ca prin Unire se va realiza cadrul politic favorabil unor largi libertati democratice.

Burghezia, in plina ascensiune, socotea ca printr-un stat unitar se vor crea conditii prielnice pentru prosperitatea ei economica si pentru obtinerea unei pozitii preponderente in viata politica a tarii.

O mare parte din boierime, cu interese apropiate de cele ale burgheziei, s-a alăturat puternicelor forte naționale unioniste. Unii din marii boieri, de teama ca Unirea ar pune în primejdie privilegiile lor de clasă, s-au grupat în partida antiunionistă.

Generația care a înfăptuit marele ideal al Unirii din 1859 și care înfăptuise revoluția de la 1848 avea în frunte înflăcărați patrioți, ca: Mihail Kogălniceanu, Vasile Alecsandri, Costache Negri, Alexandru Ioan Cuza, Vasile Malinescu, Constantin A. Rosetti, frații Ion și Dim. Brătianu, Dimitrie Bolintineanu, Cezar Boliac, Nicolae Orășanu ș.a. Carturari și oameni politici de seamă, animați de idei înaintate, au adus o contribuție pretioasă la progresul general al țării. Fruntașii revoluționari din 1848, au întreprins o amplă acțiune de propagandă în favoarea Unirii atât în țară cât și în străinătate. Răspândiți în diverse centre europene (Viena, Frankfurt, Paris, Londra, Constantinopol), patrioții au desfășurat o laborioasă activitate pentru a crea un puternic curent de opinie în sprijinul cauzei românești.

În vara anului 1853 izbucnește războiul Crimeii, început de Rusia împotriva Imperiului otoman, eveniment care aduce în prim plan politic internațional chestiunea orientală, inclusiv situația Principatelor dunărene, unirea acestora fiind una din problemele importante ale Congresului de pace de la Paris (1856).

Reprezentanții statelor participante la Congres au luat la Congres atitudini diferite față de viitorul regim al Principatelor Române. În sprijinul Unirii s-au pronunțat Franța, Rusia, Sardinia și Prusia; o împotrivire netă au manifestat Turcia și Austria; favorabila Unirii în timpul lucrărilor Congresului, Anglia va reveni ulterior la poziția sa tradițională de sprijinitor a Imperiului otoman.

Adoptarea pozițiilor față de problema Principatelor era determinată de anumite interese statale. Franța lui Napoleon al III-lea voia să-și asigure în sud-estul Europei un debuseu economic și un pion al influenței sale politice; Rusia vedea în unire un mijloc de a slăbi Imperiul otoman; Sardinia și Prusia, susținând cauza românilor, pledau indirect pentru unificarea Italiei și Germaniei; Anglia era interesată în menținerea Imperiului otoman ca forță opusă Rusiei; Turcia, puterea suzerană, se temea că Moldova și Muntenia unite își vor dobândi și independența politică, așa cum se va întâmpla după mai puțin de două decenii. Austria considera că statul național român ar duce la intensificarea luptei de eliberare a românilor din Transilvania, doritori să se alăture fraților de peste Carpați.

Datorită pozițiilor divergente, Congresul din 1856 nu a putut ajunge la un acord asupra Unirii Principatelor; s-a creat însă posibilitatea ca poporul român să se pronunțe în privința viitorului lui. Tratatul de pace prevedea că populația Principatelor să fie consultată prin intermediul unor Adunări (divanuri) ad-hoc (special constituite în acest scop). Totodată s-a stabilit că cele două țări, rămânând sub suzeranitatea Turciei, să intre sub garanția colectivă a puterilor semnatare ale Tratatului de la Paris; se înlătura astfel protectoratul unei singure țări. În timpul constituirii, și consultării Adunărilor ad-hoc fiecare din cele două Principate urmau să fie conduse de un căimacam numit de Poarta.

Congresul a hotărât că sudul Basarabiei (județele Cahul, Ismail, Bolgrad) să reintre în componența Moldovei. De asemenea Congresul a stabilit unele măsuri economice și juridice; se prevedea libertatea navigației pe Dunăre și neutralitatea Marii Negre; se aproba crearea unei comisii europene a Dunării cu sediul la Galați.

Pe temeiul cererilor exprimate în Adunările ad-hoc și al constatărilor făcute în Principate de o comisie specială europeană de informare instituită de Congres, urma să se convoace la Paris o conferință a puterilor europene care să alcătuiască o altă legislație în locul Regulamentului organic.

Pregătirile și alegerile pentru adunări s-au desfășurat în condiții diferite în cele două țări. În Țara Românească, căimacamul Alexandru Ghica, fostul domn, a adoptat o poziție de înțelegere față de partida unionistă. În Moldova, căimacamul N. Vogoride, agent al Turciei și al Austriei, a recurs la un adevărat regim de teroare pentru a zadărnici Unirea. Astfel, au fost interzise gazetele favorabile Unirii și întrunirile politice, s-au făcut destituiri din funcții și arestări masive, s-au falsificat listele electorale și alegerile din iulie 1857. Comisia de informare de la București primea numeroase telegrame, memorii și apeluri. Turcia s-a văzut silită să anuleze alegerile falsificate; noile

alegeri au înregistrat o victorie covârșitoare a candidaților unioniști, care, cu două excepții au fost aleși pretutindeni. Rezultate asemănătoare se obținuseră și în Muntenia.

În Adunările ad-hoc au fost aleși toți fruntașii unioniști, revoluționari din 1848: Mihail Kogălniceanu, Costache Negri, Alexandru Ioan Cuza, Vasile Alecsandri, Vasile Malinescu, Anastase Panu, în Moldova, C. A. Rosetti, frații Ștefan și Nicolae Golescu, A. G. Golescu, frații Ion și Dumitru Brătianu, Chr. Tell, Gh. Magheru, în Muntenia. Pentru prima dată, țărănimea își trimitea aleșii săi într-o adunare reprezentativă a țării: Ion Roata, Tanase Constantin, Gheorghe Lupescu, Mircea Malieru ș.a.

Adunările ad-hoc și-au început lucrările în septembrie 1857, la Iași și la București. Dezbaterile au prilejuit o manifestare puternică a coeziunii și a forței mișcării unioniste, o impresionantă demonstrație a voinței poporului român de a-și face statul sau național. Într-o atmosferă de mare avânt patriotic, Adunările ad-hoc au adoptat, în luna octombrie 1857, rezoluții asemănătoare, care cereau cu hotărâre Unirea Principatelor într-un singur stat cu numele de România, respectarea drepturilor, a autonomiei și a neutralității acestui stat și o Adunare Obștească care să reprezinte "toate interesele nației".

Chestiunea agrară a fost prezentă în discuțiile deputaților din ambele Adunări. În jalba deputaților țărâni moldoveni, al cărei prim semnatar era Ion Roata din ținutul Putnei, erau infatisate în imagini zguduitoare starea țărânimii și temeiul revendicărilor sale. Se cerea ca "săteanul să fie pus în rândul oamenilor", să fie interzisă bataia, să fie înlăturate boierescul (claca), belicurile și birul pe cap, iar sătele să-și aibă drepturile alese chiar din sânul lor". Deputatul Tanase Constantin proclama în adunarea de la București "dreptul netăgăduit al țărânimii d-a lua parte la viitoarele adunări, care vor face constituția țării și legiuirile din nauntru".

Întrucât reprezentanții boierimii și chiar unii exponenți ai burgheziei s-au opus ideii de împroprietărire sub pretextul menținerii coeziunii mișcării unioniste sau au cerut amânarea discuțiilor acesteia, nu s-a putut trece la adoptarea unei hotărâri în problema agrară.

Rezoluțiile Adunărilor ad-hoc au fost trimise comisiei speciale. Aceasta a alcătuit un raport, pe care l-a înmănat Conferinței reprezentanților celor șapte puteri, care s-au întrunit în mai 1858, la Paris. Convenția semnată la 7 august 1858, ca urmare a lucrărilor conferinței, prevedea ca cele două țări să se numească Principatele Unite ale Moldovei și Țării Românești, fiecare cu câte un domnitor, guvern și adunare legiuitoare proprie, înființarea unei curții de casă comune pentru ambele Principate, cu sediul la Focșani. Convenția mai cuprindea o serie de prevederi care corespundeau intereselor burgheziei: desființarea privilegiilor și a rangurilor boieresti (deci egalitatea tuturor cetățenilor în fața legilor), responsabilitatea ministerială etc; se recomanda, de asemenea, o nouă reglementare prin lege a relațiilor dintre proprietari și țărani. "Stipulațiile electorale", trecute în anexa convenției, stabileau modalitatea alegerii membrilor Adunării electivă pe baza unui cens foarte ridicat. Act internațional, noua convenție era totodată și o legiuire fundamentală pentru Principate, ceea ce, de fapt, însemna încetarea valabilității juridice a Regulamentului organic. Convenția va rămâne în vigoare până în anul 1864.

Deoarece puterile Europei nu îndepliniseră dorința fundamentală a românilor, exprimată prin Adunările ad-hoc, se impunea o acțiune internă a întregului popor, care să realizeze Unirea și să pună Europa în fața unui fapt împlinit.

Alegerile de deputați în Adunările electivă s-au desfășurat sub semnul unor inversate confruntări între forțele partidei naționale unioniste și forțele reacționare potrivnice Unirii.

Elementele antiunioniste erau avantajate de sistemul de vot impus prin Convenție, care restrângea corpurile electivă din cele două țări la câteva mii de alegători. În timp ce alegerile din Moldova au adus în Adunarea electivă o majoritate a partidei naționale, în Țara Românească reacțiunea a obținut majoritatea. În ziua de 5 ianuarie 1859, Adunarea electivă de la Iași a ales ca domn al Moldovei pe candidatul partidei naționale, Alexandru Ioan Cuza. După alegerea din Moldova, privirile întregului popor român erau atinse spre București. Adunarea electivă și-a deschis lucrările la 22 ianuarie 1859. Încă din prima zi, mii de oameni, mobilizați de tineri unioniști, se adunaseră în fața clădirii unde avea loc adunarea.

Erau prezenti tabacari, macelari, meseriasi, negustori, tarani din satele judetelor Ilfov si Dambovita, elevi ai claselor superioare si ai invatamantului de specialitate. Multimea manifesta vehement impotriva partidei reactionare, care sustinea alegerea lui Gh. Bibescu.

In aceasta atmosfera, in noaptea de 23/24 ianuarie, deputatii partidei nationale au convocat o sedinta la hotelul "Concordia" unde au hotarat sa propuna Adunarii ca domn al Tarii Romanesti tot pe Alexandru Ioan Cuza. In dimineata zilei de 24 ianuarie, ora 11, reprezentantii partidei nationale au propus tinerea unei sedinte secrete pentru desemnarea candidatului. Propunerea facuta de Vasile Boerescu in persoana lui Al. I. Cuza a fost acceptata in unanimitate, deputatii conservatori fiind nevoiti sa cedeze vointei poporului. Trecandu-se la vot, toate cele 64 de buletine purtau numele celui ales la 5 ianuarie in Moldova.

Prin propriile-i forte, poporul roman realizase Unirea si intemeiasa statul sau national. "Unirea natiunea a facut-o" avea sa declare M. Kogalniceanu in 1862. Ziua de 24 ianuarie se inscria pentru totdeauna in istoria patriei ca "Ziua renasterii nationale". Punand bazele Romaniei moderne, Unirea din 1859 a insemnat o etapa esentiala pe drumul unitatii nationale, a carei intregire deplina avea sa se infaptuiasca in 1918.

Imediat dupa 24 ianuarie 1859, principalul tel al politicii lui Cuza a fost obtinerea recunoasterii de catre puterile garante a dublei sale alegeri si desavarsirea unitatii politice si administrative a tanarului stat national.

In martie 1859, reprezentantii Frantei, Rusiei, Sardiniei, Prusiei si Angliei au recunoscut oficial pe Cuza ca singurul domn al Principatelor. Turcia si Austria si-au dat acordul abia in septembrie acelasi an. Dupa tratative anevoioase, in noiembrie 1861, Turcia a recunoscut unirea completa, cu acordul puterilor garante, dar numai pe timpul vietii lui Cuza.

Coordonate de Cuza, guvernele celor doua Principate vor actiona in mod unitar pentru consolidarea Unirii, pentru aplicarea programului de reforme si crearea institutiilor statale burgheze. Astfel, in timpul guvernelor inaintate conduse de Mihail Kogalniceanu si Nicolae Golescu s-au unificat sistemul vamal si administratia telegrafului, s-a interzis bataia la sate si au luat fiinta judecatoriile satesti, s-a infiintat Universitatea din Iasi etc.

Alexandru Ioan Cuza a dat o atentie deosebita unificarii militare. Un prim pas in acest sens a fost concentrarea unitatilor intr-o tabara militara unica la Floresti, in primavara si vara anului 1859. Armata unificata avea datoria sa apere autonomia tarii impotriva unei eventuale interventii straine si sa fie oricand pregatita pentru obtinerea independentei nationale.

In domeniul politicii externe se inregistrau succese importante. Desi in stare de dependenta fata de Imperiul otoman, Principatele Unite duceau tot mai mult o politica externa proprie. In anul 1860 se infiinteaza prima agentie diplomatica romana (la Paris) si se incheie conventia telegrafica cu Rusia, cea dintai conventie internationala a Principatelor.

MICA UNIRE -PRIN OCHI DE COPIL

Prof. înv.primar Ardeiu Aurora
Școala Gimnazială Nr.1 Motru

Nicolae Grigorescu îi scria lui A. Vlahuță că „într-o dimineață ne vine vestea că s-a ales Cuza domnitor în amândouă capitalele. Am lăsat tot, am pus șaua pe cal, și fuga la târg. Atunci am văzut eu ce va să zică bucuria unui popor. Cântece, jocuri, chiote în toate părțile. Își ieșeau oamenii în drum cu oala plină cu vin; care cum se întâlneau luau vorba de Cuza, de unire, se îmbrățișau și încingeau hora în mijlocul drumului. Și era un ger de crăpau pietrele. Da' unde mai stă cineva în casă? Am văzut bătrâni care plângeau de bucurie”. Astfel s-a înfăptuit Unirea din 1859, zisă și Unirea cea Mică.

Dar oare ce se întâmplă în sufletul nostru când auzim vorbindu-se de jertfa și pildele înaintașilor, când ascultăm melodii precum Deșteaptă-te, române! sau Hora Unirii? Ne emoționează? Ne fac să ne simțim mai responsabili pentru faptele și gesturile noastre? Aceasta este o întrebare legitimă, căci de fiecare dată când s-a produs un eveniment cardinal Pământul nu s-a oprit în loc, oamenii au continuat să se nască, să moară, existența lor n-a schimbat radical soarta umanității. Ziua de 24 ianuarie a rămas în istoria românilor drept data la care s-a înfăptuit, în anul 1859, Unirea Principatelor Române, la scurt timp după alegerea lui Alexandru Ioan Cuza ca domn al Moldovei și Țării Românești. Practic, la 24 ianuarie 1859 s-au pus bazele statului român modern. Dincolo de criticile, deseori virulente, la adresa lui A.I. Cuza și asupra faptului că a instituit, la un anumit moment, o guvernare autoritară, acestuia i se datorează consolidarea edificiului statal modern, prin impunerea de legi pe baza cărora să se consolideze statul român.

Unirea, idealul de veacuri al românilor, a fost un proces complex, de durată, bazat pe apropierea culturală și economică între cele două țări românești. Procesul a început în 1848, odată cu realizarea uniunii vamale între Moldova și Țara Românească. Generația Unirii din 1859 și care se remarcă încă din perioada revoluției pașoptiste cuprindea importante personalități: Vasile Mălinescu, Vasile Alecsandri, Mihail Kogălniceanu, Costache Negri, Alexandru Ioan Cuza, C.A. Rosetti, frații Ion și Dimitrie Brătianu și mulți alții. Împrejurările istorice interne și internaționale nu au permis unirea celor trei țări române, astfel că statul național român a rămas un deziderat, care s-a înfăptuit treptat. Unirea din 1859 avea să se desăvârșească în 1918, când lupta pentru unitatea românilor avea să fie încoronată de succesul deplin și binemeritat.

Înfăptuirea Unirii, simbolizată în dubla alegere a lui Alexandru Ioan Cuza, la 24 ianuarie 1859, ca unic domnitor al țărilor românești, a constituit un eveniment de însemnătate istorică, punând temelia statului român modern, cu profunde ecouri în literatura noastră. Dintre numeroasele poezii scrise sub impresia imediată a acestui moment de înălțător patriotism, amintim Hora lui Cuza-Vodă și Cuza-Vodă de Vasile Alecsandri; Mării Sale Domnului Alexandru Ioan I. Anul 1859. Pentru ziua intrării sale în București de Grigore Alexandrescu; 24 Ianuarie 1859 de C. D. Aricescu; La Cuza-Vodă de Dimitrie Bolintineanu, Imn la 24 Ianuarie de George Crețeanu, Lui Alexandru Ioan I și 24 Ianuarie de Grigore H. Grandea, 24 Ianuarie de George Ranetti.

Evocând momentul de neuitat, I.L. Caragiale mărturisește o întâmplare trăită de el, elev fiind în clasa învățătorului Bazil Drăgășescu. Lecturarea acesteia dăinuie în timp și în mintea noastră.

Caragiale în școala primară

În anul școlar 1861-1862 I.L. Caragiale era în clasa lui Bazil Drăgășescu. În acest an școlar se produce un eveniment care va rămâne adânc săpat în inima viitorului dramaturg. Cuza-Vodă, într-o vizită oficială la Ploiești, intră în clasa lui Bazil, “într-o baracă vastă, unde se țineau după metoda lankasteriană, cursurile din clasa întâia și a doua primară. Domnitorul s-a așezat pe catedră

și a ascultat cuvântarea lui Bazil. Adânc emoționat... d-abia stăpânindu-și tremurătura bărbii, institutorul spune:

Măria-Ta, Dumnezeu știe numai ce se petrece acuma în sufletul unui biet dac! ca mine, venit aici din părțile românești de dincolo (era ardelean). Rog pe Dumnezeu să Te ție sănătos și voinic pentru fericirea poporului românesc. Mîntea, brațele, sângele nostru și al acestor copii sunt de-acuma închinare Neamului Român, Patriei Române, Domnului Român, Măriei Tale!” Toți s-au ridicat în picioare, dimpreună cu domnitorul, pentru că, după norocoasa expresie a lui Caragiale, “nimeni nu mai putea sta jos- prea se ridicaseră sufletele”. După aceea, îndreptându-se către elevi, Bazil a urmat:

“Copii! După secole de-ncruntare, astăzi ne zâmbește și nouă, românilor bunul Dumnezeu. De astăzi încolo ne-am căpătat iar onoarea de popor liber, de popor latin. Jos slova străină! Sus litera străbună! Cu scrisul său frumos ca de tipar – așa cum s-a învățat și Caragiale să scrie- institutorul a scris pe tablă, cu litere străbune, adică latinești, aceste cuvinte: Vivat România! Vivat Națiunea Română! Vivat Alexandru Ioan întâi, Domnul Românilor”. De remarcat faptul că nu a spus domnul Principatelor Unite ci al românilor, incluzându-i astfel aici și pe cei din Ardeal și Bucovina care pe atunci erau sub coroana habsburgică, dar și pe basarabeni care se aflau sub stăpânire țaristă. Finalul vizitei este unul cu puternic impact emoțional.

“Și bravul nostru dascăl n-a mai putut stăpâni emoția sa și s-a pornit pe plâns, a plâns toată lumea, și părinți și copiii, iar Vodă, ținându-se cât putea și ștergându-se la ochi cu batista, a bătut pe umeri pe dascăl și i-a zis

- Să trăiești! Cu români ca tine n-am teamă!

Ne-a mîngâiat apoi pe noi, ne-a-ndemnat să ascultăm pe dascălul nostru și a plecat cu suita, cu poprul și noi toți după el. A doua zi, l-am dus iar toată lumea, pe jos, împrejurul și-n urma trăsorii, până la Bărcănești, la câțiva kilometri afară din oraș. Acolo s-a oprit trăsura domnului iar el ridicându-se în picioare a strigat”

- Vă mulțumesc pentru buna primire! Acum duceți-vă acasă, că nu mai puteți merge cu mine până la București și eu am treabă mâine acolo. Trebuie să dăm bice cailor. Să mergem fiecare la datoria noastră și de-acu, toți pe treabă. Rămâneți sănătoși! Să ne vedem sănătoși!

Am strigat “ura” până când într-un nor de praf s-au pierdut departe trăsura domnească și suita. Așa entuziasm n-am mai văzut de atunci”.

Cuza a fost puternic impresionat de cuvântarea lui Bazil Drăgoșescu. În timpul domniei sale s-a luat decizia de a face trecerea de la alfabetul de tranziție (caractere chirilice și latine) la cel exclusiv latin. “Jos slova străină! Sus litera străbună!”. Caragiale a rămas în memorie cu imaginea lui Cuza. În operele sale a ridiculizat metehnele românilor, încercând să le corecteze pentru ca poporul să se poată ridica la înălțimea unor mari personalități precum cea a lui Alexandru Ioan Cuza.

Bibliografie:

Șerban Cioculescu, Viața și opera lui Teodor Vârnav: Discurs rostit la 3 februarie 1975 în ședința solemnă a Acad. Române - București, 1975,

Șerban Cioculescu, Viața lui I.L. Caragiale, editura Eminescu, București. 1977, p. 25-26

DIAGNOSTICAREA STĂRII ÎNȚIALE, PREMISĂ A PROIECTĂRII EFICIENTE

*Prof. Băleanu Alina
Colegiul Național "George Coșbuc", Motru*

Cunoașterea individuală a elevilor este, desigur, o preocupare a studiilor psihopedagogice începând cu a doua jumătate a secolului trecut. Riscurile necunoașterii particularităților individuale ale elevilor au fost problematizate de Comenius, care considera că cele mai multe abilități ale elevilor rămân nevalorificate pentru că nu sunt diagnosticate. Pedagogia promovată de Rousseau, Pestalozzi sau J. Lake promova, de asemenea, premisa cunoașterii individuale a elevilor. Preocupările actuale privind instruirea diferențiată promovează ideea cunoașterii elevilor nu ca scop în sine, ci ca o condiție obligatorie pentru o proiectare diferențiată corectă. Elevul trebuie tratat ca individ unic, având în vedere faptul că învățarea este un proces individual, că elevii lucrează într-un ritm propriu. Fără instruire diferențiată, elevii cu un ritm alert de învățare vor fi nevoiți să lucreze la un nivel inferior capacității lor, pe când cei cu probleme în învățare vor fi supuși unor strategii care depășesc capacitățile lor intelectuale.

Cunoașterea individuală a elevilor se bazează, consideră S. Cristea, pe câteva tipuri de diferențe, eterogenități:

- a. Eterogenitatea determinată socioeconomic: condițiile materiale, sociale ale elevului/familiei/unității de învățământ/ comunității;
- b. Eterogenitatea determinată sociocultural: evidentă la nivelul limbajului, a valorilor dobândite în interiorul familiei și în comunitate;
- c. Eterogenitatea determinată de calitatea psihopedagogică a familiei: modelul familial replicat în atitudinea față de școală, față de învățare;
- d. Eterogenitatea determinată de calitatea organizației școlare: resursele materiale și umane de care beneficiază unitatea de învățământ. Auxiliarele didactice materialele diverse care să acceseze tipuri de inteligență diferite și calitatea profesională și morală a cadrelor didactice;
- e. Eterogenitatea determinată de caracteristicile psihologice ale elevului: motivația și afectivitatea față de învățare, ritmuri și stiluri de învățare diferite, vârste diferite, modalități diferite de organizare a timpului pentru învățare;
- f. Eterogenitatea determinată la nivelul modalităților de comunicare a elevilor: dezvoltarea limbajului, a capacității de comunicare eficientă, asertivă;
- g. Eterogenitatea determinată la nivelul modalităților de dobândire a cunoștințelor: tipul de memorie, de gândire.

Primele patru categorii de eterogenități constituie factori externi, de natură socială, a căror cunoaștere facilitează proiectarea instruirii diferențiate. Astfel, condițiile de mediu familial, școlar sau comunitar pot facilita învățarea sau pot inhiba procesul de învățare. Este important de știut, de exemplu, dacă unui elev îi priște mai ales studiul individual, studiul cu un partener, în grupuri mici, în interiorul unei echipe, alături de un adult autoritar/ cu atitudine încurajatoare etc.

Celelalte trei categorii de eterogenități teoretizate de S. Cristea reprezintă caracteristici individuale, care, la rândul lor, influențează succesul școlar. Cunoașterea bioritmului, a stimulilor exteriori, a energiei și motivației antrenate în studiu, a stilurilor de învățare individuale pot conduce la adaptarea sistemului de învățare la particularități individuale în virtutea eficienței. De asemenea, cunoașterea tipului de gândire a elevilor (sintetică/ analitică), a tipului de inteligență predominant, a tipului de personalitate (impulsiv/ reflexiv) facilitează proiectarea unor sarcini de învățare care să faciliteze dezvoltarea personală armonioasă.

24 IANUARIE 1859: „MICA UNIRE”, PRIMUL PAS SPRE ROMÂNIA - FORMAREA SENTIMENTELOR PATRIOTICE LA PREȘCOLARI -

*Prof. BĂTMĂLAI EUGENIA-GEORGETA
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR. 19
DROBETA TURNU SEVERIN*

MICA UNIRE din 24 ianuarie 1859 – Unirea Principatelor Române: Ziua de 24 ianuarie a rămas în istoria românilor ca data la care s-a înfăptuit Unirea Principatelor Române, în anul 1859, la foarte scurt timp după numirea lui Alexandru Ioan Cuza ca domn al Moldovei și Țării Românești.

După mai mulți ani în care pașii spre îndeplinirea acestei dorințe au fost „mărunțiți” de atitudinea marilor puteri ale Europei, aceasta a devenit realitate, într-un context favorabil, care a dus, pe parcurs, la transformarea „României” de atunci într-un stat modern, aducând pentru prima dată câteva elemente occidentale în viața românilor.

Unirea Principatelor Române, cunoscută ca Mica Unire (Marea Unire fiind cea de la 1 Decembrie 1918, de la Alba Iulia), reprezintă unificarea vechilor principate, Moldova și Țara Românească, într-un Principat unit.

La mijlocul secolului al XIX-lea, soarta principatelor Moldove și Țării Românești era în mâinile Rusiei și ale Imperiului Otoman, care se opuneau unițiilor.

Situația s-a schimbat în urma războiului Crimeii, dintre 1853 și 1856, când Rusia a fost învinsă de Marile Puteri, formate din Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei, Imperiul Francez, Regatul Sardiniei și Imperiul Otoman.

Educația patriotică este o latură a educației care are în vedere formarea copilului în concordanță cu valorile, normele și regulile sociale. Formarea conduitei și conștiinței morale constituie unul din cele mai complexe planuri în geneza personalității. La primul nivel putem vorbi mai ales de acțiuni și deprinderi morale, care abia prin cristalizarea și generalizarea lor se vor structura în trăsături de ordin moral.

Din perspectiva psihologică patriotismul este considerat ca o trăsătură a personalității fiecărui individ. Ea se cristalizează de la cea mai fragedă vârstă și se îmbogățește cu noi dimensiuni pe tot parcursul existenței umane ca urmare a dinamicii dintre individ și patria sa. De aceea educația moral-patriotică trebuie începută încă de la cea mai fragedă vârstă, pentru ca tineretul să simtă și să se comporte în spirit patriotic.

Scopul fundamental al educației patriotice este interiorizarea conținutului și notelor definitorii ale patriotismului, transformarea lor în mobiluri interne și manifestări comportamentale ale copilului în relațiile sale cu mediul geografic, economic, cultural și spiritual al patriei sale.

Începând cu vârsta preșcolară, se formează premisele unor calități morale sufletești și spirituale. Dragostea de neam și țară include atașamentul profund față de locurile natale, în care au trăit și au luptat strămoșii, în care își clădesc viitorul cele mai plătând vârstare ale țării. Un patriot adevărat trebuie să poarte patria în suflet în orice clipă și în oriunde ar fi, să-i cunoască istoria, trecutul de luptă, înfrângerile și biruințele și să învețe din pilda strămoșilor.

În formarea sentimentelor de dragoste de țară trebuie să se pornească de la crearea unor reprezentări și noțiuni despre patrie și patriotism, a unor convingeri și sentimente patriotice de conduită corespunzătoare față de trecutul glorios al neamului.

Educația moral-patriotică nu poate fi concepută fără dezvoltarea dragostei față de limba maternă, față de creațiile populare și în general față de arta populară.

Limba română, ca expresie a minții și inimii poporului român cuprinde și conservă tot tezaurul cugetărilor, sentimentelor lui, prin capodoperele lui înfățișează în imagini artistice,

sugestive momentele de răscruce, de mare efervescentă națională, precum și marile personalități creatoare de istorie, rămase o mândrie națională.

Procesul de educație moral - patriotică a preșcolarilor este extrem de complexă. Obiectivele prioritare în realizarea sa pot fi direcționate în trei categorii: în primul rând să-i învățăm pe copii să-și reprezinte și să înțeleagă ce este patria, apoi să-și iubească patria și în la treilea rând să-și formeze o conduită moral-patriotică, asidurând o concordanță între ceea ce știe copilul despre patrie, ceea ce simte pentru patrie și ceea ce face pentru patrie. Trăirile emoționale ale copilului sunt asociate cu experiența lui de viață generată de mediul înconjurător: fizic, geografic, biologic, social și cultural.

Patria trebuie înțeleasă ca mediu geografic, politic, economic, social și cultural în care au trăit înaintașii și în care trăiesc contemporanii. Patria ca și poporul au două dimensiuni: istorică și prezentă. Printre activitățile cu valoare formativă, un rol deosebit îl au vizitele și excursiile realizate în scopul cunoașterii de către copii a locurilor istorice din apropierea localității natale, care au o mare valoare educativă, să cunoască locul unde s-au născut și au trăit persoane care au devenit figuri de eroi. Natura, locurile natale, impresionează pe copil încă din primii ani de viață. Varietatea elementelor naturii, coloritul formelor de relief, oamenii și, poporul lor provoacă preșcolarilor sentimente de bucurie care vor intra treptat, în conținutul afectiv al vieții sale, întipărirându-se pentru totdeauna. Reprezentările copilului despre râurile, dealurile, pădurile care l-au înconjurat în copilărie și care au fost locul de joacă și de desfătări copilărești, îl însoțesc de-a lungul întregii sale vieți rămânând neșterse.

Poporul este tot o noțiune importantă din sfera educației patriotice. Acțiunile înaintașilor la scară socială, personalități marcante din diferite domenii, precum și contemporanii sunt părți integrante ale noțiunii de popor. În contact cu faptele de viață și de muncă ale celor din jur, receptivitatea și trăirea acestora ca și evenimente din viața socială, rezonanța lor afectiv-motivațională contribuie la geneza unor importante elemente pentru însușirea modelului comportamental psihomoral al copilului, premise pentru conduita sa moral-cetățenească viitoare. Aceasta este însuși sensul formelor prime de realizare, de împlinire a misiunilor proprii educației moral-cetățenești și patriotice de la vârstele de debut ale dezvoltării umane.

Cunoașterea tradițiilor și obiceiurilor de pe meleagurile țării noastre trezesc în sufletul copiilor sentimente de dragoste și admirație față de poporul român, care a știut să-și păstreze valorile culturale de-a lungul timpului.

Limba maternă vine să închidă triunghiul celor trei noțiuni distincte care marchează educația patriotică. În calitatea ei de factor al culturii spirituale, reprezintă liantul în raportul dintre patrie și popor. Familiarizarea copiilor cu frumusețea limbii materne, cu expresiile populare frumoase, cu ritmul și muzicalitatea versurilor populare se face treptat cu ajutorul versurilor din folclorul copiilor, al basmelor, ghicitorilor, și snoavelor. Prin intermediul poveștilor și al poeziilor cu conținut patriotic copiii fac cunoștință cu eroii neamului și faptele lor de vitejie reușind astfel să simtă și să înțeleagă că limba noastră românească este o limbă bogată, armonioasă și frumoasă, că în glasul ei se aud parcă vuietul luptelor strămoșilor, foșnetul pădurilor, murmurul izvoarelor, legănatul holdelor.

În sensibilizarea copiilor în fața ansamblului frumuseților și valorilor ce concretizează peisajul pământului românesc își aduc contribuția activitățile afective legate de depunerea unor flori la monumentele eroilor neamului, realizarea unor serbări cu conținut patriotic, excursii dar și realizarea unor simple acțiuni de muncă patriotică pentru înfrumusețarea spațiului ambient. Astfel ei vor prețui mai mult hărnicia poporului și dragostea de muncă.

În geneza sentimentelor moral-patriotice sunt deosebit de importante modalitățile de realizare a activităților cu acest conținut educativ, ele trebuind să determine firesc trăirea, la înaltă tensiune afectiv morală, de vibrație emoțională puternică, în fața ideilor și faptelor ilustrative pentru legământul sacru cu țara și pământul strămoșesc cu regiunea natală și cu istoria neamului nostru.

Bibliografie:

1. Gheorghe Tomșa, *Psihopedagogie preșcolară și școlară*, 2005
2. *Curriculum pentru învățământul preșcolar*, 2008

UNIREA, IDEALUL NAȚIONAL AL ROMÂNILOR

Delia Bălăceanu, Colegiul Național Economic Th. Costescu

În contextul literaturii române din secolul al XIX-lea, idealul unității naționale a fost o variabilă cvasi-prezentă. Scriitorii noștri promovau și actualizau un deziderat ancestral, plămădit de conștiința românească, mărturisită de cronicari și concretizată acum 150 de ani, la 24 ianuarie 1859. Simbolic a dăinuit discursul rostit de Mihail Kogălniceanu la 9 februarie 1863, ca ecou al înfăptuirii actului istoric al Unirii Principatelor Române, concretizat în dubla alegere a lui Alexandru Ioan Cuza ca domnitor al celor două țări românești, discurs în care sublinia că Unirea este un atribut, o expresie a voinței întregii națiuni române. Scriitorii revoluționarii intuiau că lupta pentru dreptate socială și libertate națională nu putea fi materializată în afara ideii de unire a tuturor românilor într-o singură țară, într-un stat unitar, suveran și independent. Revoluția de la 1848 a anticipat principiile fundamentale ale românilor de pretutindeni. Vasile Alecsandri a conceput, împreună cu Alecu Russo, Costache Negri, documentul Prințișii noastre pentru reformarea țării. De asemenea, Vasile Alecsandri a compus poezia Hora Ardealului, pe care a publicat-o în Foaie pentru minte, inimă și literatură și pe care, în 1856, o vatră spune în emblematice Hora Unirii: "Hai să dăm mână cu mână / Cei cu inima română, / Să-nvârtim hora frăției / Pe pământul Romaniei". În publicațiile sale, Nicolae Bălcescu a promovat necesitatea istorică a înfăptuirii unității naționale. Revenit în țară în septembrie 1857, după un ireversibil exil de 9 ani, Dimitrie Bolintineanu s-a dedicat săvârșirii Unirii, deși nu dispunea de resurse materiale. Alegerea lui Alexandru Ioan Cuza ca domnitor al Munteniei, la 24 ianuarie 1859 l-a determinat pe Dimitrie Bolintineanu să afirme că frații noștri de peste Milcov au dat exemplu de sentimente patriotice antice. Reprezentanții generației care a realizat marele ideal al Unirii din 1859 și care înfăptuise revoluția de la 1848 au fost Mihail Kogălniceanu, Vasile Alecsandri, Costache Negri, Alexandru Ioan Cuza, Constantin A. Rosetti, Ion și Dim. Brătianu, Dimitrie Bolintineanu. Anul 1918 marchează în paradigma poporului român anul materializării idealului național, anul statului național unitar. Procesul istoric al devenirii românilor a fost scindat de momente semnificative - 1784, 1821, 1848-1849, de evenimente cruciale - unirea Moldovei și Munteniei în 1859, proclamarea independenței țării de sub dominația otomană. Aceste determinante evenimente din 1918 au făcut ca jertfa ostașilor români în primul război mondial să nu fie zadarnică. Ceea ce la 1600 a fost o fulguranță, un moment suspendat, la 1 Decembrie 1918 visul prindea contur. Aflați în state scindate politic, amenințați de expansiunea celor puternici, cu teritorii – Transilvania, Banat, Bucovina, Basarabia, Dobrogea – anexate de cele trei mari imperii, otoman, habsburgic (din 1867 austro-ungar) și rus, strămoșii noștri și-au păstrat dintotdeauna identitatea, conștiința națională. "Secolul naționalităților" a impus în spațiul românesc o nouă realitate, cea a națiunii române. Desăvârșirea unității românilor la sfârșitul primului război mondial simbolizează o firească realizare, o necesitate istorică. Nu numai victoriile militare au stat la baza statului național român, ci și voința națiunii române. La 1 Decembrie 1918 la Alba Iulia, votul Marii Adunări Naționale pentru unirea Transilvaniei, Banatului, Crișanei și Maramureșului cu România, aclamat de o impresionantă adunare populară, desăvârșea celelalte acte de unire de la Chișinău (27 martie/9 aprilie 1918) și Cernăuți (15/28 noiembrie 1918) prin care Basarabia și Bucovina reveneau la spațiul matrice. O necesitate istorică a generat statul național ROMÂN.

24 IANUARIE 1859: MICA UNIRE – UNIREA PRINCIPATELOR ROMÂNE SUB ALEXANDRU IOAN CUZA

*Educatoare: Birdeanu Veronica
Grădinița Lupsa de Jos, Comuna Brosteni, Județul Mehedinți*

În 24 ianuarie 1859 a avut loc Mica Unire–Unirea Principatelor Române sub conducerea lui Alexandru Ioan Cuza. Unirea Principatelor Române, cunoscută ca Mica Unire (Marea Unire fiind cea de la 1918), a avut loc la jumătatea secolului al XIX-lea și reprezintă unirea statelor: Moldova și Țara Românească. Mica Unire de la 1859 a fost primul pas important pe calea înfăptuirii statului național unitar român. Unirea celor două principate a fost un proces care a început în 1848, bazat pe puternica apropiere culturală și economică între cele două țări. În anul 1848 s-a realizat uniunea vamală între Moldova și Țara Românească, în timpul domniilor lui Mihail Sturdza, respectiv Gheorghe Bibescu. În Moldova, Alexandru Ioan Cuza a fost ales domnitor în unanimitate, la 5 ianuarie 1859, reprezentantul „Partidei Naționale”, urmând ca ulterior într-o ședință secretă a Adunării, deputatul Vasile Boerescu a propus la 24 ianuarie 1859 alegerea lui Alexandru Ioan Cuza, aceasta fiind acceptată în unanimitate. Faptul împlinit la 24 ianuarie 1859 era considerat de Poarta Otomană și de Austria drept o încălcare a Convenției de la Paris, însă în textul Convenției din 1858 nu se stipula ca domniile aleși în cele două Principate să fie persoane separate.

În 1862, cu ajutorul unioniștilor din cele două țări, Alexandru Ioan Cuza a unificat Parlamentul și Guvernul, realizând unirea politică, iar după înlăturarea sa de la putere în 1866, unirea a fost consolidată prin aducerea pe tron a principelui Carol de Hohenzollern-Sigmaringen. Prin Constituția adoptată la 1 iulie 1866, Principatele Unite încep să se numească oficial România pentru ca la 1 decembrie 1918 s-a înfăptuit Marea Unire a Transilvaniei cu România creându-se actualul stat. Alexandru Ioan Cuza, înfăptuitorul unirii de la 24 ianuarie 1859 se trăgea dintr-o veche familie de moldoveani, din părțile Fălciului, familie de cluceri, spătari, comiși, ispravnici. Cuza s-a născut la 20 martie 1820. A învățat până în 1831 la Iași, unde a avut colegi pe câțiva dintre viitorii săi colaboratori, între ei Vasile Alecsandri. E trimis apoi la Paris, unde își ia bacalaureatul în litere. S-a întors apoi în țară și a intrat în armată. S-a căsătorit în 1844 cu Elena Rosetti. Domnia lui Alexandru Ioan Cuza în timpul evenimentelor din 1848 Cuza a fost în primele rânduri.

A luat cuvântul la adunarea de la hotelul „Petersburg” din Iași, cerând înfăptuirea unor reforme democratice. Printre fruntașii adunării arestați din ordinul domnitorului Mihai Sturza s-a aflat și Cuza; a reușit apoi să scape de sub pază și să fugă în Transilvania. Cuza are ocazia să participe la Marea Adunare de la Blaj de la 3/15 mai 1848, după care se retrage în Bucovina. În timpul domnitorului Grigore Ghica s-a reîntors în țară și în perioada pregătirii Unirii îndeplinea funcția de pârcălab de Galați. Ca forma de protest față de falsificarea alegerilor pentru adunările ad-

hoc din Moldova, Cuza și-a dat demisia din funcția de pârălăb. Patriot cu idei liberale, nu radicale însa, Cuza a fost acceptat chiar și de partizanii celor doi Sturza care candidau susținuți de conservatori. La 5 ianuarie 1859, el a fost ales cu unanimitatea voturilor deputaților prezenți în Moldova. Domnia lui Alexandru Ioan Cuza, deși scurtă (1859-1866), a fost perioada de maximă dezvoltare a României moderne. Prin recunoașterea Unirii depline, crearea primului Parlament unic al României și al primului guvern unitar, prin reformele sale: adoptarea primei Constituții românești, reforma electorală, secularizarea averilor mănăstirești, reforma agrară, a învățământului, domnia lui Alexandru Ioan Cuza a pus bazele dezvoltării moderne a României. Primul pas important pe calea înfăptuirii statului național unitar român a fost făcut la 24 ianuarie 1859, dar Marea Unire a avut loc în 1918 în Alba Iulia.

Într-o dimineață - Nicolae Grigorescu îi relatează lui A. Vlahuță: "ne vine vestea ca s-a ales Cuza domnitor în amândouă capitalele. Am lăsat tot, am pus șaua pe cal, și fuga la târg. Atunci am văzut eu ce va să zică bucuria unui popor. Cântece, jocuri, chiote în toate părțile. Își ieșeau oamenii în drum cu oala plină cu vin; care cum se întâlneau luau vorba de Cuza, de unire, se îmbrățișau și încingeau hora în mijlocul drumului. Și era un ger de crăpau pietrele. Da' unde mai stă cineva în casă? Am văzut bătrâni care plângeau de bucurie."

Referințe

- *Istoria Românilor - De la 1821 până în 1989, Manual pentru clasa a XII-a, EDITURA DIDACTICĂ ȘI PEDAGOGICĂ, R.A. - BUCUREȘTI 1996*

Bibliografie

- Leonid Boicu, *Diplomația Europeană și triumful cauzei române*, Iași, 1978.
- Dumitru Ivănescu (ed.), *Unirea Principatelor. Momente, fapte, protagoniști*, Iași, 2005.

UNIREA, IDEALUL NAȚIONAL AL ROMÂNILOR

CALOFIR ANA
GRĂDINIȚA CU PP NR: 29
DROBETA TURNE SEVERIN

Unirea celor două principate a fost un proces care a început în 1848, bazat pe puternica apropiere culturală și economică între cele două țări. În anul 1848 s-a realizat uniunea vamală între Moldova și Țara Românească, în timpul domniilor lui Mihail Sturdza, respectiv Gheorghe Bibescu.

În Moldova, Alexandru Ioan Cuza a fost ales domnitor în unanimitate, la 5 ianuarie 1859, reprezentantul „Partidei Naționale”, urmând ca ulterior într-o ședință secretă a Adunării, deputatul Vasile Boerescu a propus la 24 ianuarie 1859 alegerea lui Alexandru Ioan Cuza, aceasta fiind acceptată în unanimitate. Faptul împlinit la 24 ianuarie 1859 era considerat de Poarta Otomană și de Austria drept o încălcare a Convenției de la Paris, însă în textul Convenției din 1858 nu se stipula ca domnii aleși în cele două Principate să fie persoane separate,

În 1862, cu ajutorul unioniștilor din cele două țări, Alexandru Ioan Cuza a unificat Parlamentul și Guvernul, realizând unirea politică, iar după înlăturarea sa de la putere în 1866, unirea a fost consolidată prin aducerea pe tron a principelui Carol de Hohenzollern-Sigmaringen. Prin Constituția adoptată la 1 iulie 1866, Principatele Unite încep să se numească oficial România pentru ca la 1 decembrie 1918 s-a împlinit Marea Unire a Transilvaniei cu România creându-se actualul stat.

Alexandru Ioan Cuza, înfăptuitorul unirii de la 24 ianuarie 1859 se trăgea dintr-o veche familie de moldoveani, din părțile Fălciului, familie de cluceri, spătari, comiși, ispravnici. Cuza s-a născut la 20 martie 1820. A învățat până în 1831 la Iași, unde a avut colegi pe câțiva dintre viitorii săi colaboratori, între ei Vasile Alecsandri. E trimis apoi la Paris, unde își ia bacalaureatul în litere. S-a întors apoi în țară și a intrat în armată. S-a căsătorit în 1844 cu Elena Rosetti. Domnia lui Alexandru Ioan Cuza în timpul evenimentelor din 1848 Cuza a fost în primele rânduri. A luat cuvântul la adunarea de la hotelul „Petersburg” din Iași, cerând înlăturarea unor reforme democratice. Printre fruntașii adunării arestați din ordinul domnitorului Mihai Sturza s-a aflat și Cuza; a reușit apoi să scape de sub pază și să fugă în Transilvania. Cuza are ocazia să participe la Marea Adunare de la Blaj de la 3/15 mai 1848, după care se retrage în Bucovina. În timpul domnitorului Grigore Ghica s-a reîntors în țară și în perioada pregătirii Unirii îndeplinea funcția de pârcaș de Galați. Ca forma de protest față de falsificarea alegerilor pentru adunările ad-hoc din Moldova, Cuza și-a dat demisia din funcția de pârcaș. Patriot cu idei liberale, nu radicale însă, Cuza a fost acceptat chiar și de partizanii celor doi Sturza care candidau susținuți de conservatori. La 5 ianuarie 1859, el a fost ales cu unanimitatea voturilor deputaților prezenți în Moldova.

Domnia lui Alexandru Ioan Cuza, deși scurtă (1859-1866), a fost perioada de maximă dezvoltare a României moderne. Prin recunoașterea Unirii depline, crearea primului Parlament unic al României și al primului guvern unitar, prin reformele sale: adoptarea primei Constituții românești, reforma electorală, secularizarea averilor mănăstirești, reforma agrară, a învățământului, domnia lui Alexandru Ioan Cuza a pus bazele dezvoltării moderne a României.

Primul pas important pe calea înlăturării statului național unitar român a fost făcut la 24 ianuarie 1859, dar Marea Unire a avut loc în 1918 în Alba Iulia.

UNIREA PRINCIPATELOR ROMÂNE

*PROF.ÎNV.PREȘCOLAR : CALOMFIRESCU LOREDANA MĂDĂLINA
GRĂDINIȚA P.P. NR.29 , DROBETA TURNU SEVERIN*

Unirea Principatelor Române (24 ianuarie 1859) – Act de voință politică a celor două principate românești, Moldova și Țara Românească, prima etapă în crearea statului unitar român modern. O uniune vamală exista între cele două principate încă din 1848. Apoi, în urma Războiului Crimeii (în care Franța, Anglia și Imperiul Otoman au învins Imperiul Rus), Marile Puteri s-au reunit într-o conferință la Paris (1858), unde, printre altele, au dezbătut problema românească și au semnat Convenția de la Paris, care înlocuia Regulamentele Organice (actele pe baza cărora funcționaseră cele două țări române până atunci). Aceasta s-a făcut cu sprijinul declarat al împăratului Napoleon III, care dorea ca în estul Europei să aibă un bastion profrancez, care să contracareze influența Rusiei.

Încheiată la 7/19 august 1858, Convenția de la Paris hotăra cu privire la principate: unirea parțială și mai degrabă formală a acestora într-un stat cu numele Principatele Unite, alegerea a doi domni, două adunări, două guverne, organizarea a două instituții comune la Focșani – Comisia Centrală și Înalta Curte de Justiție și Casație – abolirea monopolurilor și a privilegiilor de clasă (introducerea votului censitar). Deși au existat și voci care erau împotriva unirii, mai ales în Moldova (deoarece mulți se temeau că Iașiul va decădea, în urma alegerii Bucureștiului drept capitală a noului stat), majoritatea opiniei publice era pentru unire. Astfel, adunările (divanurile) ad-hoc organizate în 1857 și 1858 au demonstrat dorința de unire a populației.

În toamna lui 1858, în principate a început organizarea alegerilor pentru domnitor. În Moldova, pe 5 ianuarie 1859, Adunarea electivă l-a ales în unanimitate (48 deputați) domn al Moldovei pe Alexandru Ioan Cuza, șeful partidei unioniștilor moldoveni. În Țara Românească, unde alegerile urmau să se țină pe 24 ianuarie, caimacamii (locțiitorii domnești) erau antiunioniști, iar Adunarea electivă dominată de conservatori; de aceea, bucureștenii au fost mobilizați pentru a susține candidatura domnului Moldovei.

Astfel, în ședința din 24 ianuarie 1859, deputatul Vasile Boerescu a propus candidatura lui Alexandru Ioan Cuza, votat în unanimitate. Acest lucru a fost posibil datorită unei erori din documentul Convenției de la Paris, care preciza că trebuie să fie aleși doi domnitori, însă nu interzicea aceleași persoane să candideze pentru ambele domnii. Prin urmare, Cuza a devenit domnitor al celor două principate, iar unirea lor a fost recunoscută de către marile puteri numai pe parcursul domniei sale. Însă, ulterior, aducerea pe tron a principelui Carol de Hohenzollern-Sigmaringen, agreat atât de Franța, cât și de Prusia, a făcut ca acest act să devină ireversibil, principatele luând, odată cu urcarea pe tron a acestuia, în 1866, denumirea România.

ȘCOALA PRIMARĂ LUPȘA DE JOS
COMUNA BROȘTENI, JUDEȚUL MEHEDINȚI
PROF.INV. PRIMAR :CĂPĂȚÎNĂ RODICA

„UNIRE-N CUGET ȘI-N SIMȚIRI”

PROIECT EDUCAȚIONAL

24 IANUARIE 2016

ARGUMENT :

În acest an se împlinesc 157 de ani de la **UNIREA PRINCIPATELOR ROMÂNE**, unul dintre cele mai mari evenimente ce a avut loc în istoria neamului românesc, unire ce s-a împlinit sub conducerea lui **ALEXANDRU IOAN CUZA la 24 IANUARIE 1859**.

Deși domnia lui Cuza a fost scurtă, doar 7 ani , realizările sale au fost semnificative. Îndeplinind programul unionist exprimat în adunările ad-hoc, reformele sale au contribuit la modernizarea țării.

Vasile Alecsandri, Dumitru Almaș, Ion Creangă sunt unii dintre poeții și scriitorii români care au închinat numeroase pagini acestui mare eveniment: **UNIREA**. Noi, cadrele didactice suntem datori să facem cunoscute elevilor operele lor, deoarece cu ajutorul acestora vom reuși cu mai multă ușurință să le trezim în suflet sentimente înălțătoare de dragoste și prețuire a valorilor patriotice. Elevii trebuie să cinstească și să fie mândri de pagina de istorie a poporului român, pagină scrisă de **ALEXANDRU IOAN CUZA** .

„Cât or fi români pe lume
 Cât va fi pe cer un soare
 A lui Cuza mare nume
 Să fiți siguri că nu moare.”

(Vasile Alecsandri)

COORDONATOR :PROF INV.PRIMAR: CĂPĂȚÎNĂ RODICA

SCOPUL : - dezvoltarea și consolidarea sentimentului patriotic ;

- îmbogățirea cunoștințelor istorice ;
- stimularea creativității și a expresivității prin desene, colaje

OBIECTIVE :

- să cunoască importanța istorică a zilei de 24 IANUARIE ;
- să memoreze poezii dedicate UNIRII
- să învețe cântecul și dansul popular “HORA UNIRII” ;
- să-și stimuleze creativitatea prin transpunerea în desen, pictură, colaje a

- marelui eveniment ;
- să participe cu dragoste și interes la activitățile propuse.

Grup țintă : elevii claselor primare

Locul desfășurării: sala de clasa, biblioteca școlii, sala de festivități

Perioada de desfășurare : 18-22 ianuarie 2016

Beneficiari:* directi: elevii

* indirecti: parintii, cadrele didactice

Resurse materiale:

* CD player, CD-uri, cartoane colorate, markere, carti despre unire, coli, instrumente de scris, diplome, ecusoane;

Rezultate asteptate:

* implicarea activa a elevilor in activitatile desfasurate

* evidentierea eficientei activitatilor extracurriculare

Evaluare:

- realizarea unui CD cu activitatile desfasurate
- expunerea deseneilor, a colajelor și a creațiilor literare ;
- aprecieri verbale;
- portofoliul;
- realizarea de desene , colaje;
- chestionarea orală și scrisă
- înmânarea diplomelor

CONȚINUTUL PROIECTULUI

Nr.	ACTIVITATEA	LOCUL DESFĂȘURĂRII	DATA	RESPONSABIL
1	- Prezentarea proiectului; - Stabilirea activităților și sarcinilor ; - Prezentarea importantei zilei de 24 Ianuarie 1859. 	Sala de clasă	18 ian 2016	Prof.inv.primar : Căpățîna Rodica
2	Unirea și literatura - citirea unor lecturi care prezintă aspecte inspirate de marele eveniment: - „Moș Ion Roată și Vodă Cuza” de Ion Creangă; - „Moș Ion Roată și Unirea” de Ion Creangă - “Hora Unirii” de V.Alecsandri etc; - “Toți românii cântă,,HORA UNIRII” de Dumitru Almaș etc;	Biblioteca școlii	19 ian 2016	Prof.inv.primar : Căpățîna Rodica
3	Hai să dăm mână cu mână! - repetarea cântecului și a pașilor de horă	Sala de clasă	20 ian 2016	Prof.inv.primar : Căpățîna Rodica
4	Unirea văzută prin ochi de copil - realizarea unor creații plastice inspirate de evenimentele și imaginile prezentate; - concurs : *“Unirea națiune a făcut-o!” *Recitarea poeziei „Alexandru Ioan	Sala de clasă	21 ian 2016	Prof.inv.primar : Căpățîna Rodica

	<i>Cuza"Victor Eftimiu</i> <i>*Joc de rol „Ocaua lui Cuza”</i> <i>*Evaluarea compoziției plastice</i> <i>* „HORA UNIRII”</i>			
5	Suntem împreună la bine și la rău! -program artistic dedicat evenimentului; - expoziție cu lucrările realizate. - dansul “Hora Unirii” - acordarea de diplome și premii	Căminul Cultural Lupșa de Jos	22 ian 2016	Prof.inv.primar : Căpățînă Rodica

UNIREA, ACTUL ENERGIC AL NATIUNII ROMANE

PROF.CAPRARU DOREL
COL.NAT.GH.TITEICA

Sărbătorim anul acesta la 24 ianuarie, 157 de ani de la Unirea, așa cum spunea un elev buzoian din perioada respectivă, martor al evenimentelor: „*României Muntene cu România Moldovă*”. Atunci în 1859 pentru români a fost unul dintre cele mai fericite evenimente, o mare bucurie și o uriașă speranță pentru mai bine. Pentru statele europene, mai ales pentru Marile Puteri care urmăreau evenimentul, nu a constituit neapărat o surpriză cât mai ales o uimire față de voința românilor.

Pentru noi românii era un lucru firesc. Suntem un popor unitar, cu aceeași limbă română vorbită în toate provinciile românești, aceleași obiceiuri, tradiții, aceeași credință, aceleași aspirații, năzuințe și sentimente. Soarta, istoria au făcut ca poporul român să trăiască, să se dezvolte, să înflorească în trei țări românești despărțite de granițe iluzorii doar pe teren, căci în sufletele românilor nu erau granițe.

Fapta lui Mihai Viteazul, Unirea Țărilor Române de la 1600 a avut darul de a zdruncina conștiința tuturor românilor și a inoculat ideea că odată și odată românii vor fi cu toții într-o singură țară, a lor, în România. Ideea unității naționale nu numai că nu a pierit, dar ea s-a dezvoltat continuu, devenind la mijlocul secolului XIX „secolul națiunilor”, obiectivul fundamental al românilor. Revoluțiile de la 1848, revoluționarii din cele trei țări românești aveau în planurile lor și programele revoluționare proiecte privind unitatea națională chiar dacă erau exprimate mai timid având în vedere atitudinea Marilor Puteri înconjurătoare. În aceste condiții remarcabile este programul revoluționarilor moldoveni elaborat la Cernăuți, unde Mihail Kogălniceanu spunea pe bună dreptate că „*unirea este cheia de boltă a întregului edificiu național*”.

Revoluțiile de la 1848 au fost înfrânte de Imperiul Habsburgic cu sprijinul Rusiei, însă n-au reușit să înfrângă și ideile privind unitatea națională. Aflat în exil marele istoric și revoluționar Nicolae Bălcescu spunea cu multă speranță că „românii mai au de înfăptuit încă două revoluții”. Bălcescu se gândea la Unire și la obținerea independenței.

Înfăptuirea Unirii Principatelor nu a fost un lucru ușor, unirea nu a fost un dar făcut românilor, nu a fost o întâmplare, ci a fost o luptă încrâncenată a poporului român, a patrioților români care au desfășurat o activitate demnă de toată admirația pe lângă marile puteri europene. Situația politică europeană de după 1848 era încă tulbură, revoluțiile fuseseră înfrânte, în unele țări s-au produs schimbări ale regimului politic, s-a revenit la ceea ce era înainte de revoluție, iar cât privește Țările Române, au trebuit să suporte urmările Convenției de Balta Liman. În Moldova, a continuat să domnească Mihail Sturdza iar în Țara Românească a fost numit caimacam Constantin Cantacuzino de către „cei doi comisari” Fuad – Efendi și Aleksandr Osipovici Duhamel – conducătorii de fapt ai țării. Acțiunile întreprinse de Cantacuzino și Sturdza după revoluție au

reflectat apăsarea exercitată de ocupanți și acțiunile represive desfășurate în ambele țări dar mai ales în Țara Românească. Din arestul de la Cotroceni au fost trimiși spre Dunăre și imbarcați în dimii, un decret din 25 septembrie 1848 dând pedeapsă deștărării pentru 22 dintre revoluționari. Înăuntrul țării măsurile represive au lovit aproape întreaga societate iar Principatele păreau a fi asediate. Evenimentele însă se precipită. La 19 aprilie 1849 se încheie la Balta Liman o înțelegere, o Convenție, între Turcia puterea suzerană și Rusia puterea protectoare. Printre alte prevederi de mare importanță era faptul că cele două puteri au hotărât restabilirea în vigoare a Regulamentului organic dar totodată au decis contrar stipulațiilor sale ca în fruntea fiecăruia celor două principate să fie chemați domni aleși de ele și nu de către Obșteștile Adunări Extraordinare, doar pe un termen de șapte ani și nu pe viață, ei fiind în afară de aceasta definiți doar ca înalți funcționari. Cu toate acestea cei doi domnitori nu au fost aleși ci numiți de cele două mari puteri și anume în Moldova, Grigore Alexandru Ghica iar în Țara Românească, Barbu Știrbei.

Cei doi domnitori au mers la Constantinopol pentru investitură și la Constantinopol, celor doi domni li s-a rezervat o primire menită a le aminti că rămâneau în continuare vasali ai porții. Sărutul papucului sultanului și a scării șei calului dăruit de Padișah au avut menirea de a evidenția starea lor de dependență. De altfel în toamna anului 1849 cu ocazia unui bal dat în cinstea generalului Lüders, când generalul rus Donnerberg a pus întrebarea „*Care este poziția unui domn al Țărilor Române?*”, - răspunsul a fost „*Este un subprefect.*” Tocmai de aceea având în vedere această stare de lucruri, revoluționarii exilați și-au intensificat activitatea în întreaga Europă. „*Sentinele ale poporului – după fericita expresia a lui Bălcescu – ei aveau să reprezinte interesele tuturor românilor acționând în conlucrare cu moldovenii și ardelenii într-o comuniune acum firească. Ei aveau să fie însuflețiți de o credință nestrămutată într-o revoluție viitoare rezultată dintr-o alianță europeană și în care popoarele aveau să fie legate prin dreptul de fraternitate care trebuie să domnească la toate națiunile sub toate culorile Universului. Convins într-o reluare a luptei, Bălcescu cerea în 1850 românilor să aștepte cu răbdare ziua preursită, ceasul ridicării generale.*”

Și într-adevăr ceasul deșteptării generale a pornit fiind favorizat și de mari evenimente la nivel european. Unul dintre aceste evenimente a fost războiul Crimeii (1853-1856). Pornit de Rusia împotriva Turciei, în timp a devenit un război european prin intervenția altor puteri europene de partea Turciei. La 21 iunie 1853, rușii trec Prutul îndreptându-se spre sud, cele două principate ajungând sub stăpânire rusească. Situația celor doi domnitori era mai mult decât penibilă, fiind situați între puterea suzerană și cea protectoare. În octombrie 1853 cei doi domnitori au părăsit țara, plecând la Viena. Tot în octombrie încep ostilitățile ruso-turce iar înfrângerea flotei turcești la Sinope a determinat Anglia și Franța să-și trimită flotele în Marea Neagră. Puțin mai târziu vor trimite trupe terestre care se vor alătura celor turcești. În acest timp s-a petrecut un fapt de o deosebită importanță privind acest război, adică a fost încheiată o Convenție, austro-turcă la Boiadji-Kitsch, astfel că Austria a constrâns Rusia să-și retragă trupele din Țările Române acestea fiind ocupate de turci și austrieci în 1854.

Căderea Sevastopolului a pus capăt războiului Crimeii. Din acel moment calea către pace a fost deschisă. În presa europeană se vânturau ipoteze referitoare la prințul străin care ar fi asumat conducerea principatelor; se vorbea de un prinț german, ori de eventualitatea ocupării tronului de către arhiducele austriac Albrecht. Românii ar fi dorit un prinț francez și chiar un Bonaparte. Chiar de la începutul Congresului de Pace de la Paris din 1856, cele 7 mari Puteri Europene au avut o poziție diferită vis-a-vis de Principatele Române. Astfel, Prusia și Piemontul susțineau cauza românilor, nu neapărat dintr-o anumită simpatie cât mai ales gândindu-se că ajutându-i pe români și susținându-le cauza Unirii pledau pentru propria lor unitate națională. Rusia era favorabilă unirii, gândind că prin Unirea Principatelor se va da o lovitură Turciei iar simpatia românilor față de ajutorul rusesc va fi mai mare, astfel că și influența Rusiei în Balcani va crește. Franța susținea cauza românilor nu numai datorită faptului că eram de aceeași origine latină dar gândea că ajutându-i pe români își va deschide un deșeu economic la gurile Dunării ca să nu mai vorbim de puternicele legături masonice dintre români și francezi. Împotriva unirii erau: Turcia – care gândea că odată unite principatele, vor căuta să-și obțină și independența națională, fapt care se va întâmpla

după aproape 20 de ani., Austria - era împotriva, realizând faptul că moldovenii și muntenii odată uniți într-o singură țară vor deștepta și mai mult dorința românilor transilvăneni să se unească cu frații lor. Cât privește Anglia, nu că era neapărat împotriva unirii, dar manifesta o mare doză de conservatorism și dorea menținerea imperiului otoman ca o contra forță împotriva Rusiei țariste. O soluție definită a problemei principatelor a fost încă lăsată în suspensie dar s-a decis încheierea tratatului. De asemenea un consens a fost realizat referitor la necesitatea de a se lua în seamă dorințele românilor prin convocarea unor Divanuri ad-hoc destinate să exprime dorințele moldovenilor și muntenilor. Turcia s-a opus cu vehemență.

UNIREA PRINCIPATELOR ROMÂNE

ȘCOALA PRIMARĂ LUPȘA DE JOS
COMUNA BROȘTENI, JUDEȚUL MEHEDINȚI
PROF.INV PRIMAR: CĂPĂȚÎNA RODICA

Unirea Principatelor Române, cunoscută ca **Mica Unire** (Marea Unire fiind cea de la 1918), a avut loc la jumătatea secolului al XIX-lea și reprezintă unirea statelor : Moldova și Țara Românească. Unirea este strâns legată de personalitatea lui Alexandru Ioan Cuza și de alegerea sa ca domnitor al ambelor principate la 5 ianuarie 1859 în Moldova și la 24 ianuarie 1859 în Țara Românească. Totuși, unirea a fost un proces complex, bazat pe puternica apropiere culturală și economică între cele două țări. Procesul a început în 1848, odată cu realizarea uniunii vamale între Moldova și Țara Românească, în timpul domniilor lui Mihail Sturdza, respectiv Gheorghe Bibescu. Deznodământul războiului Crimeii a dus la un context european favorabil realizării unirii. Votul popular favorabil unirii în ambele țări, rezultat în urma unor Adunări ad-hoc în 1857 a dus la Convenția de la Paris din 1858, o înțelegere între Marile Puteri prin care se accepta o uniune mai mult formală între cele două țări, cu guverne diferite și cu unele instituții comune. La începutul anului următor, liderul unionist moldovean Alexandru Ioan Cuza a fost ales ca domnitor al Moldovei și Țării Românești, aducându-le într-o uniune personală. În 1862, cu ajutorul unioniștilor din cele două țări, Cuza a unificat Parlamentul și Guvernul, realizând unirea politică. După înlăturarea sa de la putere în 1866, unirea a fost consolidată prin aducerea pe tron a principelui Carol de Hohenzollern-Sigmaringen, iar constituția adoptată în acel an a denumit noul stat România.

METODE EFICIENTE UTILIZATE ÎN PREDAREA GEOGRAFIEI

*Prof. Chitimia Mihaela
Colegiul National „George Cosbuc” Motru*

A realiza un proces educational de calitate presupune nu numai a le transmite elevilor un volum mare de cunostinte, ci si a-i invata cum sa opereze cu acestea, cum sa le aplice in situatii cat mai variate.

In societatea romaneasca actuala are loc un proces dinamic care obliga toate categoriile sociale sa tina pasul cu evolutia societatii si implicit a educatiei.

Si in invatamant au loc transformari rapide pornind de la crearea mediului de invatare care poate eficientiza tehnicile de invatare si de munca intelectuale sau le poate bloca, incetini uneori din lipsa banilor.

Regandirea educatiei formale se impune si ne obliga sa schimbam relatia cu elevii si intre elevi promovand sprijinul reciproc si dialogul constructiv prin noi strategii.

Noul, necunoscutul, cautarea de idei prin metode interactive confera activitatii „ mister didactic“, se constituie ca „ o aventura a cunoasterii ” in care elevul este participant activ pentru ca el intalneste probleme, situatii complexe pentru mintea lui de copil.

Prin metode interactive elevii isi exerseaza capacitatea de a selecta, combina, invata lucruri de care vor avea nevoie in viata de scolar si de adult. Efortul lor trebuie sa fie unul intelectual, de exersare a proceselor psihice si de cunoastere, de abordare a altor demersuri intelectuale interdisciplinare decat cele clasice prin studiul mediului concret si prin corelatiile elaborate interactiv in care elevii isi asuma responsabilitati si verifica solutiile, elaboreaza sinteze in activitatea de grup, intergrup, individual, in perechi. Ideile, solutiile grupului au incarcatura afectiva si originalitate atunci cand se respecta principiul flexibilitatii.

Aplicarea metodelor solicita timp, diversitate de idei, angajare in actiune, descoperirea unor noi valori, responsabilitatea didactica, incredere in capacitatea personala de a le aplica creator pentru eficientizarea procesului instructiv educativ.

Situatiile de invatare rezolvate prin metode interactive de grup dezvoltă elevilor gândirea democratică deoarece ei exersează gândirea critică și înțeleg că atunci când analizează un personaj, comportamentul unui elev, o faptă, o idee, un eveniment, ei criticează comportamentul, ideea, fapta, nu critica personajul, copilul sau adultul. Metodele invata elevii, ca un comportament intalnit in viata de zi cu zi poate fi criticat pentru a invata cum sa-l evitam.

Dupa fiecare metoda aplicata se pot obtine performante pe care elevii la percep si-i fac responsabili in rezolvarea sarcinilor de lucru viitoare. Elevii inteleg si observa ca implicarea lor este diferita , dar incurajati isi vor cultiva dorinta de a se implica in rezolvarea sarcinilor de grup. Grupul intelege prin exercitiu sa nu-si marginalizeze partenerii de grup, sa aiba rabdare cu ei, exersandu-si toleranta reciproc.

Metodele implica mult tact din partea dascalilor deoarece trebuie sa-si adapteze stilul didactic in functie de tipul de copil timid, mimica, interjectia, intrebarea, sfatul, orientarea, lauda, retinerea, aprecierea, entuziasmul in concordanta cu situatia si totul va fi ca la carte.

Pentru o activitate eficientă în grup, elevii trebuie să se poziționeze astfel încât să se poată vedea unii pe alții. Privitul în ochi facilitează comunicarea!

Prelegerea – o perspectivă modernă

Prelegerea este fără îndoială cea mai frecventă alegere într-o abordare didactică tradițională. În acest sens este tipică imaginea profesorului la catedră (sau la tablă) care vorbește elevilor care stau cumiți în bancă și ascultă sau scriu după dictare. Această abordare este foarte puțin eficientă pentru învățare.

Prelegerea poate fi recondiționată însă și introdusă într-un demers didactic modern, centrat pe achizițiile elevului. Din această perspectivă, dascălul trebuie să se preocupe de:

- Stimularea interesului elevilor prin:
  - intrarea în prelegere prin intermediul unei povești, imagini captivante și în deplină relație cu ceea ce urmează să fie predat prin intermediul prelegerii;
  - prezentarea unei probleme/unui studiu de caz pe care se focalizează prezentarea;
  - lansarea unei întrebări incitante (astfel încât elevii să fie atenți la prelegere pentru a afla răspunsul).
- Aprofundarea înțelegerii elevilor prin:
  - folosirea de exemple și analogii pe parcursul prezentării (pe cât posibil cu trimiteri la viața reală);
  - dublarea verbalului cu alte coduri – oferirea de imagini, grafice și alte materiale ilustrative;
  - folosirea limbajului corporal.
- Implicarea elevilor pe parcursul prelegerii prin întreruperea prelegerii:
  - pentru a incita elevii la a oferi exemple, analogii, experiențe personale;
  - pentru a da răspunsuri la diferite întrebări;
  - pentru a efectua o sarcină scurtă care clarifică diverse poziții enunțate.
- Evitarea unui punct final la final!
- Încheierea prelegerii prin intermediul unei probleme/aplicații care urmează să fie rezolvate de elevi
- Solicitarea elevilor pentru a rezuma cele prezentate sau pentru a concluziona.

Brainstorming

Brainstorming-ul (sau asaltul de idei) reprezintă formularea a cât mai multor idei – oricât de fanteziste ar putea părea acestea – ca răspuns la o situație enunțată, după principiul cantitatea generează calitatea. Conform acestui principiu, pentru a ajunge la idei viabile și inedite este necesară o productivitate creativă cât mai mare.

O asemenea activitate presupune o serie de avantaje:

- implicarea activă a tuturor participanților;
- dezvoltarea capacității de a trăi anumite situații, de a le analiza, de a lua decizii privind alegerea soluției optime;
- exprimarea personalității;
- eliberarea de prejudecăți;
- exersarea creativității și a unor atitudini deschise la nivelul grupului;
- dezvoltarea relațiilor interpersonale, prin valorizarea ideilor fiecăruia (și, în consecință, prin înțelegerea calităților celor din jur);
- realizarea unei ambianțe pline de prospețime.

Pentru derularea optimă a unui brainstorming se pot parcurge următoarele etape:

- Alegerea temei și a sarcinii de lucru
- Solicitarea exprimării într-un mod cât mai rapid, în fraze scurte și concrete, fără cenzură, a tuturor ideilor – chiar trăznite, neobișnuite, absurde, fanteziste, așa cum vin ele în minte legate de rezolvarea unei situații-problemă conturate. Se pot face asociații în legătură cu afirmațiile celorlalți, se pot prelua, completa sau transforma ideile din grup, dar, sub nici un motiv, nu se vor admite referiri critice. Nimeni nu are voie să facă observații negative.
- Înregistrarea tuturor ideilor în scris (pe tablă, flipchart)
- Anunțarea unei pauze pentru așezarea ideilor (de la 15 minute pâna la o zi)

- Reluarea ideilor emise pe rând și gruparea lor pe categorii, simboluri, cuvinte cheie, imagini care reprezintă diferite criterii etc.
- Analiza critică, evaluarea, argumentarea, contraargumentarea ideilor emise anterior, la nivelul clasei sau al unor grupuri mai mici
- Selectarea ideilor originale sau a celor mai apropiate de soluții fezabile pentru problema supusă atenției. În această etapă se discută liber, spontan, riscurile și contradicțiile care apar.
- Afișarea ideilor rezultate în forme cât mai variate și originale: cuvinte, propoziții, colaje, imagini, desene etc.

„MICA UNIRE”, PRIMUL PAS SPRE ROMÂNIA

CIORICA ELENA -GRADINITA CU P.P.NR.22DR.TR.SEVERIN

MICA UNIRE din 24 ianuarie 1859

Unirea Principatelor Române: Ziua de 24 ianuarie a rămas în istoria românilor ca data la care s-a împlinit Unirea Principatelor Române, în anul 1859, la foarte scurt timp după numirea lui Alexandru Ioan Cuza ca domn al Moldovei și Țării Românești.

După mai mulți ani în care pașii spre îndeplinirea acestei dorințe au fost „mărunțiți” de atitudinea marilor puteri ale Europei, aceasta a devenit realitate, într-un context favorabil, care a dus, pe parcurs, la transformarea „României” de atunci într-un stat modern, aducând pentru prima dată câteva elemente occidentale în viața românilor.

Unirea Principatelor Române, cunoscută ca Mica Unire (Marea Unire fiind cea de la 1 Decembrie 1918, de la Alba Iulia), reprezintă unificarea vechilor principate, Moldova și Țara Românească, într-un Principat unit.

La mijlocul secolului al XIX-lea, soarta principatelor Moldovei și Țării Românești era în mâinile Rusiei și ale Imperiului Otoman, care se opuneau unirii.

Situația s-a schimbat în urma războiului Crimeii, dintre 1853 și 1856, când Rusia a fost învinsă de Marile Puteri, formate din Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei, Imperiul Francez, Regatul Sardiniei și Imperiul Otoman.

Principatele române, din mâinile rușilor și turcilor, în ale marilor puteri europene

După război, în 1856, prin Tratatul de Pace de la Paris se iau decizii care privesc și principatele Moldovei și Țării Românești. De exemplu, Moldovei i se atașează trei județe din sudul Basarabiei, Cahul, Ismail și Bolgrad.

În contextul discuțiilor despre unirea celor două principate, în 1857 Marile Puteri acordă acestora dreptul organizării unui „referendum” (consultarea populației cu drept de vot) despre Unire. În acest scop, se constituiau adunări Ad-hoc, în care se discutau alegerile pentru Divanurile Ad-hoc, care urmau să se pronunțe asupra organizării politice și sociale a țărilor române.

Falsificarea alegerilor, un obstacol pentru Unire

În Țara Românească, majoritatea membrilor din Divanul Ad-hoc au spus „Da” pentru Unire, însă în Moldova, situația a fost mai controversată. Aici, caimacanul (loctiitor la conducerea Moldovei), Nicolae Vogoride, sprijinit de Imperiul Otoman, care îi promitea domnia dacă Unirea nu se va realiza, a falsificat listele electorale de reprezentare în divanul Ad-hoc.

Șansa a făcut însă ca Vogoride să se destăinuie, prin scrisori, fratelui său din Constantinopol, iar corespondența a fost furată și publicată în presa europeană, la Bruxelles.

Descoperirea a iscat scandaluri atât printre români, cât mai ales la nivel european. Marile Puteri au rupt relația cu Imperiul Otoman, au solicitat întâlniri cu împăratul Franței, Napoleon, și

regina Marii Britanii, Victoria, iar falsele alegeri au fost, astfel, anulate. În toamna anului 1857, în urma noilor alegeri, toți s-au pronunțat pentru Unirea Principatelor Moldovei și Țării Românești.

În 1858, Convenția de la Paris a stabilit mai multe prevederi referitoare la principatele române, dintre care cea mai semnificativă a fost unirea parțială a principatelor Moldovei și Valahiei sub denumirea „Principatele Unite ale Moldovei și Valahiei”, care rămâneau sub suzeranitatea „Maiestății Sale Sultanul” și sub protecția Marilor Puteri.

Unirea propusă aici s-a dovedit a fi mai degrabă una formală, cele două principate urmând să funcționeze separat în mare parte, ca până atunci, cu doar câteva puncte comune: o Comisie Centrală la Focșani, care reprezenta un fel de Parlament mai mic, Înalta Curte de Justiție și Casație și Armata. Capitalele rămâneau aceleași, la București și Iași, și se intenționa ca domnitorii să fie diferiți.

Surpriza alegerilor domnitorilor din cele două principate

În anul următor, în data de 5/17 ianuarie 1859, au fost organizate alegeri la Iași, în Moldova, iar noul domnitor a fost desemnat Alexandru Ioan Cuza. Peste o săptămână, în 12/24 ianuarie 1859, au avut loc alegeri și la București, iar profitând de faptul că Marile Puteri nu specificau clar că principatele române nu pot fi conduse de același domnitor, și aici a fost ales tot Alexandru Ioan Cuza. Puse în fața faptului împlinit, Marile Puteri au avut brusc de a face cu două principate conduse de același domnitor.

Marele merit al lui Cuza a fost că a reușit să aducă recunoașterea internațională a Unirii Principatelor Românești, prin reformele sale din toate domeniile, a pus bazele statului român modern. Noua țară a început să se numească România abia după abdicarea lui Cuza, din anul 1866, când a fost redactată prima constituție.

În tot acest timp, în care două dintre principatele române au reușit să se unească, Transilvania se afla sub stăpânire austriacă, iar din 1867, sub dominație austro-ungară, până în 1918, când a avut loc Marea Unire de la Alba Iulia.

După 154 de ani de când s-au întâmplat toate acestea, ziua de 24 ianuarie ne va face din nou să reținem, cel puțin la nivel de poveste, acești câțiva pași făcuți de strămoșii noștri pentru tot ce înseamnă astăzi România. Mulțumim istoricului Liviu Zgârciu de la Muzeul Național al Unirii din Alba Iulia pentru disponibilitatea și răbdarea cu care ne-a povestit cum s-a petrecut evenimentul.

Bibliografie:

Leonid Boicu, *Diplomația Europeană și triumful cauzei române*, Iași, 1978.

Dumitru Ivănescu (ed.), *Unirea Principatelor. Momente, fapte, protagoniști*, Iași, 2005.

TOTI ROMANII CANTA ‘HORA UNIRII !’

*Prof. CIUPAGEA MARIA
GRADINITA PP.NR.29
Dr. Tr. Severin*

După mai mulți ani în care pașii spre îndeplinirea acestei dorințe au fost „mărunțiți” de atitudinea marilor puteri ale Europei, aceasta a devenit realitate, într-un context favorabil, care a dus, pe parcurs, la transformarea „României” de atunci într-un stat modern, aducând pentru prima dată câteva elemente occidentale în viața românilor.

La mijlocul secolului al XIX-lea, soarta principatelor Moldovei și Țării Românești era în mâinile Rusiei și ale Imperiului Otoman, care se opuneau unirii lor.

Situația s-a schimbat în urma războiului Crimeii, dintre 1853 și 1856, când Rusia a fost învinsă de Marile Puteri, formate din Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei, Imperiul Francez, Regatul Sardiniei și Imperiul Otoman.

După mai mulți ani în care pașii spre îndeplinirea acestei dorințe au fost „mărunțiți” de atitudinea marilor puteri ale Europei, aceasta a devenit realitate, într-un context favorabil, care a dus, pe parcurs, la transformarea „României” de atunci într-un stat modern, aducând pentru prima dată câteva elemente occidentale în viața românilor.

Unirea Principatelor Române, cunoscută ca Mica Unire (Marea Unire fiind cea de la 1 Decembrie 1918, de la Alba Iulia), reprezintă unificarea vechilor principate, Moldova și Țara Românească, într-un Principat unit.

La mijlocul secolului al XIX-lea, soarta principatelor Moldovei și Țării Românești era în mâinile Rusiei și ale Imperiului Otoman, care se opuneau unirii lor.

Situația s-a schimbat în urma războiului Crimeii, dintre 1853 și 1856, când Rusia a fost învinsă de Marile Puteri, formate din Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei, Imperiul Francez, Regatul Sardiniei și Imperiul Otoman

Domnia lui Alexandru Ioan Cuza, deși scurtă (1859-1866), a fost perioada de maximă dezvoltare a României moderne. Prin recunoașterea Unirii depline, crearea primului Parlament unic al României și al primului guvern unitar, prin reformele sale: adoptarea primei Constituții românești, reforma electorală, secularizarea averilor mănăstirești, reforma agrară, a învățământului, domnia lui Alexandru Ioan Cuza a pus bazele dezvoltării moderne a României.

Primul pas important pe calea înfăptuirii statului național unitar român a fost făcut la 24 ianuarie 1859, dar Marea Unire a avut loc în 1918 în Alba Iulia.

UNIREA, UN IDEAL MĂREȚ

*Prof. Cojocaru Camelia
Colegiul Tehnic „Decebal”*

„Sunt mândru ca sunt român și țara mea este România ”când auzi aceste cuvinte simple, dar mărețe care își arată dragostea fără de seamă, a noastră a celor ce trăim astăzi în România față de semenii noștri din timpuri trecute, dar parcă nu așa de demult, să zicem vreo doua generații de oameni, dar cei mai de seamă dintre oameni, acei ce au încercat, au putut să încerce, au vrut să încerce și au reușit, așa cum spunea Alexandru Ioan Cuza națiunii române la 11 decembrie 1861, "Unirea este îndeplinită, naționalitatea română este întemeiată".

Și încă din 1859 a fost înfăptuită de către Alexandru Ioan Cuza, Unirea Principatelor Române considerate "Unirea Mica" un mare și important pas spre reușita înfăptuirii statului național unitar român, la 1 decembrie 1918, cind a avut loc Unirea Transilvaniei, Banatului, Crisanei și Maramuresului cu mândra țara România.

Și astfel în anul 1862 la 24 ianuarie orașul București devenea capitala Principatelor Unite, an în care noul stat adopta în mod oficial numele de România și aceasta ca urmare a proclamării "Unirii definitive a Principatelor" de către domnitorul Alexandru Ioan Cuza.

Și cum am putea uita noi românii zilelor noastre cu ce mare mândrie se vorbea atunci de noul domn Alexandru Ioan Cuza. Așa cum spunea în celebrul lui discurs Mihail Kogalniceanu - citez - "Alegându-te pe tine domn în țara noastră, am vroit să arătăm lumii aceea ce toată țara dorește: la legi nouă om nou. O, Doamne! Mare și frumoasă îți este misia...Fii dar omul epocii; fă ca legea să înlocuiască arbitrarul, fă ca legea să fie tare; iar tu, Măria ta, ca Domn, fii bun, fii blând, fii bun mai ales pentru acei pentru cari mai toți domnii trecuți au fost nepăsători și răi. Nu uita că, dacă cincizeci de deputați te-am ales domn, însă ai să domnești peste două milioane de oameni!...Fii simplu, Măria Ta, fii bun, fii domn cetățean; urechea ta să fie pururi deschisă la adevăr, și închisă la minciună și lingușire".

Și zău așa ,că sunt mândră de România țara mea ,dar și a ta ,draga cititorule român.

Bibliografie: www.agerpres.ro ; www.ziare.com

UNIREA ÎN CUGET ȘI-N SIMȚIRI

*Profesor: Crețu Claudiu
Colegiul Tehnic Motru*

Fiintarea statului national unitar roman a fost pregatita si precedata de incheierea si consolidarea din ce in ce mai trainica a unei unitati depline a spiritualitatii romanesti de pretutindeni, unitate de gandire, de simtire si de actiune. in conditiile specifice din a doua jumătate a secolului al XIX-lea si din primele decenii ale acestui secol, lupta politica pentru reintregirea intregului neam, in primul rind prin dezrobirea romanilor aflati sub stapinire straina, s-a intreprins organic acerba miscare culturala indreptata spre acelasi tel, in cadrul careia oamenii de cultura au indeplinit un rol de inalta raspundere. in momentele cruciale ale istoriei noastre moderne, de a caror evolutie depindea insusi devenirea neamului romanesc, scriitorii s-au identificat cu aspiratiile si faptele intregului neam, s-au definit scriitori-cetateni.

Pentru atingerea telului suprem al unirii tuturor romanilor intr-un stat unic, in hotarele pamintului strabun, scriitorii si ceilalti oameni de cultura au utilizat diverse mijloace de actiune, insa adecvate unei anumite tactici si strategii, mai mult sau mai putin evidente, spre a evita, a contracara sau a fructifica situatiile impuse.

Intuind posibilitatile de organizare a luptei pentru unitate nationala, pe plan cultural, scriitorii au militat activ pentru infiintarea unor forme colective de manifestare, care sa cuprinda pe toti reprezentantii spiritualitatii si creativitatii nationale. Initiativa au avut-o, in mod explicabil, scriitorii din Principatele Romane Unite, care puteau actiona liberi, cu sprijinul sau sub patronajul direct al statului, in institutii oficializate pe plan national. Astfel, inca din 1860, prin articolul „Despre litere”, publicat in Revista Carpatilor, George Sion cerea guvernului sa intemeieze „o academie compusa din barbati competenti, eruditi, atit in stiintele pozitive, cit si in cele abstracte, alesi dupa valoarea operilor, din orice provincie romana”. in fata a tot mai multor interventii publice pentru fondarea unei societati ca"re sa se ocupe in primul rind cu problemele limbii romane unitare, la 2 septembrie 1864, deci in timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza, ministrul Instructiunilor Publice, Nicolae Cretulescu, cere Consiliului Superior al Instructiunii Publice un proiect de regulament pentru o astfel de societate, care sa se bazeze pe „principiul ca lucrarea dictionarului sa se faca prin o comisiune compusa din barbati din toate partile Romaniei” (cf. Dan Berindei: Cultura nationala romana moderna, Bucuresti, Editura Eminescu, 1986, p. 212).

Este evident ca inca de la primele initiative in aceasta directie, se punea in mod acut problema ca in toate actiunile sa fie antrenati oameni de cultura si de litere din toate provinciile romanesti.

Dupa o serie de consultari si pregatiri in vederea unei cit mai bune organizari a acestei societati, C. A. Rosetti, devenind ministru al Instructiunii Publice, inaintea Consiliului de Ministri, la 12 martie 1866, un amanuntit raport, aratind ca proiectata Societate Literara avea drept scop „de a da tarii intr-un timp cit mai apropiat acele doua mari colonate ale templului sau literar : gramatica si glosarul limbii”, in spiritul unitatii nationale, arata C. A. Rosetti, membrii Societatii Literare urmau sa fie alesi „din toate provinciile locuite de romani”, deoarece „gramatica si dictionarul dorit nu trebuie, nu pot sa fie al cutarui dialect roman, ci gramatica si dictionarul limbii romane”. impreuna eu raportul» C. A. Rosetti inaintea si Regulamentul pentru formarea Societatii Literare Romane, in care ideea de unitate nationala se reflecta in compositia acestei societati, propunindu-se a fi formata din doi membri din Moldova, patru din Muntenia, trei din Transilvania, doi din Banat, doi din Maramures, doi din Bucovina, trei din Basarabia. Indata dupa raportul lui C.

A. Rosetti, locotenenta domneasca emite, la 1 aprilie 1866, decretul de infiintare a Societatii Literare Romane, cu scopul de a elabora gramatica si dictionarul limbii romane. Acest eveniment a avut un larg ecou la romanii din Transilvania. De pilda, in Familia, nr. 11 din 15/27 aprilie 1866, Iosif Vulcan scria, cu entuziasm : „Mareata va fi acea ziua in care reprezentantii natiunii imprastiate de soarta in sapte tari se vor aduna laolalta ; sublim va fi acel minut cind fratele de la Pind va stringe mina cu fratele sau de la Cris”.

Printr-un alt decret al locotenentei domnesti, din 22 aprilie 1866, erau desemnati membrii de peste hotarele Principatelor Unite. Din Transilvania : Timotei Ci-pariu, Gavril Munteanu si George Baritiu; din Maramures: Iosif Ildos si Alexandru Roman ; din Banat : Andrei Mocioni si Vincentiu Babes; din Bucovina: Alexandru Hurmuzachi si Dimitrovita (inlocuit apoi cu I. G. Sbiera) ; din Basarabia : Alexandru Hasdeu, Constantin Stamati si I. Strajescu ; dintre romanii sud-du-nareni : I. Caragiani si D. Cozacovici (Analele Societatii Academice Romane. Bucuresti, 1869, tom. I, p. 5). La 6 mai 1866, C. A. Rosetti, in calitate sa de ministru al Instructiunii Publice, il instiinta personal pe Timotei Cipariu despre alegerea sa ca membru al Societatii Literare Romane : „Sint fericit a va putea anunta ca inalta locotenenta princiară, cu decretul sau nr. 698 si asupra raportului meu nr. 2318, a binevoit a va numi si recunoaste in calitate de membru al Societatii pentru cultura limbei nationale. Partasia d-voastra la lucrarile viitoare ale Societatii acesteia, am convingerea sincera ca asigura acelor lucrari cel mai brilliant succes. imi stau garanta la aceasta meritele d-voastra literare, stiintifice si lucrarile nationale ce romanii sint de acord a vi le recunoaste” (cf. Stefan Manciulea, Timotei Cipariu si Academia Romana, Blaj, 1941, p. 5).

Societatea Literara Romana n-a putut fi inasa inaugurata in 1866, din cauza unei cumplite epidemii. Peste un an, noul ministru al Instructiunii Publice, Dimitrie Bratianu, ii scrie din nou lui Timotei Cipariu, la 9 iunie 1867, spre a-l invita la inaugurarea Societatii, marturisind deschis ideea conlucrării tuturor carturarilor si literatilor romani pentru formarea limbii patriei comune : „Avind onoarea a va comunica aceasta, nu ma indoiesc, domnul meu, ca raspund la o dorinta intima a domniei voastre, care e si dorinta tuturor romanilor, de a vedea intruniti pe barbati eminenti din toate partile Romaniei spre a conlucra pentru stabilirea si formarea limbii patriei comune. Asteptind cu nerabdare acea zi frumoasa care va fi o sarbatoare nationala, va rog sa binevoiti a-mi arata unde si prin ce mijloace sa va trimit cit se poate mai curind suma necesara pentru venirea domniei voastre la Bucuresti” (Stefan Manciulea, op. cit., p. 6).

La 9 iunie 1867 a fost emis decretul de convocare a Societatii Literare Romane. Aceasta inalta si reprezentativa asociere a spiritualitatii nationale constituia un puternic sprijin moral si politic acordat romanilor din Transilvania greu loviti de dualismul austro-ungar pecetluit in acel an.

Societatea Literara Romana s-a inaugurat la 1 august. Membrii din celelalte provincii romanesti s-au intilnit cu totii mai intii la Ploiesti, de unde au mers cu mare alai la Bucuresti, intr-o puternica manifestare de solidaritate nationala. in ajunul sosirii lor, primaria capitalei adreseaza un calduros apel populatiei pentru a face oaspetilor o primire intr-adevar frateasca : „Capitala Romaniei va vedea miine intrunita pentru intia oara in sinul sau intreaga limba romaneasca ; pentru intia oara, miine, se vor regasi alaturi toti membrii aceleiasi familii, toti fratii de acelasi singe. Romanii din toate unghiurile tarilor, pe unde lui Dumnezeu a placut sa-i imparta, se unesc miine spre a face opera cea adevarat romaneasca, spre a ne intemeia limba, cugetul romanesc” (cf. V. A. Urechia, Actele si solemnitatea oficiale si neoficiale a inaugurarii Societatii Literare Romane, Bucuresti, Imprimeria statului, 1867, p. 40;).

La intrarea in Bucuresti au fost primiti, la sosea, cu un entuziasm de nedescris. In cuvintul sau de salut. Ion Facoianu, presedintele comitetului pregatitor al festivitatilor, spunea : „Traim departe unii de altii, iubirea noastra inasa, sufletele noastre n-au hotare si ceea ce ne-au tinut frati si romani pina astazi, limba si religiunea strabunilor nostri, ne va apropia si intari inca mai mult in viitor” (V. A. Urechia, op. cit., p. 42). Din partea oaspetilor a raspuns Iosif Hodos, care declara : „Va salutam cu iubire, frati liberi din Romania libera ; sintem fericiti de-a ne afla in mijlocul vostru unde cuvintul este liber. E frumoasa libertatea voastra. Nu v-o invidiem inasa, ci o dorim si pentru noi. O dorim si lucram si o speram Am avut fericirea de-a fi chemati ca in unire cu domnia-voastra

sa stabilim unitatea limbii ; unitatea limbii o avem, fratilor ; de la Tisa pina la Marea Neagra toti romanii au aceeași limba, prin urmare n-avem a stabili unitatea limbii, ci numai forma ei, unitatea gramaticii și a dictionarului. Cind vom avea aceasta unitatea in exprimarea cugetarii noastre, vom fi și mai uniti in simțaminte și in cugete" (V. A. Urechia, op. cit., p. 42). De la sosea, alaiul s-a îndreptat spre centrul capitalei, fiind primit de mii de persoane in piata Teatrului National. într-un inflăcarat discurs tinut aici, Alexandru Roman prevestea viitorul : „Fie ca din unitatea limbii literare, pe calea cea pacinica a stiintelor, sa rezulte unitatea nationala" (V. A. Urechia, op. cit., p. 48).

In programul inaugurării oficiale a Societății Literare Romane, la 1 august 1867, au figurat corurile „Desteapta-te romane” de Andrei Muresanu, „Limba romaneasca” de George Sion, cu muzica de I. Cart, romanta „Moldova” de Constantin Stamati, cu muzica de Flechtenmacher, „Dulce Bucovina” de Vasile Alecsandri, cu muzica de același compozitor, și celebra „Hora Unirii” a lui Vasile Alecsandri (V. A. Urechia, op. cit., p. 19). Asadar programul era alcatuit in spiritul unei depline unitati nationale. in numele romanilor „din provinciile subjugate" a luat cuvintul Timotei Cipariu, care sublinia ca unitatea spirituala, culturala, intemeiata prin Societatea Literara, va constitui calea sigura spre unitatea politica a tuturor romanilor, prin eliberarea celor aflati sub stapinire straina și reunirii lor într-o unica natiune, in aceeași patrie libera și independenta. „Simțul national — spunea tribunul transilvanean — s-a desteptat in toata romanimea. Natiunea romana a venit la cunostinta pozitiei care i se cuvine între natiunile Europei; ea va face toti pasii cuveniti pentru a ocupa aceasta pozitie cu demnitate. Natiunea romana de aci înainte va fi solidara pentru corpul întreg și nu vor mai fi partide care sa ne dezuneasca de la unul și același scop solidar, cultura nationala. Pini» aci patria romana, limba și nationalitatea ne-a fost calcata Am inceput a ne libera patria, am inceput a ne libera limba. Am inceput, domnilor, abia am inceput, dara nu am terminat; ramine ca sa continuam și sa terminam. Barbatii de stat ai romanilor vor ingriji pentru eliberarea perfecta a patriei romane. Sint de convingere ca ei isi vor implini cu sanctitate inalta sa misiune și patria romana in urma va deveni libera."

Prin glasul carturarilor și scriitorilor se afirmau sentimentele și aspiratiile romanilor transilvaneni, constiinta adinca a unitatii neamului, speranta dezrobirii și revenirii lor la patria-mama. Edificatoare este și poezia La 1 august . Inaugurarea societății Literare Romane de Mihai Strajanu, seretarul Societății „Transilvania", publicata in Familia, nr. 33 din 16/28 august 1867;

O, zi de mult dorita, ce prin a ta privire Vestesti natiunii mele frumos ei destin Si inaugurezi fclioe o era de marire. Cu lacrimi te saluta tot sufletul roman.

La constituirea Societății Literare Romane, care se va denumi apoi Societatea Academica Romana, B. P. Hasdeu releva profundele ei semnificatii in faurirea unitatii nationale. in articolul Partile Romaniei, publicat in Romanul din 6 august 1867, scria : „Moldova, Transilvania, Muntenia nu exista pe fata pamintului ; exista o singura Romania, cu un picior in Dunare și cu altul pe ramifica-tiunile cele mai departate ale Carpatilor, exista un singur corp și un singur suflet”. La sfirsitul anului 1867, dupa numai citeva luni de activitate, Societatea Literara Romana se impusese in opinia publica, isi cistigase un binemeritat prestigiu. De activitatea ei de viitor se legau sperantele tuturor spiritelor insufletite de nobile sentimente patriotice, de dorul de libertate și unitate nationala. Glasul de tribun al lui Timotei Cipariu a rasunat și in ultima adunare din. 1867 a Societății Literare Romane, invocind : „Dea cerul ca simțul national roman, care s-a desteptat acum cu atita tarie, sa se lateasca in toate unghiurile Romaniei, sa strabata pina la cabanele cele mai obscure ale taranului, ca și in palatele cele mai superbe ale marilor natiuni romane. Dea ca tot romanul sa vina la cunostinta demnitatii nationale și sa o apere cu toata taria cuvintului și a inimei. Dea ca tot romanul sa se simta fiu al Romaniei, roman cu originea, roman cu limba și sa fie mindru ca este și se numeste roman. Sa traiasca romanimea" (Analele Societății Academice Romane, tom. I, 1869, p. 129).

In primii ani ai existentei sale, Societatea Academica Romana și-a concentrat atentia indeosebi in domeniul filologiei, in vederea elaborării dictionarului limbii romane. Ulterior, aria preocuparilor sale s-a amplificat din ce in ce mai mult, extinzindu-se in primul rind in domeniul

istoriei, ca sursa a întăririi conștiinței și unității naționale, în comunicarea Despre istoria mai nouă și mai ales despre istoria anilor 1848 și 1849, ținută în 1872, George Baritiu sublinia : „Studiul istoriei patriei și a națiunii este pentru națiunea românească una din condițiile esențiale de viață. Dacă limba unei națiuni se numește cu tot dreptul al ei suflet, apoi istoria ei este acel mijloc minunat prin care se manifestă viața sa națională, ea este diploma de legitimație cu care un popor se prezintă în societate și în concertul celorlalte popoare.” George Baritiu scoțea în evidență importanța deosebită a revoluției de la 1848 în redobândirea și afirmarea conștiinței naționale : „Poporul nostru daco-roman, îmboldit de citiva apostoli ai săi, încă a început a se doborî din letargia sa, conștiinat de sine i-a revenit din nou, dorul de libertate a crescut, pulsul vieții naționale a început a bate mai accelerat” (Analele Societății Academice Române, tom. III, p. 152).

După cucerirea independenței naționale, Societatea Academica Romana s-a transformat, în 1879, în Academia Romana. Alegerea lui George Baritiu, la 24 martie 1893, ca președinte al prestigioasei instituții, a avut un larg răsunet, o adinca semnificație, demonstrându-se unitatea culturală a neamului românesc și, de la sine înțeles, unitatea națională. În acest sens, în Familia din 18'30 aprilie 1893, Iosif Vulcan scria: „Un ardelean președinte al Academiei Romane din București ! Iată marele eveniment a cărui glorie se revărsa asupra tuturor romanilor de dincoace. Un eveniment și mai însemnat prin considerațiunea că el ne indică identitatea culturală a neamului românesc”. Academia Romana, prin înalta ei autoritate spirituală și morală, prin ilustrele personalități ale culturii, literaturii, artei și științei românești care s-au reunit în cadrul ei, a îndeplinit un rol de primă însemnată în afirmarea și îndeplinirea idealului unității naționale. Eforturile sale s-au îndreptat cu toată căldura și simțirea spre românii din provinciile subjugate, încurajându-i, sprijinindu-i, întărindu-i în lupta dreaptă de eliberare și de revenire la patria-mamă. În 1896, când a primit lucrarea lui Eugen Brode, Chestiunea română din Transilvania, Academia Romana declară : „Academia s-a cutremurat când a văzut atacul vehement care se da în contra existenței naționale a acelei părți din neamul românesc, care este trunchiul și izvorul renașterii naționale. Chestiunea romanilor din Transilvania nu este o politică militanță de partid. Chestiunea Transilvaniei stă în aceea că românii vor să fie o națiune liberă. Când se pornesc un atac violent împotriva existenței de peste Carpați, atunci de cealaltă parte a Carpaților Academia nu poate avea un rol de manșire desartă. Academia are o datorie mai presus de orice considerațiuni politice de partid de a încuraja pe acei care sunt persecutați și care luptă” (cf. Ștefan Pascu : Academia Romana și unitatea națională, în Studii și articole de istorie, an XXIX, 1975, p. 5). Prin atitudinea și eforturile sale multiple, Academia Romana a reprezentat, într-adevăr, un factor esențial în lupta pentru îndeplinirea unității naționale. În sesiunea din mai 1919, prima după faurirea statului național unitar român, Iacob Negruzzi, secretarul general al Academiei Romane, care participase la înființarea ei, releva menirea și contribuția înaltului for de cultură : „Telul unirii poporului român într-un singur stat s-a dat pe față chiar de la început fără înconjur și fără temere, deși în momentul înființării ei România se găsea încă sub suzeranitatea Turciei, iar Transilvania fusese jertfă Ungariei chiar în acel an prin proclamarea dualismului austro-ungar” (Vasile Maciu — Vasile Netea : Unitatea națională în preocuparea Academiei Romane, în Studii, tom. 19, nr. 6, 1966, p. 1109).

Intr-adevăr, de la începutul existenței sale, și cu deosebire în perioada războiului de dezrobire și reintegrare națională, din 1916—1918, Academia Romana și-a îndeplinit cu cinste, continuu, înalta ei misiune.

Eforturi susținute, încununată de succes, în vederea îndeplinirii unității culturale a tuturor romanilor, care să conducă la unitatea politică, s-au depus atât dincoace cât și dincolo de Carpați, în același timp. Astfel, concomitent cu Societatea Literară Romana, devenită Academia Romana, la Sibiu s-a întemeiat și a desfășurat o rodnică și îndelungată activitate Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român, cunoscută sub denumirea prescurtată Astra. Constituită la 23 octombrie/4 octombrie 1861, ea a reprezentat „o instituție pan-românească”, după cum a caracterizat-o N. Iorga, în Istoria romanilor din Ardeal și Ungaria, de la mișcarea lui Horea pînă astăzi (București, 1915, p. 214). În sinul ei au fost atrași din ce în ce mai mulți scriitori și cărturari din celelalte provincii românești, înfratindu-se într-o admirabilă conlucrare, în spiritul

unitatii nationale (cf. V. Curti-capeanu : Miscarea culturala romaneasca pentru Unirea din 1918, Bucuresti, Editura Stiintifica, 1968, p. 67).

La a doua adunare generala a Astrei, din 1862, au fost alesi membri A. Odobescu si C. A. Rosetti, din Muntenia, Mihai Kogalniceanu si G. Sion, din Moldova. Asistind la sesiunea din acest an, A. Odobescu a fost profund impresionat. intr-un amplu articol, Asociatiunea transilvana pentru literatura si cultura poporului roman. (Sesiunea din iulie 1862, in Brasov), publicat indata in Revista romana, marturisea ca a trait „zile memorabile, in care oraselul Brasov adunase in sinu-i romanii din toate unghiurile intregii patrii romane." Scriitorul era entuziasmat de „acel aer sarbatoresc care se raspindise peste tot locul si care parea a zice tuturor : «Sintem aci toti romani ! Sintem intr-o tara romaneasca."

In cadrul articolului, A. Odobescu reproducea cuvintele rostite de Timotei Cipariu la aceasta sesiune, prin care isi manifesta puternica dorinta ca toti romanii sa formeze o singura patrie : „Dea cerul ca, precum toti sintem de un singe, toti ne-am indulcit de la sinul mamii noastre cu aceleasi cuvinte dulci, toti ne sintem frati — oricit ne despart muntii si vaile si oricit ne impart starile politice si confesiunile religioase — tot numai una sa fim, o natiune, o limba, o literatura". Pentru ca Astra sa-si poata desfasura activitatea, in conditiile grele ale oprimarii Imperiului austromaghiar, A. Odobescu adresa un patetic apel cititorilor Revistei romane, ca si tuturor compatriotilor sai, chemindu-i sa sprijine lupta pentru libertate si unitate nationala a fratilor din Transilvania : „Revista romana, care si-a luat drept tinta raspindirea luminilor printre romani, infratirea generala a natiunii cel putin pe cimpul eruditiei si a bunului gust literar si artistic, precum si sprijinirea oricarei idei salutare pentru propasirea nationala si intelectuala, Revista romana, zicem, se simte datoare a invita pe toti acei cari au citusi de putina incredere in tendentele ei, de a lua parte la miscarea literara si progresista a fratilor de peste munti si de a se inscrie printre contribuitorii ei .Trebuie sa recunoastem ca scopul, faptele si tendentele Asociatiunii literare transilvanene sint in general demne de a fi sustinute si imbratisate de tot poporul roman ca, prin acest mijloc, cercul lor sa se lateasca si sa profite tuturor romanilor indeobste".

Spiritul unitatii nationale a prezidat si activitatea revistei Transilvania, ca organ al Astrei, aparuta in 1868, in al carei program a figurat ca punct principal publicarea lucrarilor literare, culturale si stiintifice „ce apar in orice parte a romanimei", precizindu-se ca are mereu atintita privirea spre „fintinile curat moldo-romanesti de la Bucuresti si Iasi". intr-adevar, in paginile Transilvaniei au fost publicate scrieri ale lui M. Eminescu, V. Alecsandri, D. Bolintineanu, Cezar Bolliac, G. Sion, Ion Creanga, I. L. Caragiale, Delavrancea, Mihail Sadoveanu etc. Un mare ecou a avut adunarea generala a Astrei din 28—30 august 1911, de la Blaj, la care au fost prezenti si George Cosbuc, St. O. Iosif, I. L. Caragiale. G. Ranetti, Victor Eftimiu si altii. in cuvintul de deschidere. Andrei Birseanu, vicepresedintele Astrei, pleda pentru infaptuirea unitatii nationale prin unitatea limbii si culturii romane, prin valorificarea comorilor de gandire si simtire ale creatiei populare romanesti, comune intregului neam romanesc : „Vom cultiva inainte de toate graiul national, cercetind comorile aflatoare in popor, adapindu-ne din izvorul datator de viata, din care au gustat un Alecsandri, un Eminescu, un Alexandru Odobescu si un Ion Creanga, si din care s-a inspirat si se inspira un Gheorghe Cosbuc si ceilalti alesi ai nostri, aflatori in viata. Vom grai oriunde si fata de orisicine, cu mindrie acest grai, care s-a aratat destoinic a exprima orice cugetare cit de inalta, orice simtire cit de profunda. il vom iubi din toata inima, il vom pazi ca lumina ochilor si-l vom apara chiar si cu pretul singelui nostru, toti fara deosebire : barbati si femei, tineri si batrini. Vom pretui orice limba, mai virtos ale concetatenilor nostri, dar vom vorbi mai bucuros pe a noastra . limba romaneasca" (V. Curticaeanu, op. cit., p. 104).

Pe linga Astra, in conditiile stapinirii austriece, a luat fiinta Societatea pentru cultura si literatura romana din Bucovina, la 1 mai 1862, animata de I. G. Sbiera. Printre membrii ei din celelalte provincii romanesti sau numarat George Baritiu, Cezar Bolliac, Andrei Mocioni, Andrei Saguna, August Treboniu Laurian, Timotei Cipa-riu, Vasile Alecsandri, Dimitrie Bolintineanu (cf. C. Loghin, Societatea pentru cultura si literatura romana din Bucovina, Cernauti, 1943, p. 5). in cadrul Imperiului austro-ungar, tinerii romani care studiau la Viena, in frunte cu Mihai Eminescu

și Ioan Slavici, au întemeiat aici, la 8 aprilie 1871, societatea România Jună, cu rol decisiv în cimentarea solidarității naționale a tinerilor români aflați sub stăpânire străină și în mobilizarea lor la lupta de eliberare și unitate națională. Societatea, care avea ca deviză versul lui Andrei Mureșanu : „Uniti-va în cuget, unitivă-n simțiri”, l-a ales președinte pe Ioan Slavici, iar bibliotecar pe Mihai Eminescu. Din inițiativa și prin multiplele lor eforturi s-a organizat serbarea de la Putna, din 14—16 august 1871, la mormântul lui Ștefan cel Mare. Această serbare, rămasă istorică în analele luptei pentru înfăptuirea unității naționale, s-a desfășurat în prezența studenților români din toate provinciile, participând și cei ce se aflau la studii în Budapesta sau Paris. Au fost prezente, de asemenea, ilustre personalități ale vieții literare și politice din România, ca Mihail Kogălniceanu și Vasile Alecsandri, care a și scris aceste versuri, recitate în cadrul serbării:

Cuprins de-un sacru dor,
 Visai Unirea Daciei
 Co turma și-Un pastor.
 O. mare umbra-eroiea,
 Privește visul tău :
 Uniti sintem.

În cuvântul de salut adresat românilor de pretutindeni prezenți la serbarea de la Putna, sub lumina gloriei lui Ștefan cel Mare, Ion Slavici, ca președinte al Corni-» tetului de organizare, dădea expresie sublimelor aspirații naționale, încrezător în împlinirea lor : „Va salut dăra fraților și Va salut surorilor ! Va salut românilor din ci-tesipatru unghiurile! Va salut la mormântul lui Ștefan cel Mare ; umbra eroului să privegheze peste noi și să ne conducă la adevărul speranțelor noastre”. Ioan Slavici a luat parte activă și la înființarea, în București, la 24 ianuarie 1882, a societății „Carpați”, menită să vină în sprijinul românilor de peste munți asupriți de statul austro-ungar. Peste doi ani, la 6 decembrie 1884, societatea „Carpați” editează publicația intitulată, semnificativ, Unitatea națională, în care se scria : „Ne punem, poate cu mai multă inimă decât putere, în serviciul unei cauze deopotrivă mare și sfântă pentru toți românii. Vom căuta să răspindim, să înrădăcinăm credința atît de legitimă ca naționalitatea română nu va prospera în adevăr, ca viitorul ei nu va fi asigurat, ca însuși statul român nu-și va realiza toate condițiile unei neatîrnări depline, decât atunci cînd soarele libertății va luci deopotrivă pentru toți românii, cînd o jumătate a poporului nostru nu va da înapoi, nu se va vedea tot mai îmbrîncită spre prăpastia pieririi, în vreme ce cealaltă merge înainte. Să șădăm în toate inimile idealul Unității celei mai desăvîrsite, cînd Carpații nu vor mai fi un lînt ce strînge, ci un briu ce susține, pentru neamul românesc”.

La 24 ianuarie 1891, deci în ziua aniversării Unirii Principatelor Române, s-a fondat Liga pentru unitatea culturală a tuturor românilor, la București, a cărei existență va dura și după faurirea statului național unitar român, în statutul său se preciza clar ca scopul Ligii „este de a întretine continuă, vie, pe baza culturii naționale, conștiința de solidaritate în întreg neamul românesc” (cf. Vasile Netea — C. Gh. Marinescu, Liga culturală și Unirea Transilvaniei cu România, Iasi, Editura Junimea, 1978, p. 59). Așadar, factorul cultural juca și de data aceasta elementul coagulant fundamental, calea cea mai propice pentru atingerea telului final. După o intensă activitate, la 14 decembrie 1914 și-a schimbat denumirea în Liga pentru unitatea politică a tuturor românilor, afirmînd, deci, în mod categoric, la izbucnirea primului război mondial, că va milita pentru dezrobirea românilor aflați sub stăpânire străină, pentru reîntregirea neamului nostru.

Liga a reunit în rîndurile ei cele mai de seamă personalități ale culturii, literaturii și artei românești, an-grenîndu-le într-o activitate de amplă rezonanță internă și internațională, cu profunde eficiențe în pregătirea condițiilor pentru desăvîrsirea unității naționale. Liga a organizat numeroase conferințe în Transilvania, transmi-tînd sentimentul solidarității românilor din țară cu lupta fraților lor de aici, a sprijinit moral și material presa românească din Transilvania, a acordat ajutoare unor

luptatori transilvaneni oprimați, ca Vasile Lucaci, I. Russu-Sirianu, I. Ratiu, și familiilor lor, a înființat biblioteci publice, a acordat subvenții școlilor românești din Transilvania. O energică acțiune a întreprins Liga culturală în timpul procesului memorandistilor transilvaneni, în anul 1892— în multe din orasele țării a organizat mitinguri de protest împotriva odiosului proces inscenat de guvernul de la Budapesta, împotriva condamnării nedrepte a patrioților români care cereau, legal și legitim, drepturile firești ale națiunii lor. în timpul procesului memorandistilor. Liga culturală a tipărit un unic număr din ziarul *Golgota*, în 1894, închinat suferințelor patrioților transilvaneni. în acest ziar, Alexandru Vla-huta a publicat poezia *Eroilor martiri*, de emoționantă solidarizare națională și încredere în biruința finală:

Soldati viteji si preoti, soli ai dreptatii sfinte,
Pe care-un neam amarnic o calca in picioare,
— Cu voi sunt milioane de inimi
Inainte!
Poporul care are ostasi ca voi, nu moare.
Triumful c al vostru.
Acei ce nu vad inca,
Ca-n voi palpita dorul unui popor intreg
Si-n glasul vostru striga durerea lui adinca.
Vor intelege miine, ce astazi nu-nteleg

Soldati viteji si preoti, tiriti in judecata,
Pentru-o idee sfinta, azi lumea va priveste;
Ca pe-un model de jertfa popoarele v-arata Si dragostea obsteasca in jurul
vostru creste.
Stati drept, sublimi apostoli, caci fruntea vi-i senina.
Lasati inchizitorii sa-si faca datoria.
Vedeau-veti scris pe ziduri, cu slove de lumina,
In temnitele voastre: „Traiasca Romania!”

În timpul procesului memorandistilor, care s-a desfășurat la Cluj, într-o atmosferă de cruntă asuprire, George Cosbuc a scris poezia de vehementă revoltă *În opresoare*, raspândită pe foi volante și apoi publicată în *Vatra*, nr. . din . Versurile viguroase ale lui George Cosbuc zugrăveau zguduitor suferințele românilor din Transilvania, îndemnând la luptă dreaptă pentru scuturarea jugului oprimator:

Haina el ti-o ia din cui,
Pinea de pe masa Casa ta, si ei stapini !
Prindeti ce va cade-n mini Si-i loviti la mir, romani,
Ca-i la voi acasa.
Numai temniti ne-au zidit, Numai lanturi au gatit. Numai cuie-au faurit,
Cruci de schingiuire ; Dar, pe mosi si pe nepoti Si pe iad, pe dracii toti.

Românii din Transilvania au înfruntat cu cu iși și dirzenie politică de deznationalizare dusă de stapinirea maghiară. Cu cit rezistenții lor martirică era mai demnă, cu atît erau asupriți mai tare. Conștiința națională românească a fost mereu vie în inima transilvanenilor, i-au făcut de neclintit, încrezători în biruință. În 1882, într-un Memorial compus și publicat din înșarcinarea conferinței generale a reprezentanților alegătorilor români, George Baritiu spunea: „Din toate popoarele acestei monarhii nici un popor nu suferă atît de greu și nu este supus la atîtea persecuțiuni, precum este

poporul românesc, mai virtuos din cauza că precum în trecut, așa și în epoca de față ține cu toate brațele la naționalitatea și limba sa".

Scriitorii transilvăneni au purtat mereu cu ei, pretutindeni, steagul luptei pentru dreptate socială și libertate națională, pentru reintregirea neamului românesc. Ei au fost conștienți că, într-adevăr, în unire stă puterea. Alături de Hora Unirii a lui Vasile Alecsandri, a rămas la fel de emoționantă poezia Pe-al nostru steag a lui Andrei Barseanu. pe muzica de Ciprian Porumbescu :

Pe-al nostru steag e scris
Unire, Unire-n cuget și-n simțiri
Și sub marea lui umbră
Vom înfrunța orice loviri.

Acela-n luptă grea se teme
O sigur e ratacitor.
Iar noi uniți în orice vreme
Vom fi, vom fi învingători.

Mesajul patriotic al liricii lui St. O. Iosif are rădăcinile adânci în luptă și jertfa românilor din Transilvania. Într-o poezie de o autentică forță emoțională. Gărunul lui Horia, reînviau chipurile dirze ale lui Horea, Cloșca și Crisan, sacrificiul lor de martiri pentru dreptatea și libertatea poporului subjugat:

Exponent al Transilvaniei, de care se simțea legat prin fibrele întregii sale ființe, St. O. Iosif ne-a daruit una dintre cele mai impresionante poezii patriotice închinată demnității și bărbăției cu care românii din aceste locuri și-au afirmat. în timpul revoluției de la 1848, idealurile de libertate și unitate națională, poezia Campul Libertății:

Un zvon din sat în sat strabate
Și da poporului curaj,
El pleacă-n valuri tulburate
Și se îndreaptă către Blaj

Ei simt că-nția' oară-i leagă
Un dor adânc de neam întreg.
Aleargă toți să-l înțeleagă
— Și cit de bine-l înțeleg !
Căci bat cincizeci de mii de piepturi
Și-n ele inimi românești
Căci striga :
„Libertate !
Drepturi Pe plaiurile strămosești I"

În peisajul liricii românești de la începutul secolului nostru, Octavian Goga a erupt vulcanic, transmitând un mesaj nou, de impresionantă reverberație și forță emoțională, impunându-se în primul rând ca un poet-tribun, ca un exponent și interpret al luptei pentru dreptate socială, libertate și unitate națională a românilor din Transilvania subjugată de statul austro-maghiar, și totodată ca o expresie vaticinată a suferințelor, jertfelor și aspirațiilor întregului nostru popor. Poetul s-a daruit „durerii altor inimi", în lacrimile lui a plins „jalea unei lumi", înlăturând „patimile" sale personale. În versuri de rugă și confesiune s-a vroit și s-a vestit cîntărețul patimirii neamului său:

Demult gem umilitii-n umbra,
 Cu umeri girbovi de povara
 Durerea lor infricosata
 In inima tu mi-o coboara.

In suflet seamana-mi furtuna,
 Sa-l simt in matca-i cum se zbate,
 Cum tot air.arul se revarsa
 Pe strunele infiorate ;

Si cum sub bolta lui aprinsa.
 In smalt de fulgere albastre,
 Incheaga-si glasul de arama
 Cintarea patimirii noastre,

(Rugaciune)

In pragul primului razboi mondial, cerind iesirea din neutralitate, pentru ca Transilvania sa poata fi eliberata si reintegrata la patria-mama, Octavian Goga facea o noua profesie de credinta, mesianica:

Lirica lui Octavian Goga isi trage seva si vigoarea din suferintele si jertfele poporului roman din Transilvania, din lupta sa pentru libertate si unitate nationala. Versurile sale impresioneaza prin profunda lor umanitate, prin transfigurarea artistica a realitatilor cu cele mai sugestive mijloace de exprimare poetica, prin imagistica de inegalabila simplitate, rascolitoare insa prin simbolurile si metaforele ei. Poezia „Noi” contine un tablou zguduitor, realizat prin contraste, zugravind o tara a nefericirii, cum era Transilvania oprimata de Imperiul austro-ungar:

La noi sunt codri verzi de brad
 Si cimpuri de matasa;
 La noi atitia fluturi sunt
 Si-atita jale-n casa.

Privighetori din alte zari
 Vin doina sa ne-asculte ;
 La noi sunt cintece
 si flori Si lacrimi multe, multe

Oamenii pling, sint indurerati, pentru ca au un vts neimplinit, nascut din suferinta, de jalea caruia au raposat „si mosii si parintii”, visul de a vedea Transilvania si neamul eliberate de oprimarea sociala si nationala. In poezia „De la noi”, suferinta din vremea poetului este opusa gloriei strabune. in numele celor ce sufera, poetul se adreseaza soarelui si vintului sa duca departe „cuvintul strigarilor noastre”, sa-l duca in Moldova, unde se odihneste Stefan cel Mare, cel ce-a scris stralucirea neamului sau „cu singe dusman de noroade”. Octavian Goga ii marturiseste voievodului mai ales suferinta jugului strain:

Maria Ta !
 Suntem batuti de nevoi,
 La noi in zadar ara plugul,
 Caci holdelor noastre cu spicui de aur
 Strainul le fura belsugul.

Am vrea sa purcedem cu jertfele laudei ;
 Dar n-avem nimica la casa
 Maria Ta !
 Toate strainii le duc
 Si numai cu lacrimi ne lasa

Lirica lui Octavian Goga este, in esenta, o marturie de intens dramatism a suferintelor, jertfelor si luptelor poporului roman din Transilvania pentru dreptate, libertate si unitate nationala.

UNIREA

*PROF.ÎNV.PREȘCOLAR: DAȘOVEANU ANCA
 GRĂDINIȚA NR.29,DROBETA TURNU SEVERIN*

În fiecare an la 24 ianuarie, românii sărbătoresc Unirea Principatelor Române din anul 1859 – numită și „Mica Unire”, realizată sub conducerea domnitorului Alexandru Ioan Cuza, un act de voință politică a celor două principate românești, Moldova și Țara Românească, prima etapă în crearea statului unitar român modern.

Unirea celor două principate a început practic în anul 1848, atunci când s-a realizat uniunea vamală între Moldova și Țara Românească, în timpul domniilor lui Mihail Sturdza, respectiv Gheorghe Bibescu.

A urmat apoi Războiului Crimeii (1853 – 1856), în urma căruia Franța, Anglia și Imperiul Otoman au ieșit victorioase în fața Imperiului Rus. În anul 1858, Marile Puteri s-au reunit în cadrul Conferinței de la Paris, finalizată cu o Convenție, încheiată la 7/19 august, care s-a referit și la problematica românească. Astfel, printr-un act internațional care ținea cont doar parțial de voința românilor, s-au stabilit norme fundamentale referitoare la situația politico-juridică a Principatelor și reorganizarea lor. Pe baza Convenției de la Paris, se introducea principiul separației puterilor, ele urmând să fie exercitate, în fiecare Principat, de către domn și Adunarea electivă, ambele lucrând și cu participarea unui organ comun, Comisia centrală, înlocuind astfel Regulamentele Organice, actele pe baza cărora funcționaseră cele două țări române până atunci. Desigur că reglementările au avut la bază și sprijinul declarat al împăratului Napoleon al III-lea, care dorea ca în estul Europei să existe un bastion profrancez, care să contracareze influența Rusiei.

Practic Convenția de la Paris consfințea unirea formală într-un stat cu numele Principatele Unite, alegerea a doi domni, două adunări, două guverne, organizarea a două instituții comune la Focșani – Comisia Centrală și Înalta Curte de Justiție și Casație – abolirea monopolurilor și a privilegiilor de clasă.

Deși au existat și voci care erau împotriva unirii, mai ales în Moldova, existând temeri că desemnarea Bucureștiului drept capitală va face ca Moldova să-și piardă din influență, divanurile ad-hoc organizate în anii 1857 și 1858 au demonstrat dorința de unire a populației.

A urmat toamna anului 1858, când în principate a început organizarea alegerilor pentru domnitor.

La 5 ianuarie 1859, în Moldova, Adunarea electivă formată din 48 de deputați l-a ales în unanimitate ca domn pe Alexandru Ioan Cuza, șeful partidei unioniștilor moldoveni.

În Țara Românească, unde alegerile urmau să se țină pe 24 ianuarie, loțiitorii domnești erau antiunioniști, iar Adunarea electivă era dominată de conservatori, astfel că bucureștenii au fost mobilizați pentru a susține candidatura lui Cuza.

În ședința din 24 ianuarie 1859, deputatul Vasile Boerescu a propus candidatura lui Alexandru Ioan Cuza, care a fost votat în unanimitate, stârnind mânia Porții Otomane și a Austriei, care au considerat alegerea drept o încălcare a Convenției de la Paris, însă în textul actului nu se prevedea ca domniile aleși în cele două Principate să fie persoane distincte.

Astfel, Cuza a devenit domnitor al celor două principate, iar unirea lor a fost recunoscută de către marile puteri pe parcursul domniei sale.

În anul 1862, cu ajutorul unioniștilor din cele două țări, Alexandru Ioan Cuza a unificat Parlamentul și Guvernul, realizând unirea politică, iar după înlăturarea sa de la putere în 1866, unirea a fost consolidată prin aducerea pe tron a principelui Carol de Hohenzollern-Sigmaringen. Constituția adoptată la 1 iulie 1866, consfințește denumirea oficială România iar la 1 decembrie 1918 s-a înfăptuit Marea Unire a Transilvaniei cu România.

Alexandru Ioan Cuza, artizanul unirii de la 24 ianuarie 1859 se trăgea dintr-o veche familie de moldoveni, din părțile Fălciului, familie de cluceri, spătari, comiși, ispravnici. Mama sa, Sultana Cozadini, provenea dintr-o familie de origine greco-italiană din Constantinopol.

Cuza s-a născut la 20 martie 1820, la Bârlad. A învățat până în 1831 la Iași, la pensionul condus de francezul Victor Cuenin, unde îi are colegi pe Mihail Kogălniceanu și Vasile Alecsandri.

În anul 1835 își ia diploma de bacalaureat la Paris, apoi urmează studii universitare de drept și medicină, pe care nu le finalizează, și devine membru al Societății economiștilor de unde își va înainta demisia în 1840.

La 30 aprilie 1844 se căsătorește cu Elena Rosetti, fiica postelnicului Iordache Rosetti și a soției sale Ecaterina (Catinca) (fata logofătului Dumitrache Sturdza din Miclăușeni și sora boierilor cărturari Constantin Sturdza și Alexandru Sturdza) și sora viitorului prim-ministru Theodor Rosetti.

În timpul Revoluției de la 1848 Cuza a fost în primele rânduri. A luat cuvântul la adunarea de la hotelul „Petersburg” din Iași, cerând înfăptuirea unor reforme democratice. Printre frunzașii adunării arestați din ordinul domnitorului Mihai Sturza s-a aflat și Cuza, însă acesta a reușit să scape de sub pază și să fugă în Transilvania.

A participat, de asemenea, la Marea Adunare de la Blaj de la 3/15 mai 1848, după care se retrage în Bucovina.

Ulterior devine președinte al judecătoriei Covurlui între 1849 – 1851 și 1855 – 1856, director al Ministerului de Interne – în 1851, primind în această perioadă și rangul de vornic.

La 6 iunie 1856 este numit pârcălab de Galați, însă imediat după decesul domnului Ghica este destituit de caimacamul Teodor Balș.

Ca formă de protest față de falsificarea alegerilor pentru adunările ad-hoc din Moldova, Cuza și-a dat demisia din funcția de pârcălab. Patriot cu idei liberale, nu radicale însă, Cuza a fost acceptat chiar și de partizanii celor doi Sturza care candidau susținuți de conservatori. La 5 ianuarie 1859, el a fost ales cu unanimitatea voturilor deputaților prezenți în Moldova.

Domnia lui Alexandru Ioan Cuza, deși scurtă (1859-1866), a fost perioada de maximă dezvoltare a României moderne. Prin recunoașterea Unirii depline, crearea primului Parlament unic al României și a primului guvern unitar, prin reformele sale: adoptarea primei Constituții românești, reforma electorală, secularizarea averilor mănăstirești, reforma agrară, a învățământului, domnia lui Alexandru Ioan Cuza a pus bazele dezvoltării moderne a României.

După domnie a plecat în exil, la Viena, apoi la Paris, unde își manifestă interesul de a lucra în continuare în interesul țării pentru aducerea unui principe străin, așa cum făgăduise și să nu se lase dominat de sentimentul de răzbunare pe care i-l provocase actul abdicării forțate de la 11 februarie 1866. Deși Cuza a dorit întotdeauna să revină în țară, principele Carol a considerat că nu este oportun din cauza situației politice din cel moment.

Ulterior Cuza este răpus de boală și se mută la Florența, însă moare la Heidelberg unde plecase la tratament, pe 15 mai 1873, la vârsta de 53 de ani.

Este înmormântat inițial la Biserica Domnească de lângă Palatul de la Ruginoasa, conform dorinței sale, iar după Al Doilea Război Mondial, osemintele sale au fost mutate la Biserica Trei Ierarhi din Iași.

UNIREA, IDEALUL NAȚIONAL AL ROMÂNILOR

*Prof. Dobrică Angi Georgiana
Grădinița cu PP nr.22
Drobeta Turnu Severin*

Unirea Principatelor Române, cunoscută ca **Mica Unire** (Marea Unire fiind cea de la 1918), a avut loc la jumătatea secolului al XIX-lea și reprezintă unirea statelor : Moldova și Țara Românească.

Unirea este strâns legată de personalitatea lui Alexandru Ioan Cuza și de alegerea sa ca domnitor al ambelor principate la 5 ianuarie 1859 în Moldova și la 24 ianuarie 1859 în Țara Românească.

Alexandru Ioan Cuza, înfăptuitorul Unirii de la 24 ianuarie 1859 se trăgea dintr-o veche familie de moldoveni, din părțile Fălciului, familie de cluceri, spătari, comiși, ispravnici. S-a născut la 20 martie 1820. A învățat până în 1831 la Iași, unde a avut colegi pe câțiva dintre viitorii săi colaboratori, între ei Vasile Alecsandri. E trimis apoi la Paris, unde își ia bacalaureatul în Litere. S-a întors apoi în țară și a intrat în armată. S-a căsătorit în 1844 cu Elena Rosetti.

Domnia lui Alexandru Ioan Cuza în timpul evenimentelor din 1848 a fost în primele rânduri. A luat cuvântul la adunarea de la hotelul "Petersburg" din Iași, cerând înfăptuirea unor reforme democratice. Printre fruntașii adunării arestați din ordinul domnitorului Mihai Sturza s-a aflat și Cuza; a reușit apoi să scape de sub pază și să fugă în Transilvania.

Cuza are ocazia să participe la Marea Adunare de la Blaj de la 3-15 mai 1848, după care se retrage în Bucovina. În timpul domnitorului Grigore Ghica s-a reîntors în țară și în perioada pregătirii Unirii îndeplinea funcția de pârcaș de Galați. Ca formă de protest față de falsificarea alegerilor pentru adunările ad-hoc din Moldova, Cuza și-a dat demisia din funcția de pârcaș. Patriot cu idei liberale, nu radicale însă, Cuza a fost acceptat chiar și de partizanii celor doi Sturza care candidau susținuți de conservatori.

La 5 ianuarie 1859, el a fost ales cu unanimitatea voturilor deputaților prezenți în Moldova. În drum spre Constantinopol, delegația Moldovei s-a oprit și la București influențând pe reprezentanții Partidului National din adunarea electivă.

Unirea a fost un proces complex, bazat pe puternica apropiere culturală și economică între cele două țări. Procesul a început încă din anul 1848, odată cu realizarea uniunii vamale între Moldova și Țara Românească, în timpul domniilor lui Mihail Sturdza, respectiv Gheorghe Bibescu. Deznodământul războiului Crimeii a dus la un context european favorabil realizării Unirii.

Votul popular favorabil unirii în ambele țări, rezultat în urma unor Adunări ad-hoc în 1857 a dus la Convenția de la Paris din 1858, o înțelegere între Marile Puteri prin care se accepta o uniune mai mult formală între cele două țări, cu guverne diferite și cu unele instituții comune. La începutul anului următor, liderul unionist moldovean Alexandru Ioan Cuza a fost ales ca domnitor al Moldovei și Țării Românești, aducându-le într-o uniune personală.

În 1862, cu ajutorul unioniștilor din cele două țări, Cuza a unificat Parlamentul și Guvernul, realizând unirea politică. După înlăturarea sa de la putere în 1866, Unirea a fost consolidată prin

aducerea pe tron a principelui Carol de Hohenzollern-Sigmaringen, iar Constituția adoptată în acel an a denumit noul stat România.

La 11 decembrie 1861 a fost dată de domnitor proclamația prin care făcea cunoscut întregii națiuni că:

"Unirea este îndeplinită. Naționalitatea Română este întemeiată. Acest fapt mareț, dorit la generațiunile trecute, aclamat de Corpurile Legiuitoare, chemat cu căldură de noi, s-a recunoscut de Înalta Poartă, de Puterile garante și s-a înscris în datinile Națiunilor. Dumnezeu părinților noștri a fost cu țara, a fost cu noi. El a întărit silințele noastre prin înțelepciunea poporului și a condus Națiunea către un falnic viitor. În zilele de 5 și 24 Ianuarie ați depus toată a voastră încredere în Alesul nației, ați întrunit speranțele voastre într-un singur Domn. Alesul vostru va da astăzi o singură Românie. Vă iubiți Patria, veți ști a o întări. Să trăiască România!"

Actul istoric de la 24 ianuarie 1859 reprezenta primul pas pe calea înfăptuirii statului național român unitar. Impusă sub o puternică presiune populară, cu deosebire la București, alegerea ca domn al Țării Românești a lui Alexandru Ioan Cuza avea să-și găsească o confirmare deplină la marea manifestare prilejuită de sosirea alesului națiunii în capitala munteană.

Fără a aștepta verdictul altor reuniuni internaționale, Alexandru I. Cuza a trecut la unificarea aparatului de stat, remediind din mers consecințele hotărârilor adoptate prin Convenția de la Paris. Misiunile diplomatice ale Principatelor la Constantinopol erau reunite încă în cursul anului 1859 (martie), cu Costache Negri, recunoscut chiar de către Poartă, drept unic reprezentant al celor două țări. Unificarea armatei începea cu deplasări de unități militare moldovene, la București și muntene, la Iași; tabăra de la Florești s-a bucurat de o comandă unică. În cursul anului 1860, statele majore, instrucția, administrația și intendența au fost așezate sub o singură autoritate, iar aceeași persoană - generalul Ion Emanoil Florescu - a fost numită în funcția de ministru de război în ambele țări. La serviciul telegrafului moldovean și muntean este numit ca inspector general Cezar Librecht.

La Focșani, nu fără dificultăți, își începuse activitatea Comisia Centrală care, potrivit Convenției de la Paris, trebuia să elaboreze legile, comune celor două țări. În cei trei ani de activitate (1859 - 1862) din proiectele sale au fost aprobate de Adunarea electivă și promulgate de domn doar cele referitoare la Curtea de Casație și la domeniul funciar (care traducea în fapt principiul egalității fiscale). Proiectul de Constituție nu a fost aprobat însă de domnitorul Cuza, Comisia Centrală din Focșani fiind desființată în februarie 1862.

Franța, apoi Rusia, Italia și Prusia erau de acord cu Unirea deplină. Alexandru I. Cuza aștepta hotărârea Conferinței de la Constantinopol convocată în acest scop. Cum era de așteptat, încă din prima ședință Poarta a cerut dreptul de intervenție în Principate, în cazul unor noi încălcări ale Convenției de la Paris, iar Austria a admis Unirea doar pe durata domniei lui Alexandru I. Cuza. La începutul lunii noiembrie 1861 firmanul Unirii era prezentat, dar în condiții considerate, în țară, inacceptabile.

Fermitatea lui Alexandru I. Cuza, reacția energetică Camerelor și a guvernelor, poziția intransigentă a lui C. Negri și atitudinea favorabilă a majorității Marilor Puteri garante și-au făcut în cele din urmă efectul. La capătul Conferinței, Poarta a elaborat un nou firman (4/16 decembrie 1861) prin care a renunțat la condițiile anterior solicitate, Austria păstrându-și vechea poziție.

Șirul de reforme inițiate de Cuza și venirea mai apoi pe tronul Principatelor Unite a domnitorului Carol I, care se bucura atât de sprijinul Franței cât și cel al Prusiei, a făcut ca actul de la 1859 să fie ireversibil. Din 1866, potrivit Constituției promulgate la 1 iulie, Principatele Unite încep să se numească oficial *România*.

MICA UNIRE A PRINCIPATELOR ROMÂNE - VISUL DE AUR AL ROMÂNILOR

PROF. DRĂGHIEA DORINA
C.S.E.I. „CONSTANTIN PUFAN”

Unirea celor două principate a fost un proces care a început în 1848, bazat pe puternica apropiere culturală și economică între cele două țări. În anul 1848 s-a realizat uniunea vamală între Moldova și Țara Românească, în timpul domniilor lui Mihail Sturdza, respectiv Gheorghe Bibescu.

În 1857 au loc mai multe adunări ad-hoc, unde este decisă unirea celor două state sub conducerea unui principe străin, neutralitatea noului stat și autonomia lui internă. Aceste hotărâri trebuiau să fie confirmate de Marile Puteri și în mai-august 1858, are loc o altă întrunire la Paris, urmată de încheierea unei convenții, a cărei prevedere de bază era unirea celor două state surori sub denumirea: *Principatele Unite ale Moldovei și Valahiei*.

După încheierea lucrărilor întrunirii din capitala franceză, s-au convocat două adunări electivă, care aveau ca scop alegerea separată a unui domnitor în fiecare din cele două principate.

Pe 5 ianuarie 1859 are loc alegerea domnitorului moldovean din cei trei candidați prezenți: Mihail Sturza, fiul acestuia – Grigore Sturza și colonelul Alexandru Ioan Cuza, acesta făcând parte dintr-o veche familie boierească, înrudită cu Miron Costin. Cuza este ales în unanimitate de voturi, celelalte candidaturi fiind retrase.

Actul istoric de la 24 ianuarie 1859 reprezenta primul pas pe calea înfăptuirii statului național român unitar. Impusă sub o puternică presiune populară, cu deosebire la București, alegerea ca domn al Țării Românești a lui Alexandru Ioan Cuza avea să-și găsească o confirmare deplină la marea manifestare prilejuită de sosirea alesului națiunii în capitala munteană.

Cea mai stringentă problemă era recunoașterea internațională a alegerilor. Faptul împlinit la 24 ianuarie 1859 era considerat de Poartă și de Austria drept o încălcare a Convenției de la Paris. Situația creată în cele două Principate urma să facă, de altfel, obiectul unei noi Conferințe internaționale, care se deschidea la Paris, la 26 martie/7 aprilie - 25 aug./6 sept. Misiuni speciale, conduse de persoane apropiate lui Alexandru I. Cuza, au vizitat capitalele Marilor Puteri garante și au reușit să câștige sprijin pentru cauza românească. Încă în a doua ședință a Conferinței (1/13 aprilie) Franța, Rusia, Anglia, Prusia și Sardinia au recunoscut dubla alegere. Imperiul Otoman și Austria însă tergiversau; mai mult, se află că se pune la cale o intervenție militară peste Dunăre. Alexandru I. Cuza răspunde energic. La 20 aprilie, la Florești, între Ploiești și Câmpina, armata moldo-munteană era concentrată spre a face față oricărei situații. După alte amenințări, sub presiunea celorlalte puteri garante, Poarta a acceptat oficial, odată cu Austria, în a 3-a ședință a Conferinței de la Paris (25 august/7 septembrie), să recunoască, la rândul ei, dubla alegere. Detensionarea situației, atât în relațiile cu Imperiul Otoman, cât și cu cel Habsburgic, îl determină pe domn să ordone închiderea taberei de la Florești (1 septembrie 1859).

Astfel împlinită recunoașterea situației de fapt, impusă la 24 ianuarie, obiectivul imediat următor era acceptarea de către puterile garante a Unirii depline. Fără a aștepta verdictul altor reuniuni internaționale, Alexandru I. Cuza a trecut la unificarea aparatului de stat, remediind din mers consecințele hotărârilor adoptate prin Convenția de la Paris. Misiunile diplomatice ale Principatelor la Constantinopol erau reunite încă în cursul anului 1859 (martie), cu Costache Negri, recunoscut chiar de către Poartă, drept unic reprezentant al celor două țări. Unificarea armatei

începea cu deplasări de unități militare moldovene, la București și muntene, la Iași; tabăra de la Florești s-a bucurat de o comandă unică. În cursul anului 1860, statele majore, instrucția, administrația și intendența au fost așezate sub o singură autoritate, iar aceeași persoană - generalul Ion Emanoil Florescu - a fost numită în funcția de ministru de război în ambele țări. La serviciul telegrafului moldovean și muntean este numit ca inspector general Cezar Librecht.

La Focșani, nu fără dificultăți, își începuse activitatea Comisia Centrală care, potrivit Convenției de la Paris, trebuia să elaboreze legile, comune celor două țări. În cei trei ani de activitate (1859- 1862) din proiectele sale au fost aprobate de Adunarea, electivă și promulgate de domn doar cele referitoare la Curtea de Casație și la domeniul funciar (care traducea în fapt principiul egalității fiscale). Proiectul de Constituție nu a fost aprobat însă de domnitorul Cuza, Comisia Centrală din Focșani fiind desființată în februarie 1862.

Raporturile cu acele puteri garante care se arătau ostile unirii sau care jucaseră, în trecut, un rol important în viața Principatelor (Rusia, în anii „protectoratului”) au fost bazate, încă din primii ani ai domniei lui Alexandru I. Cuza, pe respectarea neștirbită a autonomiei țării nou-constituite. Astfel, prezența militarilor otomani va fi categoric interzisă, iar Poarta va fi obligată, în vara anului 1860, să renunțe la pașapoartele sale solicitate călătorilor români, în mai multe situații supușii Imperiului fiind reținuți pentru că au produs diverse neorânduiri. Austria, vehement dușmănoasă, a trebuit să accepte că legile statului român sunt valabile și pentru locuitorii cezaro-crăiești aflați aici cu afaceri. Maghiarii și polonezii, care voiau să rămână în Principate sau să tranziteze spre alte regiuni, sunt protejați de guvern și de domn în spiritul dreptului la azil politic, oferindu-li-se la plecare chiar mijloacele necesare.

Franța, apoi Rusia, Italia și Prusia erau de acord cu unirea deplină. Alexandru I. Cuza aștepta hotărârea Conferinței de la Constantinopol convocată în acest scop. Cum era de așteptat, încă din prima ședință Poarta a cerut dreptul de intervenție în Principate, în cazul unor noi încălcări ale Convenției de la Paris, iar Austria a admis unirea doar pe durata domniei lui Alexandru I. Cuza. La începutul lunii noiembrie 1861 firmanul Unirii era prezentat, dar în condiții considerate, în țară, inacceptabile.

Fermitatea lui Alexandru I. Cuza, reacția energică a Camerelor și a guvernelor, poziția intransigentă a lui C. Negri și atitudinea favorabilă a majorității Marilor Puteri garante și-au făcut în cele din urmă efectul. La capătul Conferinței, Poarta a elaborat un nou firman (4/16 decembrie 1861) prin care a renunțat la condițiile anterior solicitate, Austria păstrându-și vechea poziție.

În 1862, cu ajutorul unioniștilor din cele două țări, Alexandru Ioan Cuza a unificat Parlamentul și Guvernul, realizând unirea politică, iar după înlăturarea sa de la putere în 1866, unirea a fost consolidată prin aducerea pe tron a principelui Carol de Hohenzollern-Sigmaringen. Prin Constituția adoptată la 1 iulie 1866, Principatele Unite încep să se numească oficial România pentru ca la 1 decembrie 1918 s-a înfăptuit Marea Unire a Transilvaniei cu România creându-se actualul stat.

Bibliografie:

- Leonid Boicu, *Diplomația Europeană și triumful cauzei române*, Iași, 1978.
- Dumitru Ivănescu (ed.), *Unirea Principatelor. Momente, fapte, protagoniști*, Iași, 2005.
- Dumitru Ivănescu, Cătălin Turliuc, Florin Cântec (ed.), *Vârstele Unirii. De la conștiința etnică la unitatea națională*, Iași, 2001.

UNIREA PRINCIPATELOR-157 DE ANI DE ISTORIE NAȚIONALĂ!

*Prof. Dumitrescu Gabriela Codruța
Colegiul Tehnic „Domnul Tudor”
Drobeta Turnu Severin*

„Dacă lipsește unirea, nici Statul nu poate fi bine cârmuit, nici casa bine gospodărită.”
Socrate

Din punct de vedere istoric, anul 1848 este un an marcat de profunde frământări naționale în multe din statele europene. Revoluția care a pus pecetea pe acest an istoric a aprins mai întâi spiritele în Franța pentru ca mai apoi să cuprindă și restul țărilor dornice de schimbări sociale majore. Fie că vorbim de lupta pentru unitate națională, drepturi politice sau sociale, în fiecare țară europeană cetățenii au fost animați de aceleași idealuri nobile.

Se întâmplă în evoluția unei societăți ca ori de câte ori se află într-un moment de cumpănă să-și întoarcă fața spre istorie și să observe felul în care stămoșii au reacționat în diverse ocazii. Multe momente mai mult sau mai puțin faste s-au întipărit în memoria colectivă și ele au marcat evoluția noastră socială, dar și individuală. Pentru unii dintre elevii noștri momentul 24 ianuarie poate crea puțină confuzie fiind asociat mai greu cu anul 1859 care a rămas cunoscut în istorie drept anul Unirii Principatelor sub Alexandru Ioan Cuza.

Etapetele care au precedat marile evenimente se cunosc într-o oarecare măsură, căci ele au fost prezentate, relatate și interpretate cu mare interes în presa timpului. Este vorba aici nu doar de o dezbatere națională, ci și de una care a stârnit curiozitatea la nivel internațional. La acel moment ziarele vremii au prezentat pe larg felul în care descendentul unei familii de moldoveni de prin părțile Fălciului, Alexandru Ioan Cuza a fost ales domn al Moldovei. Personalitate cu o vastă cultură, Cuza a studiat nu numai în țară, ci și la Paris unde a intrat în contact cu ceea ce însemna cu adevărat mișcarea pentru o societate democratică. A participat în mod activ și la evenimentele de la 1848 unde și exprimat în mod public la adunarea de la hotelul „Petersburg” din Iași punctul său de vedere vis-a-vis de reformele care trebuie îndeplinite pentru a avea și noi o societate democratică așa după cum se configura în multe state europene la acea vreme.

Arestat din ordinul lui Mihai Sturza reușește să scape de sub pază și fuge în Transilvania, iar mai apoi în Bucovina. Revine în preajma pregătirii Unirii și îndeplinește funcția de pârcălab de Galați. La 5 ianuarie 1859 este ales cu unanimitate de voturi fiind acceptat chiar și de partizanii celor din familia Sturza susținuți de conservatori.

Aceste file de istorie vor fi îmbogățite de momentul 24 ianuarie când același domnitor este desemnat ca ales al Țării Românești. Pe plan național alegerea a marcat o explozie de entuziasm, iar la nivel internațional momentul a constituit obiectul discuțiilor Conferinței Internaționale de la Paris. România participa atunci la completarea unei pagini de istorie europeană, căci țări precum Franța, Rusia, Anglia, Prusia și Sardinia recunoșteau deschis dubla alegere.

Ceea ce a fost și rămâne cu adevărat impresionant este felul în care întreaga suflare românească a reușit să se exprime la unison și să susțină o cauză la care aspirau de secole. După cum chiar Nicolae Grigorescu îi relatează lui A. Vlahuță „într-o dimineață ne vine vestea ca s-a ales Cuza domnitor în amândouă capitalele. Am lăsat tot, am pus șaua pe cal, și fuga la târg. Atunci

am văzut eu ce va să zică bucuria unui popor. Cântece, jocuri, chiote în toate părțile. Își ieșeau oamenii în drum cu oala plină cu vin; care cum se întâlneau luau vorba de Cuza, de unire, se îmbrățișau și încingeau hora în mijlocul drumului. Și era un ger de crăpau pietrele. Da' unde mai stă cineva în casă? Am văzut bătrâni care plâneau de bucurie."

Conform datelor statistice consemnate la acel moment „sute de felinare (850), improvizate în grabă, 150 ceane și 650 ulcele de tuci cu smoală, pacură (s-au consumat 30 vedre) și seu (60 ocale) erau așezate pe ulițe, pentru a se aprinde și a lumina feeric orașul. S-au mai ridicat în oraș, mai multe piramide, acoperite cu frunze de brad și pe care ardeau lumânări și felinare. După condica de cheltuieli, municipalitatea a cheltuit 6630 lei și 32 parale, din care numai pentru artificii 1354 lei și 20 parale. Mai în toate casele particulare, s-au arborat steaguri, s-au împodobit porțile cu verdeață și la ferestre, toată noaptea au ars lumânările bucuriei obștești. *"La apariția Domnului, lumea a izbucnit în urale, două muzici miliare, una din Iași și alta din București, precum și tarafe de lăutari, cântau Hora Unirii și un imn al vremii 'Timpuri de Marire'. Valuri de flori s-au revărsat în calea Domnului, care s-a scoborât din diligență"*. Ajungând la hotar, unde era al doilea arc de triumf, Domnitorul s-a oprit, și a chemat la el pe cei doi soldați care făceau de straja la hotar: un moldovean și un muntean. Le-a spus ca sunt frați și i-a pus să se îmbrățișeze. Apoi a dat poruncă ca fiecare să meargă la cazarma lui și să comunice comandirilor că de azi înainte și pe vecii vecilor, Domnitorul Principatelor Unite, a ridicat gărzile de la hotarul dintre români, de la Focșani. De aici, însoțit de notabilitățile orașului și de mulțimea de oameni, Cuza a mers până în centrul orașului, unde au jucat cu toții Hora Unirii. Noaptea, Domnitorul a fost găzduit de boierii Dăscălești, unde a doua zi a primit în audiență multă lume, se zice și pe Moș Ion Roată”.

Chiar și după atâția ani care s-au scurs de la Mica Unire, ziua de 24 ianuarie ne face din nou să reținem acele momente de exuberanță colectivă și să reluăm afectiv și istoric pașii pe care strămoșii noștri i-au făcut pentru tot ce înseamnă astăzi România. În memoria colectivă, fără îndoială, Alexandru Ioan Cuza a fost și rămâne întemeietorul statului național român modern.

Bibliografie:

1. <http://istoria.md/articol/261/>
2. <http://basarabia-bucovina.info/2012/01/24>

UNIREA, IDEALUL NAȚIONAL AL ROMÂNILOR

GAVRILA FLORENTINA
GRADINITA NR.22
DR.TR.SEVERIN

MICA UNIRE din 24 ianuarie 1859- Unirea Principatelor Române: Ziua de 24 ianuarie a rămas în istoria românilor ca data la care s-a împlinit Unirea Principatelor Române, în anul 1859, la foarte scurt timp după numirea lui Alexandru Ioan Cuza ca domn al Moldovei și Țării Românești. După mai mulți ani în care pașii spre îndeplinirea acestei dorințe au fost „mărunțiți” de atitudinea marilor puteri ale Europei, aceasta a devenit realitate, într-un context favorabil, care a dus, pe parcurs, la transformarea „României” de atunci într-un stat modern, aducând pentru prima dată câteva elemente occidentale în viața românilor.

Unirea Principatelor Române cunoscută și ca Mica Unire (Marea Unire fiind cea de la 1918) a avut loc la jumătatea secolului al XIX-lea și reprezintă unificarea vechilor state Moldova și Țara Românească. Unirea este strâns legată de personalitatea lui Alexandru Ioan Cuza și de alegerea sa ca domnitor al ambelor principate la 5 ianuarie 1859 în Moldova și la 24 ianuarie 1859 în Țara Românească. Totuși, unirea a fost un proces complex, bazat pe puternica apropiere culturală și economică între cele două țări. Procesul a început în 1848, odată cu realizarea uniunii vamale între Moldova și Țara Românească. Deznodământul războiului Crimeii a dus la un context european favorabil realizării unirii. Votul popular favorabil unirii în ambele țări, rezultat în urma unor Adunări Ad-hoc în 1857 a dus la Convenția de la Paris din 1858, o înțelegere între Marile Puteri prin care se accepta o uniune mai mult formală între cele două țări, cu guverne diferite și cu unele instituții comune. La începutul anului următor, liderul unionist moldovean Alexandru Ioan Cuza a fost ales ca domnitor al Moldovei și Țării Românești, aducându-le într-o uniune personală. În 1862, cu ajutorul uniuniștilor din cele două țări, Cuza a unificat Parlamentul și Guvernul, realizând unirea politică. După înlăturarea sa de la putere în 1866, unirea a fost consolidată prin aducerea pe tron a principelui Carol de Hohenzollern-Sigmaringen, iar constituția adoptată în acel an a denumit noul stat România. Ideea Unirii Moldovei și a Țării Românești, avansată încă din secolul al XVIII-lea a devenit, după războiul Crimeii (1853 – 1856) o temă de prim plan a dezbaterii politice, atât în cele două Principate, cât și pe plan internațional. Situația externă se arăta favorabilă; înfrângerea Rusiei și hegemonia politică a Franței ofereau un context prielnic punerii în practică a proiectului, cu atât mai mult cu cât Napoleon al III-lea, împărat al francezilor, dorea un bastion răsăritean favorabil politicii sale, care să contrabalanseze expansiunea rusească. Deciziile adoptate prin Tratatul de pace de la Paris, prevedeau intrarea Principatelor Române sub garanția colectivă a puterilor europene, revizuirea legilor fundamentale, alegerea Adunărilor ad-hoc care să exprime atitudinea românilor în privința unirii, integrarea în granițele Moldovei a trei județe din sudul Basarabiei (Cahul, Bolgrad, Ismail), trimiterea în Principate a unei Comisii Europene cu misiunea de a propune „bazele viitoarei lor organizări”, libertatea navigației pe Dunăre, ș.a. Adunările ad-hoc aveau caracter consultativ, și erau alcătuite din reprezentanți ai bisericii, marii boierimi, burgheziei, țărănimii clăcașe, cu scopul de a face propuneri referitoare la realizarea unirii Principatelor Române. Alegerile pentru Divanurile Ad-hoc au fost marcate de mari tensiuni. Dacă în Țara Românească majoritatea covârșitoare a opiniei publice susținea ideea Unirii, în Moldova lucrurile se arătau mai complicate. Partida unionistă, reprezentată de personalități ca Alexandru Ioan Cuza, Mihail Kogălniceanu, avea în fața ei opoziția separatiștilor moldoveni (Nicolae Istrate, ideologul mișcării separatiste, Gheorghe Asachi, Costache Negruzzi etc.). Aceștia doreau menținerea separării, motivându-și opțiunea prin posibila decadere a Iașilor și a Moldovei, odată cu mutarea capitalei la București.

În dorința de a-și realiza visul de domnie, separatistul Vogoride a falsificat listele electorale de reprezentare în Divanul ad-hoc, prin înlocuirea listelor electorale ale unioniștilor cu cele ale antiunioniștilor. Această manevră făcea ca numărul reprezentanților celor care nu împărtășeau idealul de unire să fie majoritar în Divan. În mai 1857, Ecaterina Vogoride a sustras o parte din corespondența secretă purtată de soțul ei cu rudele din Constantinopol. În acele scrisori, lui Vogoride îi era promisă domnia dacă ar fi reușit să zădărnicească unirea Moldovei cu Muntenia, falsificând alegerile pentru Divanul ad-hoc. Cu ajutorul lui Costache Negri scrisorile compromițătoare au fost publicate în ziarul unionist „L’Etoile d’Orient”, ce apărea la Bruxelles, traduceri ale scrisorilor apărând la scurt timp și în Moldova. Când sultanul Abdülmecid, cu asigurările Austriei Imperiale, nu a anulat alegerile, ceilalți supervizori (Imperiul Francez, Rusia Imperială, Prusia și Regatul Sardiniei) au rupt relațiile diplomatice cu Imperiul Otoman în 4 august. Tensiunile dintre Anglia, Austria, ce încurajau Poarta să nu accepte noi alegeri, și celelalte state participante la Congresul de la Paris, au fost dezamorsate de întâlnirea de la Osborne (9 august) dintre Napoleon III și Regina Victoria, în urma căreia alegerile falsificate de Vogoride au fost anulate. În schimbul anulării alegerilor din Moldova, Napoleon al III-lea accepta varianta unei uniri parțiale a Principatelor, acestea urmând a avea doi domni, două guverne, două Adunări Legislative (parlamente). Instituțiile comune urmau a fi Înalta Curte de Casație și Justiție, Comisia Centrală de la Focșani, ce avea să se ocupe cu elaborarea legilor de interes comun pentru ambele Principate și armata.

Au avut loc noi alegeri, astfel încât la 22 septembrie 1857 s-a adunat Divanul Ad-hoc al Moldovei care era favorabil unirii, iar la 30 septembrie cel al Valahiei, și prin documentele redactate, au fost puse bazele fuzionării celor două principate.

În 7 și 9 octombrie 1857 sunt elaborate Rezoluțiile prin care se cerea:

- Respectarea drepturilor Principatelor și îndeosebi a autonomiei lor în cuprinderea vechilor lor capitulații încheiate cu Înalta Poartă în anii 1393, 1460, 1511 și 1634;
- Unirea Principatelor într-un stat sub numele de România;
- Prinț străin cu moștenirea tronului, ales dintr-o dinastie domnitoare dintre cele europene și ai cărui moștenitori să fie crescuți în religia țării;
- Neutralitatea pământului Principatelor;
- Puterea legiuitoare încredințată Adunării Obștești, în care să fie reprezentate toate interesele nației.

Toate acestea sub garanția colectivă a puterilor care au subscris tratatul de la Paris.

Întrunite în capitala Franței pentru a lua în discuție cererile celor două Divanuri ad-hoc (10/22 mai – 7/19 august 1858), puterile europene au adoptat Convenția de la Paris:

- Principatele își păstrau autonomia sub suzeranitatea Porții și sub protecția celor șapte puteri;
- Se adopta denumirea de Principatele Unite ale Moldovei și Valahiei, fiecare având instituții proprii;
- Se înființau instituții comune precum Comisia Centrală de la Focșani (care elabora proiectele de legi de interes comun), Înalta Curte de Justiție și Casație, armata;
- Se prevedeau principii de organizare și modernizare a viitorului stat (separația puterilor în stat, desființarea privilegiilor de clasă, egalitatea în fața legii, drepturi politice pentru creștini, libertatea individuală);
- Dreptul de vot rămânea cenzitar.

După încheierea Convenției de la Paris, care avea să joace rolul unei veritabile Constituții a Principatelor, au urmat alegerile pentru Adunările Elective, care urmau să îi desemneze pe cei doi domni.

În Moldova a fost ales în unanimitate, la 5/17 ianuarie 1859, liderul unionist Alexandru Ioan Cuza, reprezentantul „Partidei Naționale”. Întrucât în textul Convenției nu se stipula ca domniile aleși în cele două Principate să fie persoane separate, conducătorii luptei naționale au decis ca alesul Moldovei să fie desemnat și în Țara Românească. Adunarea electivă a Țării Românești era însă dominată de conservatori, care dețineau 46 din cele 72 mandate. În această situație, liberalii radicali

au inițiat, prin intermediul tribunilor, o vie agitație în rândul populației Capitalei și al țăranilor din împrejurimi. O mulțime de peste 30 000 oameni s-a aflat în preajma Adunării. Unul dintre tribuni, I.G. Valentineanu, nota că poporul era gata „să năvălească în Cameră și să o silească a proclama ales pe alesul Moldovei”.

Într-o ședință secretă a Adunării, deputatul Vasile Boerescu a propus la 24 ianuarie 1859 alegerea lui Alexandru I. Cuza, aceasta fiind acceptată în unanimitate. Astfel s-a făcut primul pas către definitivarea Unirii Principatelor Române.

Dubla alegere a lui Al. I. Cuza a fost salutată cu mult entuziasm de către populația din ambele Principate. Marile puteri, cu excepția Franței refuzaseră să recunoască uniunea personală. Însă după mai multe tatonări și tratative diplomatice, cu ajutorul Franței, dubla alegere era acceptată și de celelalte puteri europene. Un rol deosebit în atingerea acestui scop l-a avut tânăra diplomatie românească și, în mod special, Vasile Alecsandri – trimis în misiune specială la Paris, Londra și Torino și C. Negri – la Constantinopol. Politica faptului împlinit a avut sorți de izbândă.

Domnia lui Cuza a pus bazele politice, economice, sociale și culturale ale României moderne. În decurs de doi ani, Cuza a domnit cu două guverne, două adunări, aflându-se când într-o capitală, când în alta. Domnul Cuza anunța oficial națiunea că „Unirea este îndeplinită, naționalitatea română este întemeiată”, abia după ce Poarta aprobă unirea politico-administrativă a Principatelor.

De numele domnitorului român se leagă o serie de reforme, care au schimbat însă fața României, contribuind astfel la modernizarea societății românești și a structurilor de stat.

O serie de legi promulgate în acest sens sunt grăitoare prin simpla lor enumerare: adoptarea codului modern al lui Napoleon în materie de justiție, proclamarea egalității în fața legilor și a impozitelor, introducerea sistemului de măsuri și greutăți în concordanță cu cerințele timpului, consolidarea creditului românesc în străinătate, organizarea comerțului, a meseriilor și transporturilor, înființarea Curții de Casație, încercarea de creare a Băncii Naționale și de punere în circulație a monedei naționale (leul), adoptarea legislației corespunzătoare privind dezvoltarea armatei naționale, a școlilor și universităților. Toate acestea, și altele, au pus bazele dezvoltării instituțiilor României moderne, instituții ce și-au păstrat valoarea până în zilele noastre, cu îmbunătățirile firești, impuse de evoluția generală a țării. Unul dintre actele importante susținute și impuse de domnitor a fost secularizarea averilor mănăstirești, un gest semnificativ pe linia obținerii independenței. De altfel, secularizarea a avut și un efect economic însemnat, în patrimoniul statului intrând astfel resurse materiale enorme, pământurile mai ales.

Reformele drastice impuse de el pentru a ajunge la România secolului XIX european i-au înstrăinat pe aliații săi. Problemele financiare, scandalurile legate de amanta sa precum și nemulțumirea populară au declanșat o revoluție. Cuza, în aceste împrejurări a fost forțat să abdice de către așa-zisa „Monstruoasa coaliție”, formată de conservatori și liberali radicali. La 22 februarie 1866, la ora 4 dimineața o bandă de militari a intrat în palat și l-a forțat pe domnitor să își semneze abdicarea. A doua zi acesta a fost dus peste hotare. Alexandru Ioan Cuza și-a petrecut restul vieții în exil, în Paris, Viena și Weis Baden, iar în anul 1873, la Heidelberg se stinge din viață.

În scurta sa domnie de 7 ani, Alexandru Ioan Cuza a creat condiții favorabile pentru evenimentele de mai târziu, îndeosebi obținerea independenței de stat după războiul din 1877. El a fost cel care a deschis drumul spre o Românie modernă, și a dus la creșterea conștiinței de sine a poporului român, care au realizat mai apoi Unirea din 1918.

Al. I. Cuza a simbolizat „renașterea României” și „conștiința națională”. El era gata în orice moment să își sacrifice tronul, persoana sa, numai să-și apere țara de orice pericol; „Nu greșelile lui l-au răsturnat pe Cuza, ci faptele lui cele mari; aceste fapte mari sunt nepieritoare”. Unirea Principatelor reprezintă un moment de cea mai mare importanță în lupta poporului nostru pentru făurirea statului național român, constituind unul dintre cele mai de seamă evenimente din istoria României. După 154 de ani de când s-au întâmplat toate acestea, ziua de 24 ianuarie ne va face din nou să retrăim, cel puțin la nivel de poveste, acești câțiva pași făcuți de strămoșii noștri pentru tot ce înseamnă astăzi România.

Bibliografie:

- Leonid Boicu, *Diplomația Europeană și triumful cauzei române*, Iași, 1978.
- Dumitru Ivănescu (ed.), *Unirea Principatelor. Momente, fapte, protagoniști*, Iași, 2005.
- Dumitru Ivănescu, Cătălin Turliuc, Florin Cântec (ed.), *Vârstele Unirii. De la conștiința etnică la unitatea națională*, Iași, 2001.

UNITATE ÎN CUGET ȘI SIMȚIRI

*Profesor Giurcă Minodora
Colegiul Național "George Coșbuc" Motru - Gorj*

De la 1 decembrie 1918 – ziua în care s-a vestit lumii, prin hotărârea Adunării Naționale de la Alba Iulia, *Unirea tuturor românilor* sub sceptrul Regelui dezrobitor Ferdinand I – și până în timpul de față, fiecare cetățean al României întrgite a avut prilej să asculte ori să citească diferite lămuriri cu privire la felul cum s-a înfăptuit Unirea aceasta și la temeiurile care îi garantează trăinicia.

Nu erau însa și nu sunt toate lămuririle izvorâte dintr-o cunoștință deplina a împrejurărilor, nici dintr-o neprihănită iubire a adevărului istoric. Unii din cei ce le dau, mai ales străinii care nu au văzut din capul locului cu ochi buni întregirea României, urmăresc scopul de a înfățișa Unirea aceasta în așa fel încât să trezească în sufletul celor slabi de înger îndoială, spunând că ea nu ar putea să fie trainică sau că nu ar fi izbânda neîndoielnică a vredniciei neamului românesc.

Se întâmplă să auzim câteodată astfel de păreri nu numai din partea străinilor, cu gânduri potrivnice, ci și din partea unor români care – deși socotiți ca oameni de ispravă și buni patrioți – nu-și vor fi luat osteneala să cugete mai îndelung și mai pătrunzător, înainte de a fi rostii păreri puțin lămurite cu privire la temeiurile Unirii național-politice a tuturor românilor.

Unirea național-politică, de la anul 1918, nu se cuvine să fie înfățișată, nici măcar în parte, ca un *dar*, coborât asupra neamului românesc din încrederea și simpatia lumii civilizate, nici ca o alcătuire întâmplătoare, răsărită din greșelile dușmanilor de veacuri. Chiar dacă asemenea greșeli nu s-ar fi săvârșit niciodată împotriva românilor subjugăți de-a lungul veacurilor de stăpânire ungurească, austriacă sau rusească, stăpânirile acestea nedrepte ar fi trebuit să se dezumfle și micșoreze îndată ce dreptul tuturor popoarelor de a-și croi soarta după buna lor pricepere a izbutit a se înălța la treapta de putere hotărâtoare în noua întocmire a așezământului de pace europeană. De aceea, Unirea românilor trebuie înfățișată totdeauna – potrivit adevărului – ca urmarea firească a unei pregătiri istorice de sute de ani, în cursul căroră acest popor de eroi și de mucenici a izbutit să-și apere cu uimitoare stăruință „sărăcia și nevoile și neamul” (M. Eminescu– „Scrisoarea III”), rămânând împotriva, tuturor năvălirilor barbare și vremelnicilor stăpâniri străine, în cea mai strânsă legătură cu pământul strămoșesc în care, ca într-un liman de mântuire, și-a putut adăposti traiul de-a lungul vremilor de urgență.

Astfel, statul român, întregit în forma lui de astăzi, trebuie prețuit ca unul dintre cele mai statornice, având *temeiuri adânci* și nezugduite în alcătuirea geografică a pământului strămoșesc, în firea poporului român și în trăinicia lui nepilduită, în legăturile lui sufletești întărite prin unitatea aceluiși grai, aceleiași credințe, acelorași datini și obiceiuri, în asemănarea nedesmințită a întocmirilor și așezămintelor moștenite din bătrâni și, mai presus de toate, în puterea morală a conștiinței naționale, fără de care ar fi șubrede și nesigure toate celelalte temeiuri.

Să cercetăm, pe rând, aceste temeiuri spre a ne putea da seama de sprijinul adus de fiecare în parte și toate laolaltă pentru a întări clădirea de unire național-politică a românilor.

În vara anului 1914, după ce arhiducele Francisc Ferdinand, moștenitorul tronului habsburgic, a fost ucis la Sarajevo, împreună cu soția sa Sofia de Chotek, de către studentul sârb Gavrilo Principo, a izbucnit războiul cel mare, zis războiul mondial. Sufletul românilor subjugăți din Transilvania, Bucovina și Basarabia se zbătea cumplit între temeri grele și frumoase nădejdi de izbăvire. Mulți erau îngroziți de gândul că vor fi siliți să lupte sub steaguri străine, împotriva fraților de același sânge și aceeași credință. Se mângâiau însă cu nădejdea că nu vor putea fi spulberate în deșert toate jertfele și suferințele lor, ci cu ajutorul lui Dumnezeu se va răscumpăra, în sfârșit, întreg neamul românesc din jugul robiei de veacuri.

În mintea și inima tuturor încolțise presimțirea că războiul acesta va face să răsară și pentru ei soarele dreptății. Celor încinși în hora de moarte a înfricoșatului război le venea câte un cuvânt de îmbărbătare, ca acela al profesorului Nicolae Iorga, care scria în ziarul „Neamul Românesc”: „Să fiți voioși aceia, care în strigăte de comandă străină sub steag străin muriți! Undeva un alt steag se ridică în măsura, în care voi vă cheltuiți vitejia, vă dați sângele vostru tânăr. El se ridică tot mai înalt, tot mai larg, săltat în sus și răsfirat de fiecare silință deznădăjduită a puterii voastre, care se stânge. Și să știți că *urmașii voștri*, în ciuda puterilor lumii, sub acest steag pe care în neștiință, în durere și în întuneric voi l-ați înălțat, desfășurat și sfințit, *vor fi toți împreună!*”.

Regele Carol, ca domnitor constituțional, a ținut să cunoască în împrejurările grele de atunci părerea celor mai încercați sfințici ai săi, pe care i-a chemat într-un consiliu de Coroană la Sinaia pe data de 3 august 1914. Aici s-a cercetat textul tratatului austro-român care, în articolul 2, spunea lămurit: „Dacă România ar fi atacată, fără vreo provocare din partea sa, Austro-Ungaria este obligată a-i da în timp util ajutor și asistență împotriva agresorului. Dacă Austro-Ungaria ar fi atacată în împrejurări asemănătoare din vreo parte a statelor vecine cu România, obligația de a sări în ajutor se va prezenta imediat pentru aceasta din urma”. Din cuprinsul acestui articol se vedea că România nu putea fi îndatorată la nici un fel de ajutor sau sprijin militar, de vreme ce Austro-Ungaria nu fusese atacată din nici o parte, ci ea pornise la atac împotriva Serbiei.

La 4/17 august 1916 tratatul de alianță între România, de o parte, Franța, Marea Britanie, Italia și Rusia. De altă parte, a fost semnat. Prin acest tratat România se lega să atace Austro-Ungaria; Puterile Aliate în „Înțelegerea cordială” garantau în schimb integritatea teritorială a Regatului Român, recunoscându-i totodată dreptul să-și alipească, la sfârșitul războiului, toate ținuturile locuite de români din cuprinsul Monarhiei austro-ungare și făgăduind să nu încheie pace separată, nici pace generală decât împreună și în același timp.

Cu 10 zile în urmă, în consiliul de Coroană, prezidat de Regele Ferdinand la Cotroceni la 14/27 august 1916, șeful guvernului Ion I. C. Brătianu propunea ca România să declare război Austro-Ungariei, arătând că are datoria morală să facă pasul acesta, chiar dacă s-ar întâmpla să rămână învinsă.

După astfel de pregătiri și de hotărâri, în ziua de 15/28 august 1916 a început războiul pentru dezrobirea românilor subjugăți. Nespuse de grea a fost situația armatei române, chiar de la început slab sprijinită, iar mai târziu trădată de ruși, împinsă la lupte inegale pe frontul de sud împotriva bulgarilor aliați cu germanii și cu turcii, pe cel de nord împotriva maghiarilor, austrieților și germanilor, iar la sfârșit pe frontul de răsărit împotriva rușilor.

Trei luni de zile au luptat vitejește, înaintând cu repeziciune uimitoare în Transilvania și în Banat. După înfrângerile de la Turtucaia, Sibiu și Neajlov, a fost însă nevoită a se retrage spre Moldova, lăsând capitala și două treimi din pământul țării sub ocupația dușmanilor lacomi care au istovit, timp de doi ani, țara și poporul, fără nici o cruțare. Se împliniseră 317 ani de când oștenii lui Mihai Viteazul, porniți pe aceeași cale a dezrobirii, încununară la început cu biruințe fulgerătoare înaintarea pe care o pândeau la scurtă trecere de vreme înfrângerea de la Mirăslău și uciderea eroului pe câmpia de la Turda. De astă dată, însă cursul istoriei avea să fie tocmai dimpotrivă: pomenitele înfrângeri ale armatei române, asupra căreia tăbărașera cele mai oțelite divizii germane, austro-maghiare, bulgare și turcești, urmau să fie preschimbate, în timpul celor trei ani de suferință și de jertfe nepregetate ale războiului, într-o strălucită izbândă, dintr-odată cu biruința hotărâtoare a Marilor Aliați asupra Puterilor Centrale.

Regele Ferdinand a rămas neclintit în vârtejul celor mai grele încercări, fără a fi șovăit o clipă și fără a-i fi părut rău de pasul făcut pentru întregirea național-politică a României. Răposatul membru al Academiei franceze, Robert de Flers, a scris în amintirile sale câteva cuvinte pline de înțeles, auzite din însuși glasul Regelui Ferdinand. Aceste cuvinte sunt vrednice de amintit, fiindcă ele dau puțința să se înțeleagă lupta cumplită a unui suflet, care se destăinuia destul de rar. „În trista dimineață – scrie de Flers – când trupele austro-germane, victorioase pe Argeș, intrau în București, îl revăd pe Regele Ferdinand în pragul primăriei din Buzău cum se îndreaptă spre unul din ofițerii noștri și-l aud: << Colonele, ai să te întâlnești cu generalul Berthlot? >> Da, Sire! - << Ei bine! Spune-i, te rog, că nu regret nimic și că încrederea mea rămâne neschimbată!>> - Cele mai grozave nenorociri: înfrângerea, molima și foametea nu izbutiră să doboare hotărârea Regelui, nici să-i insuflă vreo părere de rău.

- Vedeți, binevoi regele să-mi spună, în cele mai triste zile, oricât ar fi de grele încercările pe care le îndurăm, tot ce am făcut – auziți-mă bine – aș face din nou. Stătusem pe gânduri întâi, nu zărisem o vreme care era adevărata, graua mea datorie, dar când m-am convins că România, fiind de rasă și de chemare latină, își are locul alături de Puterile Înțelegerii, nu interesul provizoriu, ci interesul permanent istoric trebuia s-o așeze lângă aceste popoare, că ne nesocotind această chemare, ea ar deveni din nou ceea ce fusese timp îndelungat, vasală altei puteri și că ar renunța la ceea ce constituie mai presus de toate mândria și noblețea unei țări, independența ei – atunci am găsit un mare sprijin, fiindcă vedeam cu siguranță drumul de urmat. Germanii spun: Germania mai presus de toate... Eu, am zis: *Datoria mea mai presus de toate!...*"

Astfel a vorbit și a lucrat Regele Ferdinand, izbutind atât în cursul războiului, cât și în alte împrejurări zburcimate, la toate răspântiile mari ale vieții, să pună datoria sa de Suveran mai presus de orice altă socotință. Aceasta va face ca personalitatea lui să trăiască în amintirea poporului român înfășurată în aureola unui *mucenic al datoriei*. Credința creștină din care izvorăște porunca împlinirii datoriei în orice împrejurare, cu orice jertfe – este trăsătura de căpetenie pentru întreaga faptură sufletească a Regelui Ferdinand. Aceasta l-a îndemnat să nu dea nici o clipă uitării făgăduința ce făcuse la sfârșitul lui septembrie 1914 înaintea Reprezentanței naționale că va fi *bun român*. Și tot în credința aceasta, de care era străbătută înțelepciunea lui regală a aflat izvorul tăriei nebiruite, care l-a ajutat să se învingă adeseori pe sine, ca să poată învinge la vreme de nevoie și pe alții, oricât de puternici și numeroși dușmanii-ar fi fost acești alții lui sau țării, pentru a cărei întregire n-a stat la îndoială să aducă întreagă jertfa ființei sale sufletești.

Armata înfrângerii din toamna anului 1916 s-a schimbat în armata biruinței din vara anului următor, când un martor nepărtinitor ca generalul Monkéwitz, șeful statului major al Armatei a IV-a rusești, putea face mărturisirea că armata română reorganizată era însuflețită de un măreț avânt războinic, ofițeri și soldați așteptând cu nerăbdare bătălia, spre a se răzbuna de înfrângerile din 1916 și spre a dezrobi teritoriul cotropit.

Opera de refacere a armatei române s-a încheiat cu cea dintâi manifestarea unității naționale depline, când prizonierii transilvăneni și bucovineni din prinsoarea rusească, înrolați în batalioane de voluntari, sosiră Iași spre a se înfrăți cu trupele române și a porni împreună la luptă eroică.

Cu toate nenorocirile din toamna și iarna anului 1916, sufletul mulțimii și-a păstrat neatinsă puterea și curățenia. Și în retragerea din Moldova, ca și pe câmpul de bătălie, ostașul român a dat dovada celei mai neînfricate împotriviri, fiind în stare să îndure cu seninătate toate lipsurile, să înfrunte orice primejdie, fără a se revolta, ca tovarășul său rus, contra celor din adăpostul cartierelor, pe care se mulțumea doar să-i atingă cu pleasna ironiei în formă de cântec: „*Noi suferim amputații / Iar ei iau decorații...*”.

Cinstea și patriotismul soldaților simpli a fost în stare să zădărnicească urmările trădării săvârșite de colonelul Sturza, care să fie primite în gărzile din Transilvania, dar i s-a răspuns că sub steag românesc nu este loc pentru trădători.

UNIREA PRINCIPATELOR ROMÂNE SUB ALEXANDRU IOAN CUZA (1859)

*Prof. învățământ primar, Gorun Mirela
Colegiul Național „George Coșbuc” Motru*

7 octombrie 1857 – În cadrul Adunării ad-hoc a Moldovei, Mihail Kogălniceanu prezenta Proiectul de rezoluție care cuprindea „dorințele fundamentale“ ale românilor moldoveni, arătând că "dorința cea mai mare" este Unirea Principatelor într-un singur stat

În 1859 se realizează Unirea Principatelor Române sub Alexandru Ioan Cuza. Într-o dimineață - Nicolae Grigorescu îi relatează lui A. Vlahuță - "ne vine vestea ca s-a ales Cuza domnitor în amândouă capitalele. Am lăsat tot, am pus șaua pe cal, și fuga la târg. Atunci am văzut eu ce va să zică bucuria unui popor. Cântece, jocuri, chiote în toate părțile. Își ieșeau oamenii în drum cu oala plină cu vin; care cum se întâlneau luau vorba de Cuza, de unire, se îmbrățișau și încingeau hora în mijlocul drumului. Și era un ger de crăpau pietrele. Da' unde mai stă cineva în casă? Am văzut bătrâni care plângeau de bucurie."

Alexandru Ioan Cuza, înfăptuitorul unirii de la 24 ianuarie 1859 se trăgea dintr-o veche familie de moldoveani, din părțile Fălciului, familie de cluceri, spătari, comiși, ispravnici. Cuza s-a născut la 20 martie 1820. A învățat până în 1831 la Iași, unde a avut colegi pe câțiva dintre viitorii săi colaboratori, între ei Vasile Alecsandri. E trimis apoi la Paris, unde își ia bacalaureatul în litere. S-a întors apoi în țară și a intrat în armată. S-a căsătorit în 1844 cu Elena Rosetti. Domnia lui Alexandru Ioan Cuza în timpul evenimentelor din 1848 Cuza a fost în primele rânduri. A luat cuvântul la adunarea de la hotelul "Petersburg" din Iași, cerând înfăptuirea unor reforme democratice. Printre frunzașii adunării arestați din ordinul domnitorului Mihai Sturza s-a aflat și Cuza; a reușit apoi să scape de sub pază și să fugă în Transilvania. Cuza are ocazia să participe la Marea Adunare de la Blaj de la 3/15 mai 1848, după care se retrage în Bucovina. În timpul domnitorului Grigore Ghica s-a reîntors în țară și în perioada pregătirii Unirii îndeplinea funcția de pârcaș de Galați. Ca formă de protest față de falsificarea alegerilor pentru adunările ad-hoc din Moldova, Cuza și-a dat demisia din funcția de pârcaș. Patriot cu idei liberale, nu radicale însă, Cuza a fost acceptat chiar și de partizanii celor doi Sturza care candidau susținuți de conservatori. La 5 ianuarie 1859, el a fost ales cu unanimitatea voturilor deputaților prezenți în Moldova. În drum spre Constantinopol, delegația Moldovei s-a oprit și la București influențând pe reprezentanții Partidului Național din adunarea electivă.

În ziua de 24 ianuarie 1859, Cuza a fost ales și domn al Țării Românești. Alegerea sa a produs în întreaga țară o puternică explozie de entuziasm. Situația nou creată în cele două principate urma să facă obiectul discuțiilor Conferinței Internaționale de la Paris. Încă din aprilie 1859 Franța, Rusia, Anglia, Prusia și Sardinia au recunoscut dubla alegere. Poarta și Austria au recunoscut în septembrie 1859, dar numai pe timpul domniei lui Cuza.

Focșanii - oraș prin excelență negustoresc - a trait cu intensitate frământările politice de la jumătatea veacului al XIX-lea. La acea epocă, focșanenii au constituit un veritabil puls al arterei Milcovului, semnalând gradul de continua intensificare a dorinței de unitate a românilor. Despărțit în două - Focșanii Moldovei și Focșanii Munteni - de un braț al Milcovului, orașul întruchipa, în acea vreme, situația celor două țări vecine și surori. Desființarea hotarului de la Focșani echivala cu Unirea celor două Principate și crea premisele punerii temeliei statului național unitar român.

Entuziasmați de victoria obținută de confrății uniونيști moldoveni, deputații munteni din Adunarea Electivă dau votul lor la 24 ianuarie 1859, aceluiași Alexandru Ioan Cuza, transpunând astfel, în fapt, peste prevederile Convenției de la Paris, dorința națiunii române. În ziua de 5 februarie 1859,

domnitorul Cuza a fost oaspetele orașului Focșani. Mii de oameni i-au ieșit în cale în drumul dinspre Mărășești, pe unde venea de la Iași. În cinstea Domnitorului, s-au ridicat pe șosea, pe ulițele pe unde trebuia să treacă și, în fața curții boierilor Dăscălescu, patru arcuri de triumf, împodobite cu verdeața și înfășurate în pânză tricoloră.

Sute de felinare (850), improvizate în grabă, 150 ceaune și 650 ulcele de tuci cu smoală, pacură (s-au consumat 30 vedre) și seu (60 ocale) erau așezate pe ulițe, pentru a se aprinde și a lumina feeric orașul. S-au mai ridicat în oraș, mai multe piramide, acoperite cu frunze de brad și pe care ardeau lumânări și felinare. După condica de cheltuieli, municipalitatea a cheltuit 6630 lei și 32 parale, din care numai pentru artificii 1354 lei și 20 parale. Mai în toate casele particulare, s-au arborat steaguri, s-au împodobit porțile cu verdeață și la ferestre, toată noaptea au ars lumânările bucuriei obștești. "La apariția Domnului, lumea a izbucnit în urale, două muzici miliare, una din Iași și alta din București, precum și tarafe de lăutari, cântau Hora Unirii și un imn al vremii 'Timpuri de Marire'. Valuri de flori s-au revărsat în calea Domnului, care s-a scoborât din diligență". Ajungând la hotar, unde era al doilea arc de triumf, Domnitorul s-a oprit, și a chemat la el pe cei doi soldați care făceau de straja la hotar: un moldovean și un muntean. Le-a spus că sunt frați și i-a pus să se îmbrățișeze. Apoi a dat poruncă ca fiecare să meargă la cazarma lui și să comunice comandirilor că de azi înainte și pe vecii vecilor, Domnitorul Principatelor Unite, a ridicat gărzile de la hotarul dintre români, de la Focșani. De aici, însoțit de notabilitățile orașului și de mulțimea de oameni, Cuza a mers până în centrul orașului, unde au jucat cu toții Hora Unirii. Noaptea, Domnitorul a fost găzduit de boierii Dăscălești, unde a doua zi a primit în audiență multă lume, se zice și pe Moș Ion Roată.

La 11 decembrie 1861 a fost dată de domnitor proclamația prin care făcea cunoscut întregii națiuni ca: "Unirea este îndeplinită. Naționalitatea Română este întemeiată. Acest fapt mareț, dorit la generațiunile trecute, aclamat de Corpurile Legiuitoare, chemat cu căldura de noi, s-a recunoscut de Înalta Poartă, de Puterile garante și s-a înscris în datinile Națiunilor. Dumnezeuul părinților noștri a fost cu țara, a fost cu noi. El a întărit silințele noastre prin înțelepciunea poporului și a condus Națiunea către un fâlnic viitor. În zilele de 5 și 24 Ianuarie ați depus toată a voastră încredere în Alesul nației, ați întrunit speranțele voastre într-un singur Domn. Alesul vostru va da astăzi o singură Românie. Vă iubiți Patria, veți ști a o întări. Să trăiască România!"

RECUNOAȘTEREA INTERNAȚIONALĂ A UNIRII

*Prof. Groza Elisabeta
Grădinița cu P.P. Nr. 2, Drobeta Turnu Severin*

Actul istoric de la 24 ianuarie 1859 reprezintă primul pas pe calea înfăptuirii statului național român unitar. Impusă sub o puternică presiune populară, cu deosebire la București, alegerea ca domn al Țării Românești a lui Alexandru Ioan Cuza avea să-și găsească o confirmare deplină la marea manifestare prilejuită de sosirea alesului națiunii în capitala munteană. Cea mai stringentă problemă era recunoașterea internațională a alegerilor. Faptul împlinit la 24 ianuarie 1859 era considerat de Poartă și de Austria drept o încălcare a Convenției de la Paris. Situația creată în cele două Principate urma să facă, de altfel, obiectul unei noi Conferințe internaționale, care se deschidea la Paris, la 26 martie/7 aprilie - 25 aug./6 sept. Misiuni speciale, conduse de persoane apropiate lui Alexandru I. Cuza, au vizitat capitalele Marilor Puteri garante și au reușit să câștige sprijin pentru cauza românească. Încă în a doua ședință a Conferinței (1/13 aprilie) Franța, Rusia, Anglia, Prusia și Sardinia au recunoscut dubla alegere. Imperiul Otoman și Austria însă tergiversau; mai mult, se află că se puneau la cale o intervenție militară peste Dunăre. Alexandru I. Cuza răspunde energic. La 20 aprilie, la Florești, între Ploiești și Câmpina, armata moldo-munteană era concentrată spre a face față oricărei situații. După alte amenințări, sub presiunea celorlalte puteri garante, Poarta

a acceptat oficial, odată cu Austria, în a 3-a ședință a Conferinței de la Paris (25 august/7 septembrie), să recunoască, la rândul ei, dubla alegere. Detensionarea situației, atât în relațiile cu Imperiul Otoman, cât și cu cel Habsburgic, îl determină pe domn să ordone închiderea taberei de la Florești (1 septembrie 1859). Astfel împlinită recunoașterea situației de fapt, impusă la 24 ianuarie, obiectivul imediat următor era acceptarea de către puterile garante a Unirii depline. Fără a aștepta verdictul altor reuniuni internaționale, Alexandru I. Cuza a trecut la unificarea aparatului de stat, remediind din mers consecințele hotărârilor adoptate prin Convenția de la Paris. Misiunile diplomatice ale Principatelor la Constantinopol erau reunite încă în cursul anului 1859 (martie), cu Costache Negri, recunoscut chiar de către Poartă, drept unic reprezentant al celor două țări. Unificarea armatei începea cu deplasări de unități militare moldovene, la București și muntene, la Iași; tabăra de la Florești s-a bucurat de o comandă unică. În cursul anului 1860, statele majore, instrucția, administrația și intendența au fost așezate sub o singură autoritate, iar aceeași persoană - generalul Ion Emanoil Florescu - a fost numită în funcția de ministru de război în ambele țări. La serviciul telegrafului moldovean și muntean este numit ca inspector general Cezar Librecht. La Focșani, nu fără dificultăți, își începuse activitatea Comisia Centrală care, potrivit Convenției de la Paris, trebuia să elaboreze legile, comune celor două țări. În cei trei ani de activitate (1859- 1862) din proiectele sale au fost aprobate de Adunarea, electivă și promulgate de domn doar cele referitoare la Curtea de Casație și la domeniul funciar (care traducea în fapt principiul egalității fiscale). Proiectul de Constituție nu a fost aprobat însă de domnitorul Cuza, Comisia Centrală din Focșani fiind desființată în februarie 1862. Raporturile cu acele puteri garante care se arătau ostile unirii sau care jucaseră, în trecut, un rol important în viața Principatelor (Rusia, în anii „protectoratului”) au fost bazate, încă din primii ani ai domniei lui Alexandru I. Cuza, pe respectarea neștirbită a autonomiei țării nou-constituite. Astfel, prezența militarilor otomani va fi categoric interzisă, iar Poarta va fi obligată, în vara anului 1860, să renunțe la pașapoartele sale solicitate călătorilor români, în mai multe situații supuși Imperiului fiind reținuți pentru că au produs diverse neorânduiri. Austria, vehement dușmănoasă, a trebuit să accepte că legile statului român sunt valabile și pentru locuitorii cezaro-craiești aflați aici cu afaceri. Maghiarii și polonezii, care voiau să rămână în Principate sau să tranziteze spre alte regiuni, sunt protejați de guvern și de domn în spiritul dreptului la azil politic, oferindu-li-se la plecare chiar mijloacele necesare. Franța, apoi Rusia, Italia și Prusia erau de acord cu unirea deplină. Alexandru I. Cuza aștepta hotărârea Conferinței de la Constantinopol convocată în acest scop. Cum era de așteptat, încă din prima ședință Poarta a cerut dreptul de intervenție în Principate, în cazul unor noi încălcări ale Convenției de la Paris, iar Austria a admis unirea doar pe durata domniei lui Alexandru I. Cuza. La începutul lunii noiembrie 1861 firmanul Unirii era prezentat, dar în condiții considerate, în țară, inacceptabile. Fermitatea lui Alexandru I. Cuza, reacția energică Camerelor și a guvernelor, poziția intransigentă a lui C. Negri și atitudinea favorabilă a majorității Marilor Puteri garante și-au făcut în cele din urmă efectul. La capătul Conferinței, Poarta a elaborat un nou firman (4/16 decembrie 1861) prin care a renunțat la condițiile anterior solicitate, Austria păstrându-și vechea poziție. Șirul de reforme inițiate de Cuza și venirea mai apoi pe tronul Principatelor Unite a domnitorului Carol I, care se bucura atât de sprijinul Franței cât și cel al Prusiei, a făcut ca actul de la 1859 să fie ireversibil. Din 1866, potrivit Constituției promulgate la 1 iulie, Principatele Unite încep să se numească oficial România.

Bibliografie

- Leonid Boicu, *Diplomația Europeană și triumful cauzei române*, Iași, 1978.
- Dumitru Ivănescu (ed.), *Unirea Principatelor. Momente, fapte, protagoniști*, Iași, 2005.
- Dumitru Ivănescu, Cătălin Turliuc, Florin Cântec (ed.), *Vârstele Unirii. De la conștiința etnică la unitatea națională*, Iași, 2001.

~ 24 IANUARIE ~
UNIREA PRINCIPATELOR ROMÂNE

“ Unirea a fost un vis de veacuri al românilor. Pentru dânsa, ei trăiră, munciră, suferiră și muriră.”

Nicolae Bălcescu

*Prof.Inv.Prim.GURGU CLAUDIA-MONICA
BIBLIOTECAR*

ARGUMENT:

Pașii oricărui călător, îndemnați de gustul pentru frumusețea naturii, pentru bogăția sufletească a oamenilor, se vor opri neîndoielnic în Vrancea, unde Dumnezeu a aruncat sămânța aceluia cântec genial – “ MIORIȚA”. Vrancea a fost de-a lungul secolelor simbolul libertății și demnității românești . În momentele de cumpănă , vrâncenii , săritori și plini de curaj, și-au adus contribuția la marele acte ale istoriei , care a fost mai mult decât zbuciumată.

Orașul Focșani a trăit din plin febra evenimentelor de la 1859, fiind singurul oraș împărțit în două . **UNIREA** a fost dorința cea mai fierbinte a locuitorilor de atunci . Din Câmpuri a dus dorința de unire a răzeșilor moldoveni în divanul ad-hoc Moș Ion Roată , om cinstit și cuviincios, dar cu “gâdilici la limbă”, cu înțelepciunea pe care ți-o dă experiența de viață , cu simțul umorului . Orașul Focșani a trăit din plin febra evenimentelor de la 1859, fiind singurul oraș împărțit în două. **UNIREA** a fost dorința cea mai fierbinte a locuitorilor de atunci. Din Câmpuri a dus dorința de unire a răzeșilor moldoveni în divanul ad-hoc Moș Ion Roată, om cinstit și cuviincios dar cu “gâdilici la limbă”, cu înțelepciunea pe care ți-o dă experiența de viață, cu simțul umorului.

Și UNIREA s-a făcut !

În acest an se împlinesc 157 de ani de la UNIREA PRINCIPATELOR ROMÂNE, unul dintre cele mai mari evenimente ce a avut loc în istoria neamului românesc, unire ce s-a împlinit sub conducerea lui ALEXANDRU IOAN CUZA la 24 IANUARIE 1859.

Deși domnia lui Cuza a fost scurtă, doar 7 ani, realizările sale au fost semnificative. Îndeplinind programul unionist exprimat în adunările ad-hoc, reformele sale au contribuit la modernizarea țării.

Vasile Alecsandri, Dumitru Almaș, Ion Creangă sunt unii dintre poeții și scriitorii români care au închinat numeroase pagini acestui mare eveniment: UNIREA. Noi, cadrele didactice, suntem datori să facem elevilor cunoscute operele lor. Cu ajutorul acestora vom reuși cu mai multă ușurință să le trezim în suflet sentimente înălțătoare de dragoste și prețuire a valorilor patriotice. Elevii trebuie să cinstească și să fie mândrii de pagina de istorie a poporului român, pagină scrisă de ALEXANDRU IOAN CUZA.

„Cât or fi români pe lume
Cât va fi pe cer un soare
A lui Cuza mare nume
Să fiți siguri că nu moare.”
(V.ALECSANDRI)

“Sub Alexandru Ioan Cuza , din voința cerului
Semănatu-s-a sămânța întregirii neamului .
Și de când Moldova-n horă cu Muntenia s-a prins ,
Dorul nostru de unire tot mai tare s-a aprins .”
(GH . BĂLTEAN)

SCOPUL:

- Cunoașterea și dezvoltarea valorilor fundamentale ale istoriei și culturii naționale
- Cunoașterea însemnătății zilei de 24 Ianuarie

Grupul Țintă: școlarii clasei a-II-a B

Locul de desfășurare: sala de clasă, bibliotecă

Perioada derulării proiectului : 21– 22 Ianuarie 2016

Responsabil de proiect: Prof. înv. primar : Gurgu Claudia-Monica

OBIECTIVE:

- Să cunoască importanța istorică a zilei de 24 IANUARIE ;
- Să realizeze picturi care surprind marele eveniment;
- Să învețe cântecul și dansul popular “HORA UNIRII” ;
- Să participe cu dragoste și interes la activitățile propuse.

Resurse materiale:

- videoproiector, CD player, CD-uri;
- cartoane colorate;
- cărți despre Unire;
- coli, instrumente de scris;
- diplome, ecusoane.

Rezultate așteptate:

- implicarea activă a elevilor în activitățile desfășurate;
- evidențierea eficienței activităților extracurriculare.

Evaluare:

- realizarea unui CD cu activitățile desfășurate;
- expunerea desenelor;
- aprecieri verbale;
- portofoliul;
- realizarea de desene;
- chestionarea orală;
- înmânarea diplomelor și a insinelor omagiale.

CONȚINUTUL PROIECTULUI

Nr crt.	Activitatea	Loc. desf.	Data/ per	Responsabil
1.	<i>Noi îl vrem pe Cuza Domn !</i> - prezentarea evenimentelor istorice care au dus la Unirea de la 24 Ianuarie 1859	Sala de clasă	21 ian. 2016	Gurgu Claudia-Monica
2.	UNIREA MOLDOVEI CU ȚARA ROMÂNEASCĂ: - lecturarea unor texte cu conținut istoric:” Moș Ion Roată și Unirea” . “Moș Ion Roată și Vodă Cuza”	bibliotecă	21 ian. 2016	bibliotecar
3.	UNIREA ÎN PICTURĂ Realizarea unor picturi care surprind marele eveniment PAȘI DE DANS „ Hai să dăm mână cu mână” - montaj literar artistic	Sala de clasă	22 ian. 2016	Gurgu Claudia-Monica

MICII ISTORICI

COORDONATOR : PROF.HOARĂ VIORICA-MIRELA

PROIECT EDUCATIONAL

TITLUL PROIECTULUI: MICII ISTORICI

PERIOADA: anșcolar 2015-2016

ORGANIZATOR PROIECT : Prof. HOARĂ VIORICA-MIRELA

TIPUL ACTIVITĂȚII: activitate extra-curriculară

LOCAȚIA : Școala Gimnazială „prof. Nicolae Caranda,, Glogova

ARGUMENT:

Cunoașterea istoriei naționale echivalează cu însăși identitatea și apartenența noastră ca români la neamul pe care Dumnezeu l-a așezat în spațiul carpato-danubiano-pontic, cu conștiința noastră de urmași ai unor domnitori ce au făcut cinste țării.

Consideram că pentru a te cunoaște și a te dezvolta este nevoie să cunoști trecutul local și național. Este necesara să formăm elevilor o atitudine pozitivă față de sine și față de ceilalți și să le trezim copiilor interesul pentru valorile naționale.

SCOPUL PROIECTULUI :

- Apropierea elevilor de trecutul istoric al țării

OBIECTIVELE PROIECTULUI:

- de a cunoaște istoria națională;
- de a prețui evenimentele care au dus la constituirea statului român modern;
- de a forma sensibilități deschise spre valorile morale, istorice, estetice si artistice;
- dezvoltarea sentimentului de patriotism local și național;
- stimularea creativității elevilor prin implicarea in activități extracurriculare

GRUPUL ȚINTĂ:

- elevii clasei a VI-a de la Școala Gimnazială „prof. Nicolae Caranda,, Glogova

DURATA PROIECTULUI:

- anul școlar 2015-2016

RESURSELE PROIECTULUI:

- resurse umane: elevii clasei a VI-a. Profesori
- resurse materiale: aparatură audio-video, calculator, video-proiector, alte consumabile
- resurse de spațiu: sala de clasă

FORME ȘI METODE DE LUCRU:

- Pentru activitățile desfășurate se vor folosi ca metode următoarele: expoziții de desene, dramatizări, dezbateri pe anumite teme istorice

PROGRAMUL ACTIVITĂȚILOR:

LUNA	ACTIVITATEA
DECEMBRIE	ZIUA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI – INTERPRETARE DE CANTECE PATRIOTICE
IANUARIE	DEZBATERE „UNIREA PRINCIPATELOR
FEBRUARIE	PREZENTAREA UNOR FILME ISTORICE
MARTIE	DESENE PE DIFERITE TEME ISTORICE
MAI	ZIUA EUROPEI – RECITARI DE POEZII

EVALUARE :

- impactul asupra elevilor
- calitatea activităților
- poze

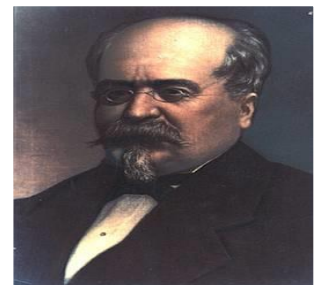
UNIREA PRINCIPATELOR - PRIMUL PAS SPRE MAREA UNIRE!

PROF. JIANU COSMIN
SCOALA GIMNAZIALA BROSTENI, MEHEDINTI

- La 24 Ianuarie, în fiecare an, poporul român sărbătorește un mare eveniment istoric: **Unirea Moldovei cu Țara Românească, la 24 Ianuarie 1859**, sub conducerea lui **Alexandru Ioan Cuza**.
- Prin Unirea Moldovei cu Muntenia se împlinea un vis, un ideal pe care poporul nostru îl nutrea din totdeauna, fiindcă Unirea, visul tuturor românilor, vis scump venea din vechimea secolelor, din vremea lui Burebista și Decebal. Era după spusele lui Bălcescu "visarea iubită" a marilor noștri voievozi: Mircea cel Bătrân, Ștefan cel Mare, Mihai Viteazul.
- Primii pași către Unire s-au făcut la Revoluția de la 1848, care, deși a fost înăbușită, a demonstrat dorința de independență și de unitate a românilor.
- Firul conducător al istoriei de peste 20 de secole a poporului român se află înscris în această idee a unității care a înarmat brațul tăbăcarilor, al țăranilor și intelectualilor în Revoluția de la 1848 și care aveau cu înflăcărare să meargă spre Dealul Mitropoliei peste câțiva ani, la data de 24 ianuarie 1859 pentru a sprijini și impune pe cel ce avea să îplinească visul secular de unire, Alexandru Ioan Cuza.
- În urma războiului Crimeii, problema românească a devenit o problemă de interes internațional, ea fiind luată în discuție la congresul de Pace de la Paris (1856). O parte a marilor puteri (Franța, Prusia, Piemontul) au susținut ideea unirii Principatelor Române, în vreme ce (Anglia, Austria și Turcia) se împotriveau acestei idei, pentru a nu se ajunge la un conflict european, s-a hotărât consultarea poporului român în problema Unirii Principatelor.

Adunările Ad-hoc din 1857 au fost apoi chemate să se pronunțe în legătură cu această problemă atât de importantă. După mai multe dispute, a fost propus și ales, în unanimitate, ca domn Alexandru Ioan Cuza, „om nou la legi noi”, după cum s-a pronunțat Mihail Kogălniceanu.

- Alegerea aceluiași domn în ambele Principate Române a reprezentat o victorie însemnată a poporului român în lupta sa pentru formarea unui stat național unitar.
- Alexandru Ioan Cuza s-a născut la Huși în anul 1820, fiind unul dintre participanții activi la mișcarea revoluționară de la 1848 din Moldova.
- Ca **prim domn al Principatelor Unite** (1859 -1866), a dus o susținută activitate politică și diplomatică pentru formarea statului unitar **România, în 1862.**

■ Împreună cu Mihail Kogălniceanu, a inițiat un larg **program de reforme** care au dus la modernizarea statului român:

- Unificarea serviciului de vamă
- Stabilirea unui curs monetar unic
- Decretarea zilei de 24 ianuarie ca sărbătoare națională
- Stabilirea capitalei la București
- Introducerea denumirii de România în actele oficiale
- împrumutarea țărănilor;
- adoptarea unei noi constituții;
- introducerea învățământului gratuit și obligatoriu;
- secularizarea averilor mănăstirești;
- înființarea universităților din Iași și București.
- construirea unei rețele de cale ferată și de drumuri .

- Silit să renunțe la putere în 1866, a fost exilat și a trăit la Viena și Florența. A murit în 1873 la Heidelberg (Germania), dar a fost adus în țară și înmormântat la castelul familiei sale de la Ruginoasa (județul Iași), apoi reînhumat la Biserica “Sfinții Trei Ierarhi” din Iași.

- “Unirea este credința mea politică, ea este ținta de mântuire a națiunii române, la care părinții noștri au căutat a ajunge, și la care sper că vom putea ajunge. Eu trebuie să fac Unirea în fapt, Unirea deplină, căci sunt dator către nația care m-a ales și către istoria față de care trebuie să am o responsabilitate.”
(Alexandru Ioan Cuza)

„Hora Unirii”- cunoscutul cântec pe versurile poeziei cu același nume scrisă de **Vasile Alecsandri** și publicată pentru întâia dată, la Iași, în numărul 51 al revistei „Steaua Dunării”, însoțește de atunci marele eveniment.

IDEALUL NAȚIONAL AL ROMÂNILOR-UNIREA

*Ivănuș Nicoleta Camelia
Grădinița P.P.Nr.22 Dr.Tr.Severin, Mehedinți*

Idealul unității naționale, în literatura română din secolul al XIX-lea, a avut o prezență constantă, de fundamentală însemnătate. Scriitorii noștri perpetuau și întăreau o năzuință care venea din vechime, făurită de conștiința întregului neam românesc, talmăcită de cronicari și înfăptuită acum 157 de ani, la 24 ianuarie 1859; în articolul *Unitatea României*, publicat în revista „Republica română”, nr. 2 din 1853, Cezar Bolliac sublinia: "Unirea României într-un singur stat nu este o idee numai în capetele câtorva români prea înaintați; nu este o idee ieșită din dezbaterile de la '48 încoace; ea a fost simțimentul național în toate părțile României, de când istoria a început a ne spune câte ceva despre Dacia." ; în același sens, Alecu Russo releva în ale sale *Cugetări*, apărute în „România literară” din 1855: "Cu cât vom desluși mai bine șirul faptelor românești de la început, cu atâta mai tare ne vom încredința că ai noștri s-au luptat pentru ideea unității mai înainte chiar de a fi singura idee fecundă și adevărat sublimă în literatură." Memorabil a rămas discursul rostit de Mihail Kogălniceanu la 9 februarie 1863, deci la scurt timp de la înfăptuirea actului istoric al Unirii Principatelor Române, simbolizat în dubla alegere a lui Alexandru Ioan Cuza ca domnitor al celor două țări românești, discurs în care aducea un suprem elogiul națiunii române, afirmând răspicat: "Unirea, domnilor, eu nu recunosc nimănui dreptul să zică că e actul său individual, proprietatea sa exclusivă; Unirea e actul energetic al întregii națiuni române și de aceea, domnilor, nici chiar domnitorului, dar încă unui simplu particular, nu-i recunosc și nici nu-i voi da vreodată dreptul acesta de-a zice că el a făcut singur Unirea. Nu, domnilor, Unirea națiunea a făcut-o!"

Ideea unității naționale o întâlnim formulată încă din 1822, într-un manifest semnat de Naum Râmniceanu, Eufrosin Poteca și Barbu Paris Mumuleanu, în care se scria: "Corabia neamului românesc astăzi are trebuință de un corăbier iscusit și acesta este unirea românilor!". O caldă pledoarie în sprijinul unirii introducea și Dinicu Golescu în memorialul *Insemnare a călătoriei mele*, apărut în 1826, îndemnându-și compatrioții să o înfăptuiască: "Unirea spre folosul obștii ne fericește, unirea slăvește, unirea întemeiază tot binele. După aceasta alergând, fraților, să o îmbrățișăm, ca prin fapte să ne cunoaștem că am vrut să slujim patria!". Convingerea că înfăptuirea Unirii tuturor românilor va fi spre binele obștesc o exprima și Constantin Negruzzi într-o scrisoare adresată, la 23 martie 1839, din Iași, lui George Bariț, la Brașov, mărturisind: "Ca deputat strig în Camera noastră, ca filolog scriu articule, ca român sfătuiesc și propovăduiesc Unirea, fără care bine nu vom mai vedea." La rândul său, George Bariț scria în articolul său *Naționalitatea*, publicat în „Foaie pentru minte, inimă și literatură”, nr. 51, din 18 decembrie 1844: "Tăria și puterea unui popor, vaza sa, politica sa de cumpănire, nădejdiile sale, prezentul și viitorul său zac în unirea națională."

Scriitorii care s-au situat printre fruntașii Revoluției din 1848 au înțeles că lupta pentru dreptate socială și libertate națională nu putea fi concepută în afara ideii de unire a tuturor românilor într-o singură țară, într-un stat unitar, suveran și independent. În primele zile ale revoluției din Muntenia, C. A. Rosetti a scos gazeta, „Pruncul român”, introducând chiar în primul ei număr, din 12 iunie 1848, apelul către frații noștri din Moldova, chemându-i la înfrățire în numele idealului comun: "Uniți-vă cu noi, frați de dincolo de Milcov; peste undele lui vă întindem brațele, dorind cu înfocare a vă da sărutarea frăției și a libertății. Munteanul și moldoveanul sunt toți români, sunt frați, o singură nație." Idealul unității naționale a fost susținut și de cealaltă gazetă a revoluției din Muntenia, Poporul suveran, al cărei redactor responsabil era Dimitrie Bolintineanu. În articolul-

program, din primul număr, apărut la 9 iunie 1848, se preciza că gazeta "Va avea drept țintă asemenea Unirea provinciilor române și tot ce va putea duce România la fericire și mărire."

Înăbușirea Revoluției din 1848 nu a însemnat însă și sucombarea principiilor și țelurilor ei fundamentale. Dimpotrivă, revoluționarii români proscrisi peste hotare au continuat să le propage și să le slujească cu tenacitate, cu și mai multă încredere în justetea și necesitatea lor istorică. Printre revoluționarii moldoveni refugiați în Bucovina, la familia Hurmuzachi, se afla și Vasile Alecsandri, care, la 26 iulie 1848, îi trimitea lui Nicolae Bălcescu aceste cuvinte de înflăcărată credință în unitatea națională: "Iubite Bălcescu și voi fraților din Tara Românească, voi vrednici fii ai libertății, primiți urările de glorie și de fericire ce vă facem din adâncul inimei, noi, emigranții din Moldova. Singura izbândă a Valahiei a fost în stare să ne mângăie de cumplitele nenorociri a Moldovei, căci pentru noi țara voastră este tot o patrie. Trebuie dar să te înștiințez că dorul cel mai înfocat al nostru, cât și al unei mari partide din Moldova, este Unirea Moldovei cu Valahia sub un singur guvern și sub aceeași constituție.

Poposind la Brașov, Vasile Alecsandri redactează, împreună cu Alecu Russo, Costache Negri, George Sion și alții, documentul deosebit de important intitulat *Prințiipiile noastre pentru reformarea patriei*, în care înscrie și dezideratul fundamental al epocii: "Unirea Moldovei și a Valahiei într-un singur stat neatârnat românesc." Tot la Brașov, Vasile Alecsandri scrie poezia *Hora Ardealului*, pe care o publică în „Foaie pentru minte, inimă și literatură”, nr. 24, din 14 iunie 1848, și pe care, în 1856, o va transforma în celebra Hora Unirii: "Hai să dăm mână cu mână/ Cei cu inima română,/ Să-nvârtim hora frăției/Pe pământul României."

În scrierile sale, Nicolae Bălcescu a pledat cu pasiune și clarviziune patriotică pentru necesitatea istorică a înfăptuirii unității naționale. În lucrarea *Mersul revoluției în istoria românilor*, scrisă la Paris în 1850 și publicată în revista „România viitoare”, relevând perspectiva dominant națională pe care trebuia să o dobândească lupta revoluționară ulterioară, Nicolae Bălcescu argumenta: "Aceste condiții de putere de care avem nevoie nu le putem găsi decât în solidaritatea tuturor românilor, în unirea lor într-o singură nație, unire la care sunt meniți prin naționalitate, prin aceeași limbă, religie, obiceiuri, sentimente, prin poziția geografică, prin trecutul lor și, în sfârșit, prin nevoia d-a se păstra și d-a se mântui."

Întors în țară în septembrie 1857, după un amar exil de 9 ani, Dimitrie Bolintineanu s-a dăruit înfăptuirii Unirii, în acele momente, neavând nici un fel de avere materială, nu putea să participe direct la viața politică, nu avea dreptul nici să aleagă și nici să fie ales deputat. Și atunci, a inițiat și a condus gazeta „Dâmbovița”, al cărei prim număr a apărut la 11 octombrie 1858, la București, punând-o în slujba idealului unionist. Alegerea lui Alexandru Ioan Cuza și ca domnitor al Munteniei, la 24 ianuarie 1859, prin care se realiza visul secular al poporului român și se deschidea totodată o nouă și luminoasă pagină în istoria țării noastre, a vibrat profund în inima și conștiința lui Dimitrie Bolintineanu. În „Dâmbovița”, nr. 31 din 24 ianuarie 1859, scria: "Printr-această faptă se constată că dacă frații noștri de peste Milcov au dat exemplu de simtimente patriotice antice, românii de dincoaci Milcov au răspuns cu aceeași mărire. Demni frați de a fi uniți, ei au dovedit astăzi încă o dată într-această luptă nobilă și sublimă de cele mai rare sacrificii și abnegații.", în perioada domniei lui Alexandru Ioan Cuza, Dimitrie Bolintineanu s-a situat printre cele mai de seamă figuri de patrioți care au ctitorit România modernă. La 23 mai 1860 a fost numit comisar din partea României în Comisia Europeană a Dunării. În această calitate a făcut parte din suita oficială a lui Cuza în vizita pe care a întreprins-o, în septembrie 1860, la Constantinopol, descrisă de Dimitrie Bolintineanu în broșura „Vizita domnitorului Principatelor Unite la Constantinopol”, publicată la scurt timp după revenirea în țară. La 12 octombrie 1863 s-a format un nou guvern, sub președinția lui Mihail Kogălniceanu, guvern care a înscris cea mai luminoasă etapă din timpul Unirii, îndeplinind un rol hotărâtor, de însemnătate istorică, prin legile și reformele realizate, ca reforma agrară și împrumutul țărănilor, reforma electorală, secularizarea averilor mănăstirești și altele. Din acest guvern a făcut parte și Dimitrie Bolintineanu, ca ministru al Cultelor și Instrucțiunii

Publice, remarcându-se printre cei mai de seamă promotori ai învățământului de toate gradele, de la înființarea a peste o mie de școli rurale până la fundamentarea Universității din București.

Înfăptuirea Unirii, simbolizată în dubla alegere a lui Alexandru Ioan Cuza, la 24 ianuarie 1859, ca unic domnitor al țărilor românești, a constituit un eveniment de însemnătate istorică, punând temelia statului român modern, cu profunde ecouri în literatura noastră. Dintre numeroasele poezii scrise sub impresia imediată a acestui moment de înălțător patriotism, amintim *Hora lui Cuza-Vodă și Cuza-Vodă* de Vasile Alecsandri; *Mării Sale Domnului Alexandru Ioan I.*; *24 Ianuarie 1859* de C. D. Aricescu; *La Cuza-Vodă* de Dimitrie Bolintineanu, *Imn la 24 Ianuarie* de George Crețeanu, *Lui Alexandru Ioan I și 24 Ianuarie* de Grigore H. Granda, *24 Ianuarie* de George Ranetti.

Evocând momentul de neuitat, la care a participat, al alegerii lui Alexandru Ioan Cuza ca domnitor al Moldovei și apoi ca domnitor al Munteniei, N. Gane mărturisea în *Amintiri din timpurile Unirii*: "Când Kogălniceanu își isprăvi discursul, toată lumea plângea în tribune, căci bucuria mare ca și durerea mare tot prin lacrimi se exprimă. Afară văzduhul clocotea de sunetul clopotelor tuturor bisericilor din oraș și de bubuitul a 101 lovituri de tun. Eu unul mărturisesc că niciodată n-am avut o mai puternică strângere de inimă ca în fața acestui mare act care era prima piatră așezată la temelia statului român. În acel moment am simțit individualitatea mea de român sporită, neamul meu înălțat; am văzut dintre negurile trecutului răsărind un soare nou care avea să ne încălzească și să ne lumineze calea spre un viitor și mai frumos. Și într-adevăr, după 19 zile se împlini în București un act și mai măreț, alegerea lui Cuza-Vodă de domn Țării Românești. Astfel că dorința cea mai vie, cea mai aprinsă, cea mai generală a națiunii române, Unirea țărilor surori, era acum îndeplinită."

24 IANUARIE 1859: „MICA UNIRE”, PRIMUL PAS SPRE ROMÂNIA

*Prof. Lăudat Raluca Mihaela
Colegiul Național „George Coșbuc” Motru*

Unirea Principatelor Române, cunoscută ca Mica Unire (Marea Unire fiind cea de la 1 Decembrie 1918, de la Alba Iulia), reprezintă unificarea vechilor principate, Moldova și Țara Românească, într-un Principat unit.

La mijlocul secolului al XIX-lea, soarta principatelor Moldovei și Țării Românești era în mâinile Rusiei și ale Imperiului Otoman, care se opuneau unirii lor. Situația s-a schimbat în urma războiului Crimeii, dintre 1853 și 1856, când Rusia a fost învinsă de Marile Puteri, formate din Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei, Imperiul Francez, Regatul Sardiniei și Imperiul Otoman.

După război, în 1856, prin Tratatul de Pace de la Paris se iau decizii care privesc și principatele Moldovei și Țării Românești. De exemplu, Moldovei i se atașează trei județe din sudul Basarabiei, Cahul, Ismail și Bolgrad. În contextul discuțiilor despre unirea celor două principate, în 1857 Marile Puteri acordă acestora dreptul organizării unui „referendum” (consultarea populației cu drept de vot) despre Unire. În acest scop, se constituiau adunări Ad-hoc, în care se discutau alegerile pentru Divanurile Ad-hoc, care urmau să se pronunțe asupra organizării politice și sociale a țărilor române.

În Țara Românească, majoritatea membrilor din Divanul Ad-hoc au spus „Da” pentru Unire, însă în Moldova, situația a fost mai controversată. Aici, caimacanul (locțiitor la conducerea Moldovei), Nicolae Vogoride, sprijinit de Imperiul Otoman, care îi promitea domnia dacă Unirea nu se va realiza, a falsificat listele electorale de reprezentare în divanul Ad-hoc. Șansa a făcut însă ca Vogoride să se destăinuie, prin scrisori, fratelui său din Constantinopol, iar corespondența a fost furată și publicată în presa europeană, la Bruxelles.

Descoperirea a iscat scandaluri atât printre români, cât mai ales la nivel european. Marile Puteri au rupt relația cu Imperiul Otoman, au solicitat întâlniri cu împăratul Franței, Napoleon, și regina Marii Britanii, Victoria, iar falsele alegeri au fost, astfel, anulate. În toamna anului 1857, în urma noilor alegeri, toți s-au pronunțat pentru Unirea Principatelor Moldovei și Țării Românești.

În 1858, Convenția de la Paris a stabilit mai multe prevederi referitoare la principatele române, dintre care cea mai semnificativă a fost unirea parțială a principatelor Moldovei și Valahiei sub denumirea „Principatele Unite ale Moldovei și Valahiei”, care rămâneau sub suzeranitatea „Majestății Sale Sultanul” și sub protecția Marilor Puteri. Unirea propusă aici s-a dovedit a fi mai degrabă una formală, cele două principate urmând să funcționeze separat în mare parte, ca până atunci, cu doar câteva puncte comune: o Comisie Centrală la Focșani, care reprezenta un fel de Parlament mai mic, Înalta Curte de Justiție și Casație și Armata. Capitalele rămâneau aceleași, la București și Iași, și se intenționa ca domnitorii să fie diferiți.

În anul următor, în data de 5/17 ianuarie 1859, au fost organizate alegeri la Iași, în Moldova, iar noul domnitor a fost desemnat Alexandru Ioan Cuza. Peste o săptămână, în 12/24 ianuarie 1859, au avut loc alegeri și la București, iar profitând de faptul că Marile Puteri nu specificau clar că principatele române nu pot fi conduse de același domnitor, și aici a fost ales tot Alexandru Ioan Cuza. Puse în fața faptului împlinit, Marile Puteri au avut brusc de a face cu două principate conduse de același domnitor.

Marele merit al lui Cuza a fost că a reușit să aducă recunoașterea internațională a Unirii Principatelor Române și, prin reformele sale din toate domeniile, a pus bazele statului român modern. Noua țară a început să se numească România abia după abdicarea lui Cuza, din anul 1866, când a fost redactată prima constituție.

În tot acest timp, în care două dintre principatele române au reușit să se unească, Transilvania se afla sub stăpânire austriacă, iar din 1867, sub dominație austro-ungară, până în 1918, când a avut loc Marea Unire de la Alba Iulia.

După 157 de ani de când s-au întâmplat toate acestea, ziua de 24 ianuarie ne va face din nou să retrăim, cel puțin la nivel de poveste, acești câțiva pași făcuți de strămoșii noștri pentru tot ce înseamnă astăzi România. Mulțumim istoricului Liviu Zgârciu de la Muzeul Național al Unirii din Alba Iulia pentru disponibilitatea și răbdarea cu care ne-a povestit cum s-a petrecut evenimentul.

24 IANUARIE 1859: „MICA UNIRE”, PRIMUL PAS SPRE ROMÂNIA

*Prof. LUNGU MIHAELA
COLEGIUL NAȚIONAL „GHEORGHE ȚIȚEA”*

În fiecare an, la 24 Ianuarie, ne amintim cu emoție și mândrie de mărețul act al Unirii Principatelor Române prin care s-au pus temelile statului român modern.

Prin Unirea Moldovei cu Muntenia se împlinea un vis, un ideal pe care poporul nostru îl nutrea dintodeauna, fiindcă Unirea, visul tuturor românilor, vis scump venind din vechimea secolelor din vremea lui Burebista și Decebal. Era după spusele lui Bălcescu "visarea iubită" a marilor noștri voievozi, Mircea cel Bătrân, Ștefan cel Mare s.a.

Unirea Principatelor Române de la 24 ianuarie 1859 sau "Unirea Mică" este considerată a fi primul pas important pe calea înfăptuirii statului național unitar român, țelul comun fiind atins la 1 decembrie 1918, când a avut loc Unirea Transilvaniei, Banatului, Crișanei și Maramureșului cu România.

Pe ordinea de zi a Congresului de Pace de la Paris din 1856, figura și chestiunea organizării Principatelor Române, dezbaterile care au avut loc în această privință consfințind caracterul internațional al problemei românești. Din cauza opoziției ireductibile a Austriei și Porții, Congresul de la Paris a hotărât însă, ca statutul definitiv al Principatelor să nu fie stabilit prin tratatul de pace, ci numai să se consulte dorința moldovenilor și muntenilor în problema Unirii.

În acest context, în ambele Principate, conducătorii mișcări unioniste s-au organizat în câte o formațiune politică denumită "partida națională". După ce în Moldova și în Țara Românească s-au format Comitete ale Unirii, în primele luni ale anului 1857 s-a constituit un Comitet central al Unirii, care a făcut o largă popularizare programului politic național: autonomia și neutralitatea Principatelor, unirea, prinț străin, guvern reprezentativ cu o singură adunare generală, în care interesele tuturor forțelor social-politice ale societății să fie reprezentate. Adunările ad-hoc din Moldova (22 septembrie/3 octombrie 1857-21 decembrie 1857/2 ianuarie 1858) și din Țara Românească (30 septembrie/12 octombrie-10/22 decembrie 1857) au întrunit deputați boieri și țărani, câte unul de județ (ținut). Chemați să se pronunțe în problema unirii, participanții au dat răspunsul pozitiv prin cele două Rezoluții aproape identice votate (în Moldova la 7/19 octombrie 1857, iar în Țara Românească la 8/20 octombrie 1857), în care cereau: Unirea Principatelor într-un singur stat; neutralitatea Principatelor Unite; autonomia în temeiul vechilor tratate cu Poarta Otomană; prinț străin, ales dintr-o dinastie domnitoare a Europei, cu moștenirea Tronului, moștenitorii urmând a fi crescuți în religia țării; adunarea obștească cu adevărat reprezentativă, una singură, ca putere legiuitoare.

O comisie a Puterilor Garante, printre care Rusia, Franța și Anglia, a analizat hotărârile celor Două Divanuri. Pe baza acestora s-a semnat, în 1858, Convenția de la Paris, care a reprezentat cadrul constituțional pentru organizarea celor două principate. Conform prevederilor Convenției de la Paris, în zilele de 14, 16, 17 și 18 decembrie 1858, în Moldova, s-au desfășurat alegeri pentru Adunarea electivă.

La 28 decembrie 1858 s-au deschis lucrările Adunării Elective, care a validat mandatele a 55 dintre 58 de deputați aleși.

Partida Națională avea o majoritate confortabilă în cadrul Adunării, dar, din nefericire, nu se pronunțase încă asupra numelui candidatului. Aripa conservatoare era divizată între cei doi candidați: Mihail Sturdza, fostul domn al Moldovei (1834-1849) și fiul acestuia, Grigore Sturdza. După retragerea candidaturii lui Costache Negri, Mihail Kogălniceanu renunță și, în plus, în noaptea

de 4 spre 5 ianuarie, în cadrul unei întâlniri a membrilor Partidei Naționale, propune drept candidat unic al acestei grupări pe colonelul Alexandru Ioan Cuza. Fruntaș al luptei unioniste, Cuza se remarcase printr-o răsunătoare demisie din funcția de pârcălab de Corvului, în vara lui 1857, ca formă de protest față de abuzurile electorale ale caimacamului Nicolae Vogoride.

La propunerea lui Anastase Panu, deputații se angajaseră să voteze candidatul care ar obține majoritatea. De aceea nu este întâmplător faptul că până și adepții celorlalți doi candidați l-au votat tot pe Cuza. Domnul a depus jurământul, în care se angaja să apere "drepturile și interesele patriei" și să asigure "binele și fericirea nației române".

Alegerea lui Cuza a fost primită cu o bucurie fără margini. Vasile Alecsandri nota: "A-ți spune entuziasmul pe care l-a produs această alegere este un lucru cu neputință ... timp de trei zile populația din Iași s-a dedat la adevărate nebunii".

Alegerile pentru Adunarea Electivă a Țării Românești s-au desfășurat între 8/20 și 12/24 ianuarie 1859. Partida Națională n-a reușit să obțină majoritatea mandatelor, în acest context, liderii Partidei Naționale și, în special liberalii-radicali, elementul cel mai dinamic al coaliției, și-au dat seama că singura cale de izbândă este apelul la masele populare. Au fost mobilizați bucureștenii, au fost chemați țărani din preajma Capitalei.

Lucrările Adunării Elective s-au deschis în ziua de 22 ianuarie/3 februarie într-o atmosferă incendiară. Clădirea din Dealul Mitropoliei era înconjurată de mii de oameni. În noaptea de 23 spre 24 ianuarie, membrii Partidei Naționale s-au reunit la hotelul "Concordia" din București unde, pentru prima oară, s-a formulat cu voce tare ceea ce până acum fusese doar o năzuință: alegerea lui Cuza ca domn al ambelor Principate. În dimineața de 24 ianuarie, la ora 11.00, când lucrările Adunării s-au reluat, Vasile Boerescu a cerut o ședință secretă în cadrul căreia a precizat: "A ne uni asupra principiului Unirii este a ne uni asupra persoanei ce reprezintă acest principiu.

Această persoană este Alexandru Ioan Cuza, domnul Moldovei ! Să ne unim asupra acestui nume și posteritatea ne va binecuvânta, țara ne va întinde mâinile și conștiința noastră va fi împăcată că ne-am împlinit... o dorință sfântă". Deputații au jurat că vor vota în unanimitate pe domnul Moldovei. Reveniți în sala de ședințe au trecut la vot. Toate cele 64 de buletine purtau numele lui Cuza, unele având și urări adresate domnitorului: "spre mărirea patriei", "spre fericirea românilor".

După citirea voturilor, Alexandru Ioan Cuza a fost proclamat domn al Principatelor Unite. La 8/20 februarie 1859, Alexandru Ioan Cuza venea la București, după dubla sa alegere în calitate de domnitor al Moldovei și Țării Românești. Domnul Unirii a fost întâmpinat la bariera din zona Băneasa cu pâine și sare, peste 100 000 de persoane, după estimările consulului belgian la București, Jacques Poumay, ieșind pe străzile Bucureștiului pentru a-l aclama. În aceeași zi, Alexandru Ioan Cuza a depus jurământul în clădirea Catedralei Mitropolitane București, în care se angaja să respecte actul unirii, din 5 și 24 ianuarie: "Jur în numele Preasfintei Treimi și în fața Țării că voi păzi cu sfințenie drepturile și interesele Principatelor Unite; că în toată Domnia mea voi priveghea la respectarea legilor pentru toți și în toate, și că nu voi avea înaintea ochilor mei decât binele și fericirea nației Române. Așa Dumnezeu și confrății mei să-mi fie întru ajutor!"

Situația creată în cele două Principate a fost dezbătută în cadrul Conferinței internaționale, deschise la Paris între 26 martie/7 aprilie — 25 august/6 septembrie 1861. Franța, Rusia, Anglia, Prusia și Sardinia au recunoscut dubla alegere. Imperiile austriac și otoman s-au arătat inițial nemulțumite, prima fiind neliniștită de perspectiva consolidării statului român, cealaltă urmărind unele avantaje materiale. La 22 noiembrie 1861, Poarta emitea "Firmanul de organizare administrativă a Moldovei și Valahiei", prin care Puterile suzerane și garante erau de acord cu schimbarea Convenției și admiteau unificarea instituțiilor legislative și administrative ale celor două Principate. Rezerva asupra noului statut venea tot din partea Imperiului Otoman, acesta acceptând schimbarea numai pe timpul vieții domnitorului.

Alexandru Ioan Cuza adresează națiunii române, la 11 decembrie 1861, o proclamație, anunțând mesajul său: "Unirea este îndeplinită, naționalitatea română este întemeiată". Ca urmare, s-a trecut la unificarea guvernelor și a Camerelor celor două Principate. La 22 ianuarie 1862, s-a format

primul guvern unic al Principatelor Unite, condus de Barbu Catargiu. Parlamentul unic își va deschide lucrările la 24 ianuarie 1862, an în care Al. I. Cuza proclama Unirea definitivă a Principatelor, iar orașul București devenea capitala acestora. Comisia Centrală de la Focșani își va înceta activitatea.

Din 1862, Principatele Unite adoptă oficial numele de România, iar orașul București devine capitala noului stat.

Bibliografie:

- Dumitru Ivănescu (ed.), *Unirea Principatelor. Momente, fapte, protagoniști*, Iași, 2005.
- Dumitru Ivănescu, Cătălin Turliuc, Florin Cântec (ed.), *Vârstele Unirii. De la conștiința etnică la unitatea națională*, Iași, 2001.

UNIREA PRINCIPATELOR ROMANE - IDEALUL NATIONAL AL ROMÂNILOR

*MODORAN ALINA MARILENA
GRADINITA CU P.P.NR.22 DR.TR. SEVERIN;*

Unirea Tarii Romanesti cu Moldova, infaptuita la 24 ianuarie 1859, reprezinta actul politic care sta la baza Romaniei modern si a formarii natiunii romane. Imprejurările istorice nu au permis unirea simultana a celor trei tari romane - Moldova, Transilvania, Tara Romaneasca. Statul national roman s-a format treptat, incepand cu Unirea din 1859 si incheindu-se in 1918, cand lupta de eliberare nationala a poporului roman va fi incununata de victorie.

Unirea Principatelor Romane - o necesitate logica

Datorita imprejurarilor interne si externe favorabile, poporul roman a trait timp de secole in unitati statale si provincii distincte, fiecare cu o viata politica proprie. Nici diviziunea statala, nici stapanirile straine n-au putut impiedica dezvoltarea unitara si continuitatea poporului roman pe teritoriul pe care s-a format. El si-a pastrat nealterate limba si portul, traditiile, obiceiurile, fiinta nationala. Conștiinta comunitatii de origine si limba a fost prezenta permanent la romani, de o parte si de alta a Carpatilor. Ideea originii romanice a moldovenilor, muntenilor si transilvanenilor, a conștiintei unitatii teritoriale si a comunitatii poporului roman a fost puternic exprimata de cronicarii si carturarii din secolele XVII-XVIII.

O caracteristica a dezvoltării tarilor romane a constituit-o permanenta legaturilor economice, politice, culturale între cele trei tari romane. Vointa de unire a fost exprimata clar si puternic in timpul revolutiei din 1848. Dupa revolutia din 1848, Unirea a devenit problema centrala, dominanta, a vietii politice romanesti, punand in miscare cele mai largi mase ale poporului.

Fortele unioniste; lupta pentru Unire

Unirea era o cauza a intregului popor, dar in raport cu interesele lor de clasa, forte sociale romanesti au inteles in mod diferit continutul, si caracterul Unirii. Forta sociala principala in miscarea unionista au constituit-o masele largi populare de la orase si sate, care au actionat cu cea mai mare energie si hotarare. Ele legau de infaptuirea unirii si implinirea aspiratiilor lor sociale. Taranii urmau in primul rand, ca prin Unire sa scape de claca si sa obtina pamant, iar paturile orasenesti considerau ca prin Unire se va realiza cadrul politic favorabil unor largi libertati democratice.

Burghezia, in plina ascensiune, socotea ca printr-un stat unitar se vor crea conditii prielnice pentru prosperitatea ei economica si pentru obtinerea unei pozitii preponderente in viata politica a tarii. O mare parte din boierime, cu interese apropiate de cele ale burgheziei, s-a alaturat puternicilor

forte nationale unioniste. Unii din marii boieri, de teama ca Unirea ar pune in primejdie privilegiile lor de clasa, s-au grupat in partida antiunionista.

Generatia care a infaptuit marele ideal al Unirii din 1859 si care infaptuise revolutia de la 1848 avea in frunte inflacarati patrioti, ca: Mihail Kogalniceanu, Vasile Alecsandri, Costache Negri, Alexandru Ioan Cuza, Vasile Malinescu, Constantin A. Rosetti, fratii Ion si Dim. Bratianu, Dimitrie Bolintineanu, Cezar Boliac, Nicolae Orasanu s.a. Carturari si oameni politici de seama, animati de idei inaintate, au adus o contributie pretioasa la progresul general al tarii. Fruntasii revolutionari din 1848, au intreprins o ampla actiune de propaganda in favoarea Unirii atat in tara cat si in strainatate. Raspanditi in diverse centre europene (Viena, Frankfurt, Paris, Londra, Constantinopol), patriotii au desfasurat o laborioasa activitate pentru a crea un puternic curent de opinie in sprijinul cauzei romanesti.

Pe temeiul cererilor exprimate in Adunarile ad-hoc si al constatarilor facute in Principate de o comisie speciala europeana de informare instituita de Congres, urma sa se convoace la Paris o conferinta a puterilor europene care sa alcatuiasca o alta legislatie in locul Regulamentului organic.

Infaptuirea Unirii prin alegerea lui Alexandru Ioan Cuza ca domn al Moldovei si Tarii Romanesti.

Alegerile de deputati in Adunarile electivе s-au desfasurat sub semnul unor inversunate infruntari intre fortele partidei nationale unioniste si fortele reactionare potrivnice Unirii. Elementele antiunioniste erau avantajate de sistemul de vot impus prin Conventie, care restrangea corpurile electivе din cele doua tari la cateva mii de alegatori. In timp ce alegerile din Moldova au adus in Adunarea electiva o majoritate a partidei nationale, in Tara Romaneasca reactiunea a obtinut majoritatea.

In ziua de 5 ianuarie 1859, Adunarea electiva de la Iasi a ales ca domn al Moldovei pe candidatul partidei nationale, Alexandru Ioan Cuza. Dupa alegerea din Moldova, privirile intregului popor roman erau atintite spre Bucuresti. Adunarea electiva si-a deschis lucrarile la 22 ianuarie 1859. Inca din prima zi, mii de oameni, mobilizati de tineri unionisti, se adunasera in fata cladirii unde avea loc adunarea. Erau prezenti tabacari, macelari, meseriasi, negustori, tarani din satele judetelor Ilfov si Dambovita, elevi ai claselor superioare si ai invatamantului de specialitate. Multimea manifesta vehement impotriva partidei reactionare, care sustinea alegerea lui Gh. Bibescu. In aceasta atmosfera, in noaptea de 23/24 ianuarie, deputatii partidei nationale au convocat o sedinta la hotelul "Concordia" unde au hotarat sa propuna Adunarii ca domn al Tarii Romanesti tot pe Alexandru Ioan Cuza. In dimineata zilei de 24 ianuarie, ora 11 reprezentantii partidei nationale au propus tinerea unei sedinte secrete pentru desemnarea candidatului. Propunerea facuta de Vasile Boerescu in persoana lui Al. I. Cuza a fost acceptata in unanimitate, deputatii conservatori fiind nevoiti sa cedeze vointei poporului. Trecandu-se la vot, toate cele 64 de buletine purtau numele celui ales la 5 ianuarie in Moldova.

Prin propriile-i forte, poporul roman realizase Unirea si intemeiasa statul sau national. "Unirea natiunea a facut-o" avea sa declare M. Kogalniceanu in 1862. Ziua de 24 ianuarie se inscria pentru totdeauna in istoria patriei ca "Ziua renasterii nationale". Punand bazele Romaniei moderne, Unirea din 1859 a insemnat o etapa esentiala pe drumul unitatii nationale, a carei intregire deplina avea sa se infaptuiasca in 1918.

Consolidarea Unirii

Imediat dupa 24 ianuarie 1859, principalul tel al politicii lui Cuza a fost obtinerea recunoasterii de catre puterile garante a dublei sale alegeri si desavarsirea unitatii politice si administrative a tanarului stat national.

In martie 1859, reprezentantii Frantei, Rusiei, Sardiniei, Prusiei si Angliei au recunoscut oficial pe Cuza ca singurul domn al Principatelor. Turcia si Austria si-au dat acordul abia in septembrie acelasi an. Dupa tratative anevoioase, in noiembrie 1861, Turcia a recunoscut unirea completa, cu acordul puterilor garante, dar numai pe timpul vietii lui Cuza. Coordonate de Cuza, guvernele celor doua Principate vor actiona in mod unitar pentru consolidarea Unirii, pentru

aplicarea programului de reforme și crearea instituțiilor statale burgheze. Astfel, în timpul guvernelor înaintate conduse de Mihail Kogalniceanu și Nicolae Golescu s-au unificat sistemul vamal și administrația telegrafului, s-a interzis bataia la sațe și au luat ființă judecătoriile sătești, s-a înființat Universitatea din Iași etc.

Alexandru Ioan Cuza a dat o atenție deosebită unificării militare. Un prim pas în acest sens a fost concentrarea unităților într-o tabără militară unică la Florești, în primăvara și vara anului 1859. Armata unificată avea datoria să apere autonomia țării împotriva unei eventuale intervenții străine și să fie oricând pregătită pentru obținerea independenței naționale. În domeniul politicii externe se înregistrau succese importante. Deși în stare de dependență față de Imperiul otoman, Principatele Unite duceau tot mai mult o politică externă proprie. În anul 1860 se înființează prima agenție diplomatică română (la Paris) și se încheie convenția telegrafică cu Rusia, cea dintâi convenție internațională a Principatelor.

Bibliografie:

Miron Constantinescu - "Istoria României" ; Ed. Didactică și pedagogică; 1969
Constantin Daicoviciu

UNIREA PRINCIPATELOR ROMANE 24 IANUARIE 1859

*Prof. Mureș Valentin
Colegiul Tehnic de Transporturi Auto*

24 ianuarie este ziua în care sărbătorim an de an, din 1859 încoace, un mare eveniment al istoriei poporului român: *Unirea Principatelor, Unirea*. La 24 ianuarie 1859, sub conducerea lui Alexandru Ioan Cuza, Moldova și Țara Românească, două țări diferite în acele vremuri, s-au unit. Primii pași către Unire s-au făcut odată cu evenimentele revoluției de la 1848, care, deși a fost înabusită, a demonstrat în mod categoric dorința mare a românilor de a se uni. După mai multe dispute, în Adunarea Electivă a Moldovei, a fost propus și ales în unanimitate Alexandru Ioan Cuza (5 ianuarie 1859) și la 24 ianuarie 1859, domn al Țării Românești a fost ales același Alexandru Ioan Cuza, "om nou la legi noi", după cum aprecia Mihail Kogalniceanu, realizându-se astfel *Unirea Principatelor*.

Pe 24 ianuarie 1859, Alexandru Ioan Cuza era ales domn al Țării Românești, după ce, cu aproximativ două săptămâni înainte, fusese ales și domn al Moldovei. Problema Moldovei și a Țării Românești preocupase marile cancelării ale vremii. Unirea principatelor românești nu fusese văzută cu ochi buni de către marile puteri vecine (Imperiul Habsburgic, Imperiul Tarist și Imperiul Otoman). Până și Anglia se declara împotriva, fiind îngrijorată de scăderea influenței otomane în zona și creșterea puterii rusești. Singurul aliat al principatelor a fost Franța. În 1857, Franța și Anglia au ajuns la un compromis: unirea strict administrativă a Moldovei și a Țării Românești, fără un domnitor comun.

Marile Puteri europene au stabilit, în cadrul Convenției de la Paris din 1858, ca unirea Moldovei și a Țării Românești se va face într-un stat cu denumirea de *Principatele Unite*, aflat sub suzeranitate otomană și beneficiar al garanției colective a Marilor Puteri. Alegerea unui domn comun în cele două principate a fost, probabil, prima dovadă a specificului național românesc aparte. Practic, prin alegerea lui Cuza la Iași și la București, marile puteri europene au fost puse în fața faptului implinit. Au urmat câțiva ani de luptă pentru unificarea administrativă și recunoașterea internațională, dar fuseseră făcuți deja primii pași pe calea construirii statului român modern.

Revoluția de la 1848 a exprimat idealurile românilor pentru unitate și libertate națională. Prin programele sale, declarate public în toate provinciile românești, mișcarea revoluționară a

afirmat dreptul națiunii romane la autodeterminare și unitate statală. Conjunctura internațională a fost însă împotriva acestor acțiuni ale patrioților romani de atunci (Nicolae Bălcescu, Eftimie Murgu, C. Rossetti, I. H. Radulescu, Christian Tell, St. Golescu, etc.). Marile puteri din regiune, ale căror interese se intersectau pe teritoriile românești, nu erau interesate de apariția de state naționale. Un singur exemplu ar fi fost suficient pentru ca toate națiunile asuprite de aceste imperii să se ridice la luptă pentru afirmarea propriei identități naționale. Totuși, rivalitățile politice dintre Rusia și Turcia, legate de controlul Principatelor Române, aveau să se dovedească utile dorinței de unitate națională a românilor. Dacă revoluția din 1821 a lui Tudor Vladimirescu reușise să readucă la conducerea Principatelor domnitori "pământeni", adică originari din Principate, încheind starea fanariotă. Revoluția de la 1848 demonstrase dorința poporului român de a exista ca o națiune unită într-o singură țară. Războiul Crimeii din 1853-1856 va duce la schimbarea raportului de forțe din regiunea Europei de Sud-Est.

Prin tratatul de pace de la Paris din 1856 (semnat la 30 martie), Poarta otomană și Rusia accepta formarea unor Adunări ad-hoc, care să consulte populația în legătură cu Unirea. Acestea s-au întrunit în 1857 și au funcționat câteva luni (septembrie-octombrie). Pentru prima oară, au fost admisi într-o instituție oficială și oameni care reprezentau interesele poporului român (țărani, meșteșugari, comercianți, intelectuali, reprezentanți ai bisericii). Deși au fost unele tentative de zadărnire a acestei acțiuni consultative, n-au reușit în scopul lor.

Adunările ad-hoc au devenit celebre prin folosirea a ceea ce nu fusese stipulat în condițiile inițiale ale Unirii principatelor, impuse de către Marile Puteri de atunci. Profitând ingenios de o greșeală generată de exprimarea juridică a timpului, Adunările ad-hoc au ales în loc de doi domni, pe același Alexandru Ioan Cuza, dar de două ori, la 5 ianuarie, respectiv la 24 ianuarie.

Rezoluțiile Adunărilor ad-hoc au fost similare: unirea celor două principate. În august 1858, reprezentanții marilor puteri europene au căzut de acord în privința unirii Țării Românești cu Moldova, sub conducerea unui domnitor ales de către români. Turcia a ridicat unele obiecții și a condiționat unirea numai pe timpul vieții domnitorului ales. La 24 ianuarie 1859 era ales, nu fără unele acțiuni subversive ale elementelor reactionare, ostile Unirii, Alexandru Ioan Cuza.

La 22 noiembrie 1861 Poarta emitea "Firmanul de organizare administrativă a Moldovei și Valahiei", prin care Puterile suzerane și garante erau de acord cu schimbarea Convenției și admiteau unificarea instituțiilor legislative și administrative ale celor două principate. Rezerva asupra noului statut venea tot din partea Turciei, aceasta acceptând schimbarea numai pentru perioada domniei lui Alexandru Ioan Cuza. La 11 decembrie 1861, Cuza adresează națiunii o proclamație, anunțând mesajul său: "*Unirea este indeplinită, naționalitatea română este întemeiată*".

Ca urmare, s-a trecut la unificarea guvernelor și a Camerelor celor două Principate. La 22 ianuarie 1862 s-a format primul guvern unic al Principatelor Unite, condus de Barbu Catargiu. Parlamentul unic își va deschide lucrările la 24 ianuarie 1862, an în care Alexandru Ioan Cuza proclamă Unirea definitivă a Principatelor, iar orașul București devenea capitala acestora. Comisia Centrală de la Focșani își va înceta activitatea.

Din 1862, Principatele Unite adoptă oficial numele de *ROMANIA*.

În perioada 1859 – 1862, au fost adoptate măsuri de unificare a serviciilor de vamă, de telegraf, a cursului monetar, orașul București devine capitala noului stat. O măsură foarte importantă a fost aceea a unificării unităților militare din cele două Principate (1859 - 1860), creându-se primul minister unic: Ministerul de Război.

Personalitățile care au contribuit la acest eveniment istoric, unirea, de primă importanță au fost Mihail Kogălniceanu, Costache Negri, frații Alecsandri, Ion Ghica, Alecu Russo, Nicolae Bălcescu, Gheorghe Magheru și C. A. Rosetti.

Procesul de modernizare a statului român, început în 1848, continuat în 1859, prin Unire, în 1866, prin promulgarea Constituției lui Carol I, în 1877, prin proclamarea Independenței și în 1881, prin proclamarea României ca regat, este unul dintre cele mai importante momente din întreaga noastră istorie.

ROLUL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE ÎN UNIREA PRINCIPATELOR ROMÂNE DE LA 24 IANUARIE 1859 – PERSONALITĂȚI MARCANTE –

*Prof. Dr. Ion-Nicolae I. Mutu-Strehaia,
Colegiul Tehnic „Decebal”, Dr. Tr. Severin*

**„...Unirea e singura stare politică ce putea asigura viitorul nostru
și să ne permită a da țării organizarea ce o aștepta de atât de mult timp...”**
(Al. I. Cuza)

După Revoluția din 1848, un eveniment de seamă din istoria țării noastre l-a reprezentat **Unirea celor două Principate: Moldova cu Țara Românească (Muntenia) de la 24 Ianuarie 1859**, făurindu-se Statul Național Român Modern – ROMÂNIA, sub sceptrul *Domnitorului Alexandru Ioan Cuza* (1859-1866). Actul *Unirii celei Mici* a fost o urmare firească a luptei dusă de veacuri a poporului nostru pentru unirea într-un stat liber și suveran.

La înfăptuirea **Unirii de la 24 Ianuarie 1859** și-a adus contribuția și Biserica noastră, prin unii dintre slujitorii săi de marcă din cele două Provincii. Actul Unirii Principatelor, prin alegerea lui Al. I. Cuza, ca domn, în Moldova (la 5/17 ian. 1859) și în Muntenia (la 24 ian./5 febr. 1859), avea să deschidă calea unor prefaceri profunde în viața politică, socială, economică, religioasă și culturală a poporului român. Astfel, primele schimbări pe plan eclesial s-au produs în cadrul ierarhiei bisericești. Până la Unire, existau două scaune mitropolitane la București și la Iași, fiecare cu vechile episcopii sufragane (subordonate): Râmnic, Buzău și Argeș (în prezent arhiepiscopii, în cadrul Mitropoliei Munteniei) și Roman (în prezent Arhiepiscopia Romanului și Bacăului) și Huși (în Mitropolia Moldovei).

La 19 iunie 1859, Guvernul îl numea pe *Arhimandritul Dionisie Romano* ca locțiitor al Episcopului Țifotei al Buzăului. În același an, tot Guvernul a hotărât trecerea în administrarea Ministerului Cultelor a averilor unor mănăstiri din Moldova, care nu erau închinare Locurilor Sfinte: Neamț, Secu, Agapia, Văratec, Adam, Vorona și Bogdana, iar din 1863 s-a făcut același lucru și în Muntenia. Prin ordonanța domnească din 16 august 1860, se desființau mănăstirile Doljești și Zagavia, împreună cu alte 31 de schituri din Moldova, fapt ce a determinat pe marele Mitropolit Țifronie Miculescu al Moldovei (1850-1861) să ia atitudine împotriva deciziilor domnești, ducând în cele din urmă înapoierea sa din jilțul mitropolitan (fiind determinat să-și dea demisia), deși fusese un mare sprijinitor al înfăptuirii Unirii Principatelor. În 1860, pe baza unui decret domnesc, în Moldova, două mănăstiri și 31 de schituri deveneau biserici de mir (parohiale).

În martie 1863, o măsură pozitivă a lui Cuza Vodă și a Guvernului a fost hotărârea ca slujbele din biserici să fie slujite în limba română, căci până atunci se oficiau în grecește, cu excepția unora, unde existau credincioși greci mai mulți (Bisericile „Sf. Ioan cel Mare” din București, „Sf. Arhangheli” din Brăila și „Dancu” din Iași).

Mai târziu, în noiembrie 1864 s-a înființat *Episcopia Dunării de Jos*, cu sediul la Ismail (apoi la Galați), încredințată spre păstorie unui mare luptător pentru Unire, cărturarul *Arhimandrit Melchisedec Ștefănescu* (la Dunărea de Jos: 1864-1879, apoi episcop al Romanului: 1879-1892), fiind și Membru de Onoare al Academiei Române.

În timpul domniei sale, Al. I. Cuza s-a oprit și asupra unor chestiuni bisericești, încercând o organizare a *învățământului teologic*. Astfel, în 1860, odată cu înființarea Universității din Iași (care, în prezent îi poartă numele) se dechidea și o *Facultate de Teologie*, care, din păcate s-a

desființat în 1864, din lipsa personalului didactic și a studenților, fiind doar doi dascăli: *Arhieriei profesori* †*Filaret Scriban* și †*Vladimir Suhopan*.

Prin *Legea Instrucțiunii Publice*, din 1864, se prevedea trecerea Seminarilor Teologice, în grija statului, iar în fiecare eparhie funcționa câte un *Seminar de gradul I* (cu 4 clase) și câte un *Seminar de gradul II* (cu 7 clase sau ani de studiu), în București și Iași. În 1864 se înființa și Universitatea din București, din care urma să facă parte, mult mai târziu (1881/1884) și Facultatea de Teologie.

Tot în 1864, prin *Legea comunală*, întocmirea și evidența actelor de stare civilă treceau din grija bisericilor parohiale în administrarea primăriilor. Spre finele anului 1864 s-a reglementat *problema monahismului*, în sensul că, numai puteau fi călugăriți decât cei cu studii teologice și cu vocație, ca din rândul lor să fie aleși viitorii ierarhi, iar dintre ceilalți credincioși de rând, puteau să se călugărească bărbații la 60 de ani și femeile la 50 de ani.

Tot în acea perioadă au avut loc și „*Sinoadele*” lui *Cuza*, prin care, la 3 decembrie 1864 se dădea o lege: *Decretul organic pentru înființarea unei autorități sinodale centrale*, prin care se urmărea unificarea bisericească în noul stat, deoarece Biserica din cele două Principate era lipsită de o autoritate sinodală, neexistând o recunoaștere oficială a Autocefaliei (independenței) Bisericii noastre de către Patriarhia Ecumenică de la Constantinopol (lucru ce se va realiza, abia în aprilie 1885) –, acest *Decret organic...* a fost *prima legiferare oficială a Autocefaliei Bisericii Ortodoxe Române*. Sinodul avea să se întrunească în trei rânduri: 1865, 1867 și 1869, spre rezolvarea și punerea în discuție a chestiunilor legate de legislație, administrație și judecată, fără însă a reuși să își impună autoritatea. Tulburările pricinuite de *legile* lui Al. I. *Cuza* aveau să fie cunoscute sub numele de *lupta pentru canonicitate*, deoarece domnitorul nu cunoștea întru totul legislația și canoanele bisericești.

La 11 mai 1865 se promulga *Legea pentru numirea de mitropoliți și episcopi eparhioți în România*. În semn de respect și de prețuirea de care se bucura la acea vreme, domnitorul Al. I. *Cuza* i-a acordat Mitropolitului †*Nifon Rusailă* (sau *Rusescu*) al Țării Românești (1850-1875), titlatura de ***Primat al României*** (*fiind Primul Mitropolit Primat al României*), lucru absolut necesar întăririi unificării administrației bisericești, care avea să se definitiveze în vremea păstoririi Mitropolitului †*Nifon*, prin ale sale stăruințe, în 1872, luând sfârșit *lupta pentru canonicitate*, punându-se bazele canonice ale Sfântului Sinod (for tutelar al Bisericii Ortodoxe), existente și azi în Biserica noastră. Trebuie știut faptul că, Vlădica †*Nifon* s-a numărat printre slujitorii Bisericii care au sprijinit Unirea Principatelor. Astfel, Mitropolitul †*Nifon* s-a bucurat de prețuirea clasei politice din acea vreme, care l-a investit ca președinte al Divanului Ad-hoc din București (1857) și al Adunării Elective, care l-a ales la 24 ianuarie 1859, pe Al. I. *Cuza* ca Domn al Principatelor Române. Tot Mitropolitul †*Nifon* a fost și *primul vice/președinte al Senatului României* (instituție, care, în 1866 își încheia activitatea).

Dacă unele dintre măsurile luate de către domnitorul Al. I. *Cuza* au dat naștere unor tulburări, *Secularizarea averilor mănăstirești* din 1863, a constituit o lege de mare folos, atât Bisericii, cât și poporului, stopându-se astfel ducerea bunurilor țării la Locurile Sfinte, unde fuseseră închinat multe mănăstiri românești, oprindu-se totodată și abuzurile unor egumeni/stareți greci, care, prin legea din 13/25 dec. 1863, au fost nevoiți să restituie statului român toate bunurile luate. În urma acestei hotărâri a intrat în patrimoniul statului român un sfert din întreg teritoriul țării, ducând și la împrăștierea țăranilor. Iar prin *Reforma agrară* din 1864 s-au dat bisericilor parohiale câte 8,5 ha de pământ, acolo unde s-a putut.

Trebuie știut că, în lupta încordată purtată pentru Unirea Principatelor între partida antiunionistă (ce susținea interesele Turciei/Înaltei Porți, în Principate) și cea unionistă (care cuprindea marea majoritate a intelectualității, tineretul și poporul), a luat parte și clerul, care a sprijinit Unirea, remarcându-se o seamă de reprezentanți de marcă ai Bisericii noastre: în Moldova, Mitropolitul †*Sofronie Miclescu*, *învățații frați arhieriei* †*Filaret* și †*Neofit Scriban*. Arhierul †*Neofit* avea să alcătuiască: *O salutare României în 1859, ianuarie 24 – Un cuvânt la alegerea lui Alexandru Ioan Cuza*. Eruditul Arhimandrit profesor, viitorul episcop și academician *Melchisedec*

Ștefănescu scria *Îndemnuri la Unire*, prin care afirmă că: „...*Unirea aceasta vă va aduce și vouă o cale luminoasă și vă va face să gustați din roadele dreptății și a libertății, pe care voi încă nu le-ați gustat. Strămoșii noștri și-au vărsat sângele de multe ori, și-au pus sufletele ca să ne păstreze nouă patria aceasta...*”; s-au mai remarcat și: Arhierii †Ghenadie Șendrea și †Nectarie Hermeziu; Pr. Prof. Dimitrie Matcaș (director al Seminarului Teologic de la Roman). În Muntenia s-au făcut cunoscuți aleși slujitori ai Bisericii, care au sprijinit Unirea Principatelor Române: Mitropolitul †Nifon; Sf. Ierarh Calinic, Episcopul Râmnicului; Arhimandritul Ioasafat Snagoveanul; Episcopii: †Filaret al Buzăului, †Climent al Argeșului; Pr. Prof. Ilie Benescu (de la Seminarul Central din București); Protosinghelul Ahanasie Stoenescu (stareț al Mănăstirii Snagov și viitor Episcop al Râmnicului); și mulți alții. Unii dintre ei au fost membri în Divanul Ad-hoc, iar cei doi Mitropoliți †Nifon Rusailă al Munteniei și †Sofronie Miclescu al Moldovei au fost președinți ai Divanurilor Ad-hoc și ai Adunării Elective, care l-au ales pe Al. I. Cuza, ca Domn al Moldovei și Munteniei.

Astfel, analizând realizările din acea vreme, putem concluziona că, *legile*, care au reglementat chestiunile bisericești, date de către Cuza Vodă, au fost progresiste pentru acea vreme. E firesc faptul ca aceste *legiuri*, numeroase și puse în practică într-o perioadă destul de scurtă, să aibă și unele greșeli, pricinuite de necunoașterea temeinică a rânduielilor și a canoanelor Bisericii. Statul a exercitat un prea mare amestec în problemele Bisericii, iar prin unele *legiuri*, care au dus la desființarea unor mănăstiri și schituri, prin *legea călugăriei*, desființarea de tipografii și ateliere mănăstirești, a avut consecințe grave asupra adevăratei misiuni a vieții monahale și nu numai. De asemenea, *secularizarea*, deși bună, mai ales pentru țărani, a lăsat o Biserică săracă, ce s-a văzut nevoită în viitor să facă mereu apel la ajutorul financiar al Statului; lucru, care, din păcate se întâmplă și în zilele noastre.

S-au consemnat și anumite aspecte pozitive: legea pentru obligativitatea limbii române la slujbe în bisericile țării; grija pentru învățământul teologic (în special a Seminarilor Teologice); înființarea unei noi Episcopii cea a Dunării de Jos; apoi darea unei autorități sinodale centrale și „independența” Bisericii noastre de sub jurisdicția Patriarhiei Ecumenice de la Constantinopol; completarea scaunelor eparhiale vacante etc. Toate dovedesc că, Domnitorul Al. I. Cuza a nutrit intenții bune față de Biserică, dorind propășirea ei. Prin atitudinea fermă în diferendul cu Patriarhia Ecumenică, Vodă Cuza a făcut un prim pas în recunoașterea Autocefaliei Bisericii noastre, care se va petrece abia în 1885.

Unirea de la 24 Ianuarie 1859 avea să deschidă calea spre înfărtuirea unor noi deziderate ale poporului și Bisericii noastre, mereu prezentă, prin cuvânt și faptă, alături de fiii săi duhovnicești, prin: *dobândirea Independenței de Stat a României (1877/1878)*; *ridicarea României la treapta de Regat (1881)*; *recunoașterea Autocefaliei Bisericii Ortodoxe Române (aprilie 1885)*; culminând cu visul de aur al Neamului, *Marea Unire de la 1 Decembrie 1918*, de la Alba Iulia, act ce a dus la ridicarea prestigiului Bisericii noastre, care, în 1925 a fost înălțată la treapta de *Patriarhie*, fiind păstorită de vrednici Patriarhi: †Miron Cristea (1925-1939), †Nicodim Munteanu (1939-1948), †Justinian Marina (1948-1977), †Iustin Moisescu (1977-1986), †Teoctist Arăpașu (1986-2007) și P.F. Părinte †DANIEL (din sept. 2007).

Se cuvine nu doar să amintim astfel de momente din viața istoriei poporului nostru, ci avem datoria în a le cunoaște, de a învăța din ostenele înaintașilor și de a le face cunoscute mai departe generațiilor viitoare!

Bibliografie selectivă:

- Pr. Dr. Nicolae Șerbănescu, *Mitropoliții Ungrovlahiei*, în rev. „B.O.R.”, Anul LXXVII (1959), nr. 7-10;
Pr. Prof. Dr. Mircea Păcurariu, *Dicționarul Teologilor Români*, Ed. Enciclopedică, București, 2002;
Idem, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române. Compendiu*, Ed. Andreiana, Sibiu, 2007;
Prof. drd. Ion I. Mutu-Strehaia, *Rolul Bisericii Ortodoxe Române în Unirea Principatelor Române de la 24 Ianuarie 1859*, în „Caligraf”, Anul VII (Ianuarie, 2007), nr. 1, p. 13;

Pr. Prof. Dr. Mircea Păcurariu, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române*, vol. 3, Ed. a treia, Ed. Trinitas, Iași, 2008;

Prof. Dr. Ion I. Mutu-Strehaia, † *Nifon Rusailă – Primul Mitropolit Primat al României – 220 de ani de la nașterea sa (1789-1875)* –, în vol. „Mehedinți, Istorie, Cultură și Spiritualitate”, nr. 2, Ed. Didahia Severin, Dr. Tr. Severin, 2009, pp. 528-534;

Idem, *Învățământul teologic ortodox din Muntenia și Moldova în secolul al XIX-lea*, Ed. Sitech, Craiova, 2010.

RESURSE NECESARE PROIECTĂRII DIDACTICE DIFERENȚIATE

Prof. Nițoi Carmen Denisa
COLEGIUL NAȚIONAL "GEORGE COȘBUC", Motru

În vederea organizării unei secvențe didactice se pot antrena trei categorii de resurse necesare:

a. *Potențialul de învățare al elevilor*: măsurabil prin teste inițiale, cuantificabil în ritmul de învățare individual, de achiziționare a competențelor. Particularitățile individuale sunt necesare a fi cunoscute doar în măsura în care datorită lor ritmul de învățare este afectat într-un fel sau altul.

b. *Conținutul procesului de învățare*: cunoștințele, competențele, operații vizate și ghidate de planul și programa de învățământ, precum și de manualele școlare. Selectarea conținutului esențial de predat este o operație care ține de competențe de specialitate. Criteriile de selecție urmăresc o logică științifică (achiziționarea noilor conținuturi pe baza acumulărilor anterioare, în mod gradual) și o logică pedagogică (care ține de întregul efort de coroborare a conținuturilor, obiectivelor cu contextul didactic, elevii, gradul lor de performanță, resurse etc.).

c. *Resurse materiale și de timp*: utilizarea judicioasă a acestora, în concordanță cu tipurile de inteligență, de abilitățile și motivația elevilor este principala regulă privitoare la resurse. Având în vedere că tipologia resurselor materiale și de timp este abordată în modulul anterior, vom insista aici asupra unei structuri infococumentare, centrul de informare și documentare, un spațiu propice derulării de activități diferențiate.

Definit în *Regulamentul de organizare și funcționare a bibliotecilor școlare și a centrelor de documentare și informare* (aprobat prin OM nr. 5556/07.10.2011), centrul de documentare și informare, alături de bibliotecile școlare, este o structură infodocumentară care susține „implementarea politicilor educaționale pe niveluri de studii, profiluri, specializări, sprijină realizarea obiectivelor prevăzute în procesul de reformă a învățământului românesc, răspunde nevoilor de informare și documentare ale tuturor beneficiarilor”.

CDI este un spațiu cu utilitate incontestabilă și care dovedește o capacitate de atragere a elevilor către cărți și, în general, către lectură, către noile tehnologii de informare și cercetare, către cultură și comunicare:

- este locul care incită la lectură (fie că este vorba despre lectura de plăcere, dirijată, documentară, lectura de ficțiune, lectura de imagine, lectura liniară a cărților sau cea verticală, electronică etc.)
- răspunde nevoii de cunoaștere a elevului și curiozității acestuia, beneficiind de un fond divers și bogat de surse de informare;
- este un centru de resurse documentare multimedia. Pune la dispoziția elevilor, profesorilor, comunității, în general, informațiile și resursele digitale necesare desfășurării activității școlare sau pentru lărgirea orizontului cultural;

- furnizează documente utile informării școlare și profesionale a elevilor, în vederea integrării lor socio- profesionale;
- este locul în care nu doar sunt păstrate documentele, este în același timp și spațiul de inițiere în căutarea de informații și a altor tehnici de documentare: utilizarea dicționarilor, enciclopediilor, a fișierelor de informație, luarea de notițe, realizarea fișelor de lectură, conceperea fișelor tematice etc.

Alături de aceste deziderate „serioase”, formulate riguros, științific, CDI are și o coordonată hedonistă, în sensul în care are și funcția de a delecta, de a seduce elevul înspre învățatură, înspre carte, de a-l atrage și a-l face captiv unui demers propriu de învățare, care produce incontestabil mai multă satisfacție decât un demers opriment și puțin creativ. Profesorul documentarist, în primul rând, trebuie să facă pladoarie pentru această dimensiune care asigură succesul nemijlocit al acestui spațiu în rândurile elevilor, mai ales.

Dincolo de această funcție care se implică prin însăși rațiunea de a fi a unui CDI, există funcții care se vor regăsi în tipurile de activități specifice derulate în CDI: funcția de primire, funcția de informare generală, funcția pedagogică, de orientare școlară și profesională, de comunicare cu exteriorul, funcția tehnică și funcția recreativă. Deși din noul regulament este eliminată funcția culturală a CDI, existentă în regulamentul din 2004, această dimensiune se regăsește în misiunile profesorului documentarist și în activitățile specifice.

În privința organizării spațiului, CDI este o îmbinare de sală de lectură, bibliotecă-fără-bariere, sală multimedia, spațiu pedagogic și de petrecere a timpului liber, compusă din mai multe zone modulare, care permit derularea de activități sub diferite forme: frontale, pe grupe sau individuale. Zonele unui CDI, delimitate „legislativ” sunt: spațiul de primire, spațiul profesorului documentarist, spațiul informatic, spațiul audio-video, spațiu pentru documentare pedagogică/ spațiu pentru profesori, spațiul pentru orientare școlară și profesională, spațiul lucrărilor documentare (lucrări cu caracter științific), spațiul lucrărilor de ficțiune (beletristică), spațiul lecturii de destindere („colțul de lectură”), spațiul de lucru în echipă, spațiu de lucru individual, spațiu de afișaj și expoziții.

Centrul de documentare și informare nu este doar locul în care se derulează activități de lectură, de cercetare documentară, împrumut de documente, lecții, teme, proiecte sau animații de diverse tipuri, este și structura care oferă independență, un parcurs propriu de învățare, în care profesorul documentarist este un mentor și un facilitator al învățării și în care accesul la educație se face individualizat, respectând particularitățile elevilor și specificul învățării.

Această bibliotecă- mediatecă, atelier de presă, club de lectură, atelier internet în același timp are și extremul avantaj al unui orar flexibil, spre deosebire de cel de la clasă. Aici se includ atât activități *programate* (ședințe de prezentare a CDI ca centru de resurse, activități de inițiere în cercetarea documentară, proiecte disciplinare, pluri- și transdisciplinare, activități pedagogice, proiecte în colaborare cu cadrele didactice privind orientarea școlară și vocațională, recuperarea elevilor cu dificultăți la învățare, animații de lectură, animații legate de mass- media, de presă, animații audio- video, activități cu caracter cultural și civic etc.) cât și *neprogramate* (punerea CDI la dispoziția utilizatorilor în vederea realizării activităților dezirabile, fie de interes școlar, profesional sau personal, fie activităților de destindere).

UNIREA – IDEALUL ROMÂNILOR

*Prof. Oprea Mănduț Alina Mihaela
Grădinița cu P.P Nr. 19
Drobeta Turnu Severin, Mehedinți*

Deznodământul războiului Crimeii a dus la un context european favorabil realizării unirii. Votul popular favorabil unirii în ambele țări, rezultat în urma unor Adunări Ad-hoc în 1857 a dus la Convenția de la Paris din 1858, o înțelegere între Marile Puteri prin care se accepta o uniune mai mult formală între cele două țări, cu guverne diferite și cu unele instituții comune. La începutul anului următor, liderul unionist moldovean Alexandru Ioan Cuza a fost ales ca domnitor al Moldovei și Țării Românești, aducându-le într-o uniune personală. În 1862, cu ajutorul unioniștilor din cele două țări, Cuza a unificat Parlamentul și Guvernul, realizând unirea politică. După înlăturarea sa de la putere în 1866, unirea a fost consolidată prin aducerea pe tron a principelui Carol de Hohenzollern-Sigmaringen, iar constituția adoptată în acel an a denumit noul stat România.

Unirea Principatelor Române cunoscută și ca Mica Unire (Marea Unire fiind cea de la 1918) a avut loc la jumătatea secolului al XIX-lea și reprezintă unificarea vechilor state Moldova și Țara Românească. Unirea este strâns legată de personalitatea lui Alexandru Ioan Cuza și de alegerea sa ca domnitor al ambelor principate la 5 ianuarie 1859 în Moldova și la 24 ianuarie 1859 în Țara Românească. Totuși, unirea a fost un proces complex, bazat pe puternica apropiere culturală și economică între cele două țări. Procesul a început în 1848, odată cu realizarea uniunii vamale între Moldova și Țara Românească.

Deciziile adoptate prin Tratatul de pace de la Paris, prevedeau intrarea Principatelor Române sub garanția colectivă a puterilor europene, revizuirea legilor fundamentale, alegerea Adunărilor ad-hoc care să exprime atitudinea românilor în privința unirii, integrarea în granițele Moldovei a trei județe din sudul Basarabiei (Cahul, Bolgrad, Ismail), trimiterea în Principate a unei Comisii Europene cu misiunea de a propune „bazele viitoarei lor organizări”, libertatea navigației pe Dunăre, ș.a.

În dorința de a-și realiza visul de domnie, separatistul Vogoride a falsificat listele electorale de reprezentare în Divanul ad-hoc, prin înlocuirea listelor electorale ale unioniștilor cu cele ale antiunioniștilor. Această manevră făcea ca numărul reprezentanților celor care nu împărtășeau idealul de unire să fie majoritar în Divan. În mai 1857, Ecaterina Vogoride a sustras o parte din corespondența secretă purtată de soțul ei cu rudele din Constantinopol. În acele scrisori, lui Vogoride îi era promisă domnia dacă ar fi reușit să zădărnicească unirea Moldovei cu Muntenia, falsificând alegerile pentru Divanul ad-hoc. Cu ajutorul lui Costache Negri scrisorile compromițătoare au fost publicate în ziarul unionist „L'Etoile d'Orient”, ce apărea la Bruxelles, traduceri ale scrisorilor apărând la scurt timp și în Moldova. Când sultanul Abdülmecid, cu asigurările Austriei Imperiale, nu a anulat alegerile, ceilalți supervizori (Imperiul Francez, Rusia Imperială, Prusia și Regatul Sardiniei) au rupt relațiile diplomatice cu Imperiul Otoman în 4 august. În Moldova a fost ales în unanimitate, la 5/17 ianuarie 1859, liderul unionist Alexandru Ioan Cuza, reprezentantul „Partidei Naționale”. Întrucât în textul Convenției nu se stipula ca domniile aleși în cele două Principate să fie persoane separate, conducătorii luptei naționale au decis ca alesul Moldovei să fie desemnat și în Țara Românească. Adunarea electorală a Țării Românești era însă dominată de conservatori, care dețineau 46 din cele 72 mandate. În această situație, liberalii radicali au inițiat, prin intermediul tribunilor, o vie agitație în rândul populației Capitalei și al țăranilor din împrejurimi. O mulțime de peste 30 000 oameni s-a aflat în preajma Adunării. Unul dintre tribuni,

I.G. Valentineanu, nota că poporul era gata „să năvălească în Cameră și să o silească a proclama ales pe alesul Moldovei”.

Într-o ședință secretă a Adunării, deputatul Vasile Boerescu a propus la 24 ianuarie 1859 alegerea lui Alexandru I. Cuza, aceasta fiind acceptată în unanimitate.

Astfel s-a făcut primul pas către definitivarea Unirii Principatelor Române.

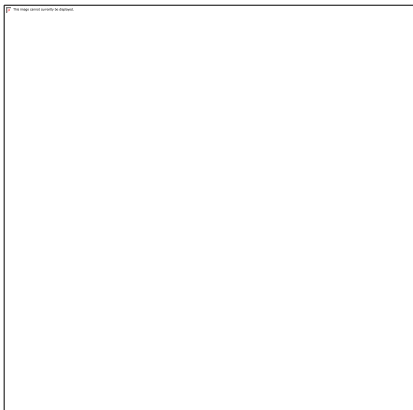
În scurta sa domnie de 7 ani, Alexandru Ioan Cuza a creat condiții favorabile pentru evenimentele de mai târziu, îndeosebi obținerea independenței de stat după războiul din 1877. El a fost cel care a deschis drumul spre o Românie modernă, și a dus la creșterea conștiinței de sine a poporului roman, care au realizat mai apoi Unirea din 1918.

Al. I. Cuza a simbolizat „renașterea României” și „conștiința națională”. El era gata în orice moment să își sacrifice tronul, persoana sa, numai să-și apere țara de orice pericol; „Nu greșelile lui l-au răsturnat pe Cuza, ci faptele [lui] cele mari; aceste fapte mari sunt nepieritoare”.

Unirea Principatelor reprezintă un moment de cea mai mare importanță în lupta poporului nostru pentru făurirea statului național român, constituind unul dintre cele mai de seamă evenimente din istoria României.

Bibliografie:

- Dumitru Ivănescu (ed.), Unirea Principatelor. Momente, fapte, protagoniști, Iași, 2005.
- Dumitru Ivănescu, Cătălin Turliuc, Florin Cântec (ed.), Vârstele Unirii. De la conștiința etnică la unitatea națională, Iași, 2006.

”UNIREA CEA MICĂ” -REFERAT-

*PROF. OȚET DANIELA LOREDANA
GRĂDINIȚA CU P.P. NR.22
DROBETA TURNU SEVERIN*

Ca în majoritatea țărilor europene, anul 1848 a adus revoluția și în Moldova, Țara Românească și Transilvania. Dorința de unire a fost exprimată clar și puternic în timpul acestei revoluții, dar statele române, fiind înconjurate de state reacționare, nu s-au dovedit însă suficient de mature pentru a înlăptui Unirea în timpul revoluției.

După revoluția din 1848, Unirea a devenit problema centrală, dominantă, a vieții politice românești, punând în mișcare cele mai largi mase ale poporului.

Masele largi populare de la orașe și sate au acționat cu cea mai mare energie și hotărâre pentru unire, legând de înlăptuirea acestui mare act național și împlinirea aspirațiilor lor sociale: țărani urmăreau să scape de clacă și să obțină pământ, păturile orășenești urmăreau obținerea unor largi libertăți democratice, burghezia spera la prosperitatea ei economică și la obținerea unei poziții importante în viața politică a țării.

Generația care a înfăptuit revoluția de la 1848 și care va înfăptui marele ideal al Unirii din 1859 avea în frunte înflăcărați patrioți, ca: Mihail Kogălniceanu, Vasile Alecsandri, Costache Negri, Alexandru Ioan Cuza, C. A. Rosetti, Dimitrie Bolintineanu, ș.a.

În sprijinul Unirii s-au pronunțat Franța, Rusia, Sardinia și Prusia; o împotrivire netă au manifestat Turcia și Austria; Anglia, la început a sprijinit Unirea, apoi a revenit la poziția sa de susținătoare a Imperiului Otoman.

Fiecare țară privea problema Unirii Principatelor cu interes:

- Franța voia să-și asigure în sud-estul Europei un pion al influenței sale politice;
- Rusia vedea în Unire un mijloc de a slăbi Imperiul Otoman;
- Sardinia și Prusia, susținând cauza românilor, pledau indirect pentru unificarea Italiei și a Germaniei;
- Anglia era interesată în menținerea Imperiului Otoman ca o forță opusă Rusiei;
- Turcia se temea că Moldova și Muntenia unite își vor dobândi și independența politică.

Datorită pozițiilor divergente, Congresul din 1856 nu a putut ajunge la un acord asupra Unirii Principatelor, dar s-a creat posibilitatea ca poporul român să se pronunțe în privința viitorului lui.

Astfel, se prevedea:

- populația Principatelor să fie consultată prin intermediul unor adunări ad-hoc.;

- cele două țări, rămânând sub suzeranitatea Turciei, să intre sub garanția colectivă a puterilor semnatare ale Tratatului de la Paris; se înlătura astfel protectoratul unei singure țări;
- sudul Basarabiei să reintre în componența Moldovei;
- libertatea navigației pe Dunăre și neutralitatea Mării Negre; se aproba crearea unei comisii europene a Dunării, cu sediul la Galați.

Adunările ad-hoc reprezintă un moment esențial în cadrul general al evenimentelor premergătoare Unirii.

Adunările ad-hoc și-au început lucrările în septembrie 1857, la Iași și la București, iar în luna octombrie 1857, cereau cu hotărâre Unirea Principatelor într-un singur stat cu numele România, respectarea drepturilor, a autonomiei și a neutralității acestui stat și o Adunare Obștească care să reprezinte „toate interesele nației”.

Hotărârile adunărilor ad-hoc au fost trimise comisiei speciale, aceasta a alcătuit un raport, pe care l-a înaintat Conferinței reprezentanților celor șapte puteri, care s-a întrunit în mai 1858, la Paris.

Convenția semnată la 7 august 1858, ca urmare a lucrărilor conferinței, prevedea:

- cele două țări să se numească Principatele Unite ale Moldovei și Țării Românești, fiecare cu un domnitor,
- egalitatea cetățenilor în fața legilor,
- o nouă reglementare prin lege a relațiilor dintre proprietari și țărani.

Deoarece puterile Europei nu îndepliniseră dorința fundamentală a românilor, exprimată prin Adunările ad-hoc, se impunea o acțiune internă a întregului popor, care să realizeze Unirea și să pună Europa în fața unui fapt împlinit.

În ziua de 5 ianuarie 1859, Adunarea Electivă de la Iași a ales ca domn al Moldovei pe candidatul partidei naționale, Alexandru Ioan Cuza, revoluționar pașoptist și luptător înflăcărat pentru cauza Unirii.

Vestea proclamării lui Cuza ca domn al Moldovei a fost primită cu mare bucurie pretutindeni, în întreaga Moldovă, în Țara Românească și în Transilvania.

După alegerea din Moldova, privirile întregului popor român erau ațintite spre București. Adunarea Electivă de aici și-a deschis lucrările la 22 ianuarie 1859. Erau prezenți tăbăcari, măcelari, meseriași, țărani din satele județelor Ilfov și Dâmbovița, negustori, elevi ai claselor superioare și ai învățământului de specialitate.

Într-o ședință secretă a Adunării, deputatul Vasile Boerescu a propus la 24 ianuarie 1859 alegerea lui Alexandru I. Cuza.

Întrucât în textul Convenției nu se stipula ca domnii aleși în cele două Principate să fie persoane separate, conducătorii luptei naționale au decis ca alesul Moldovei să fie desemnat și în Țara Românească. Acest lucru a însemnat primul pas către definitivarea Unirii Principatelor Romane.

Închipuirea poporului, atât de bogată, a creat lui Cuza numeroase legende, atribuindu-i, în afara calităților sale reale, însușiri pe măsura dorințelor maselor populare. Aceste mase flămânde de dreptate, de omenie, de demnitate națională, atâta amar de vreme înăbușite voiau întruchipate în el vitejia, bunătatea, spiritul nepărtinitor.

Chiar dacă a avut unele slăbiciuni și scăderi omenești, desigur mult și răuvoitor exagerate de cercurile ostile politicii sale, Alexandru Ioan Cuza a rămas în istoria noastră ca una dintre cele mai luminoase figuri. Cu prilejul centenarului nașterii sale, în 1920, Iorga spunea că dacă ar dori cineva *“să cuprindă într-o formulă marea personalitate a lui Vodă Cuza, ar trebui să spună că el a fost un om vrednic de legenda sa și că în jurul său s-a creat o legendă vrednică de dânsul”*. Sub domnia lui, pentru întâia oară, țărani au căpătat pământ. Pentru aceasta, și pentru multe alte fapte progresiste ale sale, Cuza a fost preamărit de masele populare, iar figura lui a intrat în creația folclorică, alături de a lui Ștefan cel Mare și Tudor Vladimirescu.

Astfel, A.I. Cuza a fost proclamat ca domnitor al celor două Principate, ceea ce a declanșat o puternică explozie de entuziasm.

Pretutindeni au avut loc manifestații de bucurie, se cânta și se juca Hora Unirii, din mii de piepturi răsuna:

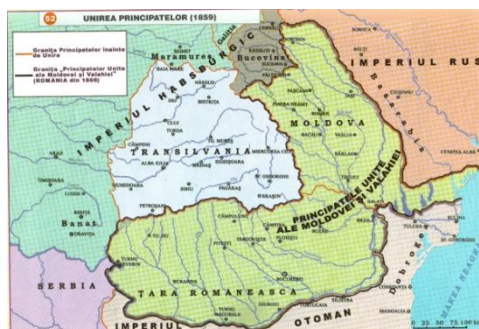
„Trăiască Unirea, Trăiască Cuza Vodă, Trăiască România, una și nedespărțită”.

URMĂRILE MICII UNIRI:

- Cuza a purtat tratative foarte dificile pentru recunoașterea unirii de către Marile Puteri, timp de 2 ani;
- Noul stat național s-a numit România, având capitala la București(1862);
- S-a realizat reforma agrară (1864) prin care aproape 500 000 de țărani au primit câte o bucată de pământ în proprietate, s-a dat legea învățământului care prevedea ca învățământul primar să fie gratuit și obligatoriu în România și s-au înființat primele universități la Iași(1860), la București(1864);
- Organizarea armatei, etc.

BIBLIOGRAFIE:- *Enciclopedia Universală Britannica*, vol. 16, București, Editura Litera, 2010

WEBGRAFIE:- www.istoria.md/articol Vasile Efros, Chisinau
www.referate.ro

POVESTIRILE ISTORICE -MIJLOC DE FORMARE A EDUCAȚIEI PATRIOTICE LA PREȘCOLARI

Prof. PALOȘ CLAUDIA-DANIELA
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR. 19
DROBETA TURNU SEVERIN

„Patria este înlăuntrul nostru și o ducem cu noi peste țări și mări...”

Patria nu este pământul pe care trăim din întâmplare, ci este pământ plămădit cu sângele și întărit cu oasele înaintașilor noștri....

Părinții, moșii și strămoșii sunt patria noastră; ei care au vorbit aceeași limbă, care au avut același dor, aceleași suferințe, aspirațiuni, sunt adevărata noastră patrie.”

Barbu Delavrancea

Vârsta preșcolară constituie etapa în care copilul începe să înțeleagă realitatea înconjurătoare, începe să-și însușească părerile celor din jurul lui și cu atât mai mult a celor care îi fac educația, începe să-și însușească criteriile de apreciere a faptelor și începe să devină conștient de greșelile sale.

Necesitatea de a începe educația pentru societate cât mai devreme este justificată de faptul că la vârsta preșcolară se formează cu cea mai mare ușurință automatismele ce stau la baza deprinderilor de comportare .

Educația patriotică, parte integrantă a educației pentru societate, presupune însușirea de către copii a unor cunoștințe despre patrie și popor, despre înaintașii care au luptat cu vitejie și

abnegație pentru libertatea socială și națională, precum și despre formarea limbii naționale. Totodată ea presupune dezvoltarea sentimentelor de dragoste și admirație față de acestea, concomitent cu antrenarea copiilor la formele vieții sociale menite a le îmbogăți experiența de viață ca viitori cetățeni ai patriei.

Gradul de trăire a sentimentelor patriotice capătă semnificații diferite în funcție de receptivitatea preșcolarului. Convingerile și conduita patriotică nu se transmit, ci se elaborează în și prin activitățile desfășurate de preșcolari. Conduita patriotică este etalonul concordanței dintre cunoștințele preșcolarilor și faptele lor în folosul patriei.

Patria trebuie înțeleasă ca mediu geografic, politic, social și economic în care au trăit înaintașii și în care trăiesc contemporanii. Patria ca și poporul are două dimensiuni: istorică și prezentă. Poporul are o altă noțiune importantă din sfera educației patriotice. Acțiunile inaintașilor, eroii neamului, personalitățile marcante din diferite domenii, precum și contemporanii sunt părți integrante ale noțiunii de popor.

Limba maternă vine să închidă triunghiul celor trei noțiuni distincte care marchează educația patriotică. În calitatea ei de factor al culturii spirituale, reprezintă liantul în raportul dintre patrie și popor. Cele trei noțiuni importante care stau la baza cristalizării sentimentului patriotic în structura personalității fiecăruia pot fi abordate astfel:

- * patria - de la microclimatul familial până la microclimatul geografic;
- * limba maternă – principalul factor de cultură spirituală și folclor;
- * poporul - din perspectiva socio-istorică a trecutului până la perspectiva socio-economică a prezentului.

Modalitățile utilizate de educatoare pentru implementarea acestor comportamente sunt nenumarate și variate, iar tematica este foarte vastă.

O condiție ce se dovedește a fi importantă în realizarea activităților de educație patriotică este aceea de a ocaziona preșcolarilor satisfacții în legătură cu propriile acte prin care respectă și cinstesc memoria strămoșilor noștri, a eroilor neamului, a celor care s-au jertfit pentru libertatea și independența poporului nostru. De exemplu, acest lucru se poate face prin depunerea de flori la monumentele eroilor neamului, prin realizarea unor serbări cu conținut patriotic, excursii, dar și realizarea de simple acțiuni de muncă patriotică pentru înfrumusețarea spațiului ambiant. Astfel ei vor deveni mai sensibili la ansamblul frumuseților și valorilor ce concretizează peisajul pământului românesc, vor prețui și mai mult harnicia poporului, dragostea de muncă, devotamentul și dârzenia lor în munca social-constructivă nouă.

În decursul activității mele cu prescolarii am realizat vizite la muzeu, am depus flori la monumentul eroilor cu ocazia zilei de 1 Decembrie, cu ocazia zilei de 24 Ianuarie, am realizat pe holul grădiniței un mic "muzeu" cu obiecte din trecutul poporului român, cu costume naționale. Am desfășurat activități de educarea limbajului unde am folosit **textele literare** (legendele): "Moș Ion Roată și Unirea", de Ion Creangă; "Povestiri istorice", de Dumitru Almaș prin intermediul cărora se prezintă o serie de fapte istorice, "Am fost și eu la Alba Iulia și am văzut Unirea cea mare", de Dumitru Almaș, **poeziile** "Țara mea", Noi vrem să ne unim cu țara ", "Ardealul", "1 Decembrie". De asemenea, am desfășurat activități în care am cântat cu copiii **cântecele** "Hora"; "Imnul țării", Grogore Vieru, "Țara mea", "Drapelul", Otilia Cazimir, "Hai să-ntindem hora mare", "Un cântec istoric" etc. Lecturile după imagini "Marea Unire", "Portul românesc", "Costumul național", convorbirile "Și eu vreau să fiu ca ei", "Portul românesc" etc., activitățile de desen, pictură, modelaj, jocurile de construcție au adus în atenția preșcolarilor modele ale creației populare în care se obiectivează cele mai relevante virtuți ale spiritualității românești pe care copiii trebuie să le cunoască și să le prețuiască și în spiritul cărora trebuie să le cultivăm propriile lor virtuți.

La vârsta preșcolară, copilul manifestă interes pentru simbolurile țării. Astfel, copiilor li se formează unele noțiuni legate de simbolurile țării: steagul tricolor și stema țării. O modalitate de realizare a educației patriotice este observarea "Steagul tricolor" unde am făcut cunoscut copiilor semnificația fiecărei culori: roșu reprezintă sângele vărsat de eroii care au luptat pentru apărarea țării, galben reprezintă frumusețile și bogățiile patriei, iar albastru reprezintă cerul senin.

Educația patriotică se realizează nu numai prin vizite (muzee, lăcașuri de cultură, case memoriale), ci, mai ales, prin participarea efectivă la acte de muncă și de creație în formele cele mai simple, accesibile lor.

Modalitățile utilizate de educatoare în grădiniță pentru realizarea educației patriotice sunt nenumărate și variate, iar tematică foarte vastă. De noi, educatoarele, depinde formarea unei atitudini patriotice a copiilor încă de la cea mai fragedă vârstă. Formarea conduitei și conștiinței morale și patriotice constituie unul din cele mai complexe planuri în geneza personalității: la primul nivel putem vorbi mai ales de acțiuni și deprinderi moral-patriotice, care abia prin cristalizarea și generalizarea lor se vor structura ca trăsături de ordin moral.

Necesitatea de a începe educația morală și patriotică cât mai timpuriu este justificată și de faptul că la vârsta preșcolară se formează cu cea mai mare ușurință automatismele ce stau la baza deprinderilor de comportare. Activitatea sistematică de educație patriotică din grădinița contribuie la formarea acestor deprinderi elementare de comportare, la perfectionarea deprinderilor însușite și la transformarea lor în obișnuințe.

Vârsta preșcolară constituie etapa în care copilul începe să înțeleagă realitatea înconjurătoare, începe să-și însușească părerile celor din jurul lui – și cu atât mai mult a celor care-i fac educația –, criteriile de apreciere a faptelor și, ca rezultat al procesului educativ, începe să devină conștient de greșelile sale.

Procesul educației morală și patriotice este o activitate conștientă, complexă în vederea formării convingerilor, sentimentelor și comportamentelor morale și patriotice și se realizează prin îmbinarea rațională a metodelor și procedeele educative: explicație, convingere, exerciții cu caracter moral și patriotic, încurajare prin organizarea unor situații educative.

În vederea educației patriotice a copiilor de vârsta preșcolară, programa prevede:

- să se formeze și să se lărgescă sfera de reprezentări și noțiuni despre grădiniță, familie, mediu social apropiat, orașul(satul) natal, țara;
- să se formeze reprezentări legate de munca adulților și relațiile lor de muncă;
- să se cunoască însemnele țării;
- să se cunoască îndatoririle copiilor la vârsta preșcolară;
- să se cunoască unele evenimente și sărbători din istoria poporului nostru cât și unele sărbători naționale;
- să se dezvolte sentimente de dragoste pentru limba și cultura poporului nostru;
- să se formeze deprinderile elementare de muncă;
- să se formeze atitudini și comportamente patriotice;
- să se cultive calități morale: sinceritate, hărnicie, curaj, spirit de întraajutorare, spirit de colectiv.

Varietatea metodelor și procedeele utilizate în mod adecvat de către educatoare contribuie la apropierea copilului de unele aspecte ale vieții, la dezvoltarea sentimentelor morale și patriotice, la formarea unor însușiri importante ale personalității.

Organizarea judicioasă a activităților de educație moral-civică și patriotică asigură însușirea cunoștințelor, înțelegerea fenomenelor sociale accesibile, fixarea unor reprezentări, formarea deprinderilor elementare de muncă, educarea sentimentelor morale înalte, formarea comportamentelor morale și patriotice.

O condiție ce se dovedește a fi importantă (în realizarea activităților cu conținut moral-patriotic) este și aceea de a ocaziona copiilor satisfacții în legătură cu propriile acte prin care respectă și cinstesc memoria strămoșilor noștri, a eroilor neamului, a celor care s-au jertfit pentru libertatea și independența poporului nostru, prin acțiuni efective, legate de depunerea unor flori la monumentele eroilor neamului, prin realizarea unor serbări cu conținut patriotic, excursii tematice, dar și prin realizarea unor simple acțiuni de muncă patriotică pentru înfrumusețarea spațiului ambiant etc..

Astfel, ei vor deveni mai sensibili la ansamblul frumuseților și valorilor ce concretizează peisajul pământului românesc, vor prețui și mai mult hărnicia poporului, dragostea de muncă, devotamentul și dârzenia lor în munca social-constructivă nouă.

Contactul cu marile valori ale muncii și creației spirituale românești se poate realiza nu numai prin vizite (în muzee, locașuri de cultură, fabrici, pe ogoare), ci, mai ales, în formele participării efective la acte de muncă și de creație în formele cele mai simple, accesibile lor. Avem în vedere faptul că activitățile consacrate dezvoltării vorbirii pot adopta drept conținut unele din poeziile care să exprime un pregnant mesaj moral-patriotic și să fie reale valori artistice; de asemenea, activitățile de desen, modelaj, construcție pot aduce în atenție modele ale creației populare în care se obiectivizează cele mai elevate virtuți ale spiritualității românești, pe care copiii trebuie să le cunoască și să le prețuiască și în spiritul cărora trebuie să le cultivăm propriile lor virtuți. Acest contact nemijlocit cu valorile creației populare este un minunat prilej optimizator pentru educația moral-patriotică.

O condiție importantă pentru optimizarea modalităților de realizare a activităților cu conținut moral-patriotic o constituie valorificarea amplă a materialului de viață din activitatea lor proprie, a celor din jur, a celor din cotidianul măreției faptelor și evenimentelor sociale actuale, ce definesc pulsul istoriei și creației noastre naționale, contemporane.

Adoptarea unor strategii de acțiune educațională adecvate vor putea da posibilitatea tuturor cadrelor didactice să se perfecționeze permanent și să realizeze astfel activități cu rezultate deosebite. Astfel, ele vor contribui tot mai mult la educarea copiilor în spiritul dragostei și al respectului pentru țară și poporul român, pentru cunoașterea și prețuirea realizărilor oamenilor muncii, a frumuseților și bogățiilor patriei, a luptei eroice a poporului nostru pentru pace, libertate și independență națională.

Prin intermediul hărților tematice, a activităților care se pot desfășura în cadrul proiectelor tematice „Suntem urmașii marilor eroi”, “Sunt un pui de românaș”, “24 Ianuarie – Unirea Principatelor” etc. derulate pe parcursul unui an școlar, la finalul proiectelor, am avut deosebita satisfacție de a cuantifica volumul de cunoștințe al copiilor și de a constata multitudinea de deprinderi și valori însușite, de a observa schimbări radicale în comportamentul copiilor, în a aprecia fapte, întâmplări, eroi din istoria neamului.

Pot afirma cu certitudine ca numai de noi, cadrele didactice depinde formarea unei atitudini moral-civice și patriotice a copiilor, încă de la cea mai fragedă vârstă.

BIBLIOGRAFIE,

1. Gheorghe Tomșa, *Psihopedagogie preșcolară și școlară*, 2005
2. ”Curriculum pentru învățământul preșcolar”, 2008

PREDAREA-ÎNVĂȚAREA-EVALUAREA DIFERENȚIATĂ

Prof. Pașcaniuc Claudia
Colegiul Național "George Coșbuc", Motru

Predarea diferențiată pentru elevii cu CES integrați în școala de masă urmărește:

-valorizarea potențialului fiecărui elev

-adoptarea unor materiale și mijloace de învățare diferite în funcție ritmurile diferite în care învață elevii și de experiențele de viață specifice acestora

Profesorul clasei împreună cu profesorul de sprijin/itinerant sau doar profesorul clasei(dacă nu există profesor de sprijin/itinerant) realizează adaptări curriculare în funcție de vârsta și interesele copiilor dar și de particularitățile individuale ale elevilor.

Adaptarea curriculară se referă la:

I.*Adaptarea conținuturilor sub aspect cantitativ(al volumului de informații) și calitativ (al proceselor cognitive implicate și a vitezei de învățare)*

II.*Adaptarea proceselor didactice (în funcție de potențialul de dezvoltare precum și de învățarea independentă a elevului)*

În predare se pot adapta:

- *mărimea și gradul de dificultate a sarcinii*(numărul și tipul de sarcini)

- *metodelor de predare*(jocul didactic, învățarea prin cooperare)

-*timpul de lucru*(va fi adaptat în funcție de nevoile elevilor pentru rezolvarea unei sarcini)

-*nivelul de sprijin*(cu ajutorul profesorului de sprijin/itinerant elevii cu CES vor primi sprijin suplimentar)

-*materialele didactice*(se vor realiza materiale intuitive)

III.*Adaptarea mediului de învățare –fizic, psihologic, social*(se va adapta aranjarea clasei, proiectarea mobilierului, materialul didactic, comportamentul în funcție de tipul de deficiență al elevului/elevilor integrați în clasă)

IV.*Adaptarea procesului de evaluare*

Realizarea de proiecte, produse, activități practice în funcție de potențialul individual.

Se va pleca de la evaluarea inițială individualizată.

În mediul incluziv, *evaluarea inițială* este:

- direct legată de programe de învățare pe care toți elevii le urmează (cei cu și cei fără CES);
- nevoia ca rezultatele evaluării inițiale să fie în legătură cu obiectivele din curriculum;
- efectuată cu intenția clară de a sprijini un elev într-o școală de masă – evaluare din perspectiva luării de decizii în procesul de predare.

În urma rezultatelor obținute la evaluarea inițială profesorul/învățătorul clasei va selecta obiectivele, conținuturile și activitățile de învățare adecvate și va întocmi planul de intervenție personalizat.

Accentul se va pune pe evaluarea formativă care va urmări permanent progresul elevilor în funcție de rezultatele obținute la evaluarea inițială.

Specialiștii în educația copiilor cu CES remarca progresul foarte mare, al celor integrați în școala de masă, în domeniul socializării, comunicării și a creșterii încrederii în sine.

UNIREA PRINCIPATELOR ROMÂNE, PRIMUL PAS PE CALEA ÎNFĂPTUIRII STATULUI NAȚIONAL UNITAR ROMÂN

*Profesor învățământ primar: Pănescu Mihaela
Școala primară cu clasele I-IV
Bîlvăneștii de Jos, Mehedinți*

Unirea Principatelor Române de la 24 ianuarie 1859 sau "Unirea Mică" este considerată a fi primul pas important pe calea înfăptuirii statului național unitar român, țelul comun fiind atins la 1 decembrie 1918, când a avut loc Unirea Transilvaniei, Banatului, Crișanei și Maramureșului cu România.

Unirea Principatelor era un deziderat formulat încă din timpul Revoluției de la 1848 când, la Brașov, la 12/24 mai, se elabora programul-legământ: "Prințipiile noastre pentru reformarea patriei", ce cuprindea obiectivul fundamental românesc: "Unirea Moldovei și Țării Românești într-un singur stat neatârnat românesc".

Pe ordinea de zi a Congresului de Pace de la Paris din 1856, figura și problema organizării Principatelor Române, dezbaterile care au avut loc în această privință consfințind caracterul internațional al problemei românești. Din cauza opoziției ireductibile a Austriei și Porții, Congresul de la Paris a hotărât însă, ca statutul definitiv al Principatelor să nu fie stabilit prin tratatul de pace, ci numai să se consulte dorința moldovenilor și muntenilor în problema Unirii.

O comisie a Puterilor Garante, printre care Rusia, Franța și Anglia, a analizat hotărârile celor Două Divanuri. Pe baza acestora s-a semnat, în 1858, Convenția de la Paris, care a reprezentat cadrul constituțional pentru organizarea celor două principate. Conform prevederilor Convenției de la Paris, în zilele de 14, 16, 17 și 18 decembrie 1858, în Moldova, s-au desfășurat alegeri pentru Adunarea electivă.

Alegerile pentru Adunarea Electivă a Țării Românești s-au desfășurat între 8/20 și 12/24 ianuarie 1859. Partida Națională n-a reușit să obțină majoritatea mandatelor, în acest context, liderii Partidei Naționale și, în special liberalii-radicali, elementul cel mai dinamic al coaliției, și-au dat seama că singura cale de izbândă este apelul la masele populare. Au fost mobilizați bucureștenii, au fost chemați țărani din preajma Capitalei.

Lucrările Adunării Elective s-au deschis în ziua de 22 ianuarie/3 februarie într-o atmosferă incendiară. Clădirea din Dealul Mitropoliei era înconjurată de mii de oameni. În noaptea de 23 spre 24 ianuarie, membrii Partidei Naționale s-au reunit la hotelul "Concordia" din București unde, pentru prima oară, s-a formulat cu voce tare ceea ce până acum fusese doar o năzuință: alegerea lui Cuza ca domn al ambelor Principate.

La 28 decembrie 1858 s-au deschis lucrările Adunării Elective, care a validat mandatele a 55 dintre 58 de deputați aleși.

Partida Națională avea o majoritate confortabilă în cadrul Adunării, dar, din nefericire, nu se pronunțase încă asupra numelui candidatului. Aripa conservatoare era divizată între cei doi candidați: Mihail Sturdza, fostul domn al Moldovei (1834-1849) și fiul acestuia, Grigore Sturdza. După retragerea candidaturii lui Costache Negri, Mihail Kogălniceanu renunță și, în plus, în noaptea de 4 spre 5 ianuarie, în cadrul unei întâlniri a membrilor Partidei Naționale, propune drept candidat unic al acestei grupări pe colonelul Alexandru Ioan Cuza.

La propunerea lui Anastase Panu, deputații se angajaseră să voteze candidatul care ar obține majoritatea. De aceea nu este întâmplător faptul că până și adepții celorlalți doi candidați l-au votat

tot pe Cuza. Domnul a depus jurământul, în care se angaja să apere "drepturile și interesele patriei" și să asigure "binele și fericirea nației române".

În dimineața de 24 ianuarie, la ora 11.00, când lucrările Adunării s-au reluat, Vasile Boerescu a cerut o ședință secretă în cadrul căreia a precizat: "A ne uni asupra principiului Unirii este a ne uni asupra persoanei ce reprezintă acest principiu. Această persoană este Alexandru Ioan Cuza, domnul Moldovei".

După citirea voturilor, Alexandru Ioan Cuza a fost proclamat domn al Principatelor Unite. Imediat rezultatul a fost adus la cunoștința mulțimii de pe Dealul Mitropoliei. Ziarul "Românul" din 27 ianuarie/8 februarie, consemnează: "... Nu se auzeau în toată capitala decât cele mai vii demonstrații de bucurie... singurul spectacol care se vedea pe toate ulițele, pe la toate răspântiile, pe toate locurile publice ale Bucureștilor. Frații noștri țărani... strigau acum cu toată puterea energetică a sufletelor lor: Să trăiască Cuza! Să trăiască Domnul nostru! Se aruncau unii în brațele altora, fără deosebire de condiții, ca cum toți, în general, ar fi scăpat de jugul cel mai apăsător".

Discursul lui Mihail Kogălniceanu, în numele Adunării Elective, exprimă cel mai bine speranțele care se puneau în noul domn: "Prin înălțarea ta pre tronul lui Ștefan cel Mare, s-a reînălțat însăși naționalitatea română. Alegându-te de capul său, neamul nostru a vroit să împlinească o veche datorie către familia ta, a vroit să răsplătească sângele strămoșilor săi vărsat pentru libertățile publice.

Alegându-te pe tine domn în țara noastră, am vroit să arătăm lumii aceea ce toată țara dorește: la legi nouă om nou. O, Doamne! Mare și frumoasă îți este misia... Fii dar omul epocii; fă ca legea să înlocuiască arbitrarul, fă ca legea să fie tare; iar tu, Măria ta, ca Domn, fii bun, fii blând, fii bun mai ales pentru acei pentru cari mai toți domnii trecuți au fost nepăsători și răi. Nu uita că, dacă cincizeci de deputați te-am ales domn, însă ai să domnești peste două milioane de oameni!... Fii simplu, Măria Ta, fii bun, fii domn cetățean; urechea ta să fie pururi deschisă la adevăr, și închisă la minciună și lingușire".

Alegerea lui Cuza a fost primită cu o bucurie fără margini. Vasile Alecsandri nota: "A-ți spune entuziasmul pe care l-a produs această alegere este un lucru cu neputință ... timp de trei zile populația din Iași s-a dedat la adevărate nebunii".

La 8/20 februarie 1859, Alexandru Ioan Cuza venea la București, după dubla sa alegere în calitate de domnitor al Moldovei și Țării Românești. În aceeași zi, Alexandru Ioan Cuza a depus jurământul în clădirea Catedralei Mitropolitane București, în care se angaja să respecte actul unirii, din 5 și 24 ianuarie: "Jur în numele Preasfintei Treimi și în fața Țării că voi păzi cu sfințenie drepturile și interesele Principatelor Unite; că în toată Domnia mea voi priveghea la respectarea legilor pentru toți și în toate, și că nu voi avea înaintea ochilor mei decât binele și fericirea nației Române. Așa Dumnezeu și confrății mei să-mi fie întru ajutor! Astfel Unirea era îndeplinită.

Situația creată în cele două Principate a fost dezbătută în cadrul Conferinței internaționale, deschise la Paris între 26 martie/7 aprilie — 25 august/6 septembrie 1861. Franța, Rusia, Anglia, Prusia și Sardinia au recunoscut dubla alegere. Imperiile austriac și otoman s-au arătat inițial nemulțumite, prima fiind neliniștită de perspectiva consolidării statului român, cealaltă urmărind unele avantaje materiale.

La 22 noiembrie 1861, Poarta emitea "Firmanul de organizare administrativă a Moldovei și Valahiei", prin care Puterile suzerane și garante erau de acord cu schimbarea Convenției și admiteau unificarea instituțiilor legislative și administrative ale celor două Principate. Rezerva asupra noului statut venea tot din partea Imperiului Otoman, acesta acceptând schimbarea numai pe timpul vieții domnitorului.

Alexandru Ioan Cuza adresează națiunii române, la 11 decembrie 1861, o proclamație, anunțând mesajul său: "Unirea este îndeplinită, naționalitatea română este întemeiată". Ca urmare, s-a trecut la unificarea guvernelor și a Camerelor celor două Principate. La 22 ianuarie 1862, s-a format primul guvern unic al Principatelor Unite, condus de Barbu Catargiu. Parlamentul unic își va deschide lucrările la 24 ianuarie 1862, an în care Al. I. Cuza proclama Unirea definitivă a

Principatelor, iar orașul București devenea capitala acestora. Comisia Centrală de la Focșani își va înceta activitatea.

Din 1862, Principatele Unite adoptă oficial numele de România, iar orașul București devine capitala noului stat.

Bibliografie

- *Istoria Poporului Român*, Biblioteca de Istorie - Editura Științifică 1970
- *Societatea din Principatele Unite Române în perioada constituirii statului național (1856-1866)*, Grigore Chiriță, Editura Academiei Române, 2004.

ÎN AMINTIREA UNIRII

(Șezătoare)

*Prof. inv. primar- Petcu Gabriela
Școala Gimnaziala Brosteni, Mehedinti*

În amintirea Unirii este titlul unei șezători pe care am organizat-o cu elevii claselor I-IV având ca obiectiv principal cinstirea evenimentului istoric din 1859 –Unirea Principatelor: Moldova și Țara Românească și a personalităților din acea vreme.

Scenariul șezătorii

Decorul: o cameră țărănească, cu laviță și covoare.

Copiii îmbrăcați în costume naționale fiecare având câte ceva de lucru, ei reprezentând personajele scenei: gazda, fete și băieți invitați la șezătoare, Moș Ion Roată, Domnitorul Cuza.

Toți cântă pe melodia *Hai să-ntindem hora mare*:

Hai să-ntindem hora mare
Noi care ne-am adunat
La această șezătoare
De cântat și de lucrat.

Au sosit cum ni se pare
Fete și flăcăi din sat
La această șezătoare
De cântat și de lucrat.

Invitați avem pe cinste
Niște străbunici din sat
La această șezătoare
De cântat și de lucrat.

Ne vom aminti noi astăzi
Despre vremuri de demult
Și despre mica unire
Despre al nostru legământ.

- Bună seara gazda aleasă ce ne-ați primit la dumneavoastră!
Iată că ne-am adunat fete și flăcăi din sat la lucrat și la cântat.
- Eu am adus împletitul!
- Eu cusutul!

- Eu depanatul și răsucitul!
  - Iar eu torsul și cântatul!
- Încep TOȚI să cânte pe melodia "Cine stă posomorâtă"
Cine stă și nu lucrează (tam diri diri diri dira)
Poate să plece acasă (tam diri diri diri dira)
Uite, eu vreau să lucrez,
Să cant și să povestesc.

(fiecare se apuca de lucru)

În atmosfera de lucru:

- Ia povestește-ne Bade Ioane și nouă
Cum a fost la Unirea din 1859,
Când românii au reușit cu greu, ce-i drept, de au înfăptuit Unirea Principatelor: Muntenia și Moldova?
- Au rămas de amintire cântece cum ar fi: Hora Unirii
Scrisă, după cum știi, de poetul Vasile Alecsandri.
- Cum să nu ne amintim încă odată
De marele Domnitor Alexandru Ioan Cuza și de Moș Ion Roată?
- Oare de ce începem să-i uităm?

Că nouă totdeauna ne-a plăcut să-i cântăm în balade, doine moștenite
Din adâncul istoriei răscolite...

- Povestește-ne, te rugăm, Moș Ioane!
- Îmi amintesc ce-mi povestea tătuca Firea:

El a fos martor când s-a înfăptuit Unirea!
Spunea că multă lume s-a bucurat și a cântat
Unirea în orice colț de sat!

Cu toții îl vroiau ca domnitor, pe Colonelul Cuza, un întreg popor!

- A făcut reforme multe, bădie, în anii lui de domnie?
- Da! Reforma Învățământului a fost cea mai importantă

Că a scos din întuneric țara toată!...

A mai făcut și Reforma Agrară, pentru oamenii de la țară,
Prin care a împărțit pământ bun din pământul străbun
Celor ce doreau să-l muncească și să-l folosească!

Apare un prezentator:

- Eu am să vă prezint acum pe dată,
O scenetă cu Vodă Cuza și Moș Ion Roată, scrisă după marele nostru povestitor, Ion Creangă,
Cu drag și umor

Apar personajele: povestitorul, Moș Ion Roată și Vodă Cuza

- După Unire, bunăoară Vodă umbla prin țară
Să vadă cum merg treburile cu boierii
Și cu alți slujbași ai țării
Ajuns într-un sat, s-a oprit mirat
Că un bătrân flutura o jalbă în fața sa:
- Spune, Moș Ioane, care ți-i durerea că n-am timp să citesc precum ți-e vrerea!
- Măria Ta, după Unire și după acea întâlnire ad-hoc cum i se spunea
Din care făcea parte și domnia sa, boierul meu vecin,
Sunt supus unui mare chin:

Mă umilește și mă batjocorește, îmi face rău, mereu necaz,
 Și m-a scuipat drept pe obraz!
 Mare rușine pentru mine, mare semn că m-a adus la sapă de lemn!
 - Ridică-te, Moș Ioane, ia, primește această pungă cu galbeni și viața-ți îngrijește!
 - Dar cu rușinea, cum rămâne, Măria Ta?
 - Cu rușinea, Moș Ioane, uite-așa!
 Că eu pe obrazul scuipat te-am sărutat și astfel rușinea ți-am spălat!
 - Să trăiești, Măria Ta!
 Ai rămas, precum se știe, om de onoare și de omenie!
 Oameni buni, uite așa, m-a sărutat Măria Sa!

(personajele ies din scenă)

Toți se ridică, lasă lucrul din mână cântă și dansează Hora Unirii
 (vine o mamă)

- Bună seara, văd că în loc să lucrați, mai mult cântați și dansați!
 - Păi, mai mult ne-am adunat să ne amintim și să sărbătorim Unirea de acum o sută și ceva de ani și să-i cântăm țării: La mulți ani!

Toți încep să cânte:

La mulți ani, de Unire !

La mulți ani cu fericire!

Tineri și bătrâni să trăiți!

De vremuri trecute să vă amintiti!

Să nu uitați eroii Unirii, eroii țării
 Și nici pe Ion Roată să nu-l dați uitării!
 La muți ani , țara mea !
 La mulți ani România mea!

UNIREA CEA MICĂ DE LA 1859, UN PRIM PAS SPRE MAREA UNIRE DE LA 1918

Prof. POPA LOREDANA Grad. PP NR 29/DR.TR.SEVERIN

Mica Unire sau Unirea cea mică de la 1859 și reformele lui Alexandru Ioan Cuza au pus bazele României moderne și au constituit un prim pas pentru Marea Unire de la 1918. Unirea celor două principate a fost un proces care a început în 1848, bazat pe puternica apropiere culturală și economică între cele două țări. În anul 1848 s-a realizat uniunea vamală între Moldova și Țara Românească, în timpul domniilor lui Mihail Sturdza, respectiv Gheorghe Bibescu. La 1 ianuarie 1848, domnitorul muntean Gheorghe Bibescu face primul pas spre unirea Principatelor, desființând Vama din Focșani, care era cel mai important punct vamal între cele două țări. Ideea Unirii Moldovei și a Țării Românești, avansată încă din secolul al XVIII-lea a devenit, după războiul Crimeii (1853 – 1856) o temă de prim plan a dezbaterii politice, atât în cele două Principate, cât și pe plan internațional. Situația externă se arăta favorabilă. Un rol important l-a jucat propaganda unionistă, întreprinsă de către liderii partidei naționale, în cele două țări și în străinătate. Activitatea desfășurată în emigrație, îndeosebi în Franța, a cunoscut diverse forme: apeluri către opinia publică europeană; afirmarea programului politic în publicații ca România viitoare (1850, Paris), Junimea română (1851), Republica română (Paris, 1851, Bruxelles, 1853), afilierea la „Comitetul Central Democratic European”, cu sediul la Londra, care urmărea declanșarea unei noi revoluții europene; memorii către Napoleon al III-lea, împăratul Franței și către Palmerston, premierul britanic, constituirea la Paris a unui Comitet cu deviza „*Dreptate! Fraternitate! Unitate!*”, sprijinul unor

personalități marcante (Paul Bataillard, Edgar Quinet, Hippolyte Desprez). Această propagandă unionistă a necesitat mari sume de bani pentru cointeresarea materială a unor personalități franceze, iar I.C. Brătianu s-a remarcat prin vânzarea moșiei soției sale pentru a asigura aceste fonduri. Deciziile adoptate prin Tratatul de pace de la Paris (18/30 martie 1856), prevedeau intrarea Principatelor Române sub garanția colectivă a puterilor europene, revizuirea legilor fundamentale, alegerea Adunărilor ad-hoc care să exprime atitudinea românilor în privința unirii, integrarea în granițele Moldovei a trei județe din sudul Basarabiei (Cahul, Bolgrad, Ismail), trimiterea în Principate a unei Comisii Europene cu misiunea de a propune „bazele viitoarei lor organizări”, libertatea navigației pe Dunăre, ș.a. Adunările ad-hoc aveau caracter consultativ, și erau alcătuite din reprezentanți ai bisericii, marii boierimi, burgheziei, țăranimii clăcașe, cu scopul de a face propuneri referitoare la realizarea unirii Principatelor Române. La 22 septembrie 1857 s-a adunat Divanul Ad-hoc al Moldovei care era favorabil unirii, iar la 30 septembrie cel al Valahiei, și prin documentele redactate, au fost puse bazele fuzionării celor două principate. Actul istoric de la 24 ianuarie 1859 reprezenta primul pas pe calea înfăptuirii statului național român unitar. Impusă sub o puternică presiune populară, cu deosebire la București, alegerea ca domn al Țării Românești a lui Alexandru Ioan Cuza avea să-și găsească o confirmare deplină la marea manifestare prilejuită de sosirea alesului națiunii în capitala munteană. În Moldova, Alexandru Ioan Cuza a fost ales domnitor în unanimitate, la 5 ianuarie 1859, reprezentantul „Partidei Naționale”, urmând ca ulterior într-o ședință secretă a Adunării, deputatul Vasile Boerescu a propus la 24 ianuarie 1859 alegerea lui Alexandru Ioan Cuza, aceasta fiind acceptată în unanimitate. Faptul împlinit la 24 ianuarie 1859 era considerat de Poarta Otomană și de Austria drept o încălcare a Convenției de la Paris, însă în textul Convenției din 1858 nu se stipula ca domniile aleși în cele două Principate să fie persoane separate. Astfel împlinită recunoașterea situației de fapt, impusă la 24 ianuarie, obiectivul imediat următor era acceptarea de către puterile garante a Unirii depline. Fără a aștepta verdictul altor reuniuni internaționale, Alexandru I. Cuza a trecut la unificarea aparatului de stat, remediind din mers consecințele hotărârilor adoptate prin Convenția de la Paris. Franța, apoi Rusia, Italia și Prusia erau de acord cu unirea deplină. Alexandru I. Cuza aștepta hotărârea Conferinței de la Constantinopol convocată în acest scop. Cum era de așteptat, încă din prima ședință Poarta a cerut dreptul de intervenție în Principate, în cazul unor noi încălcări ale Convenției de la Paris, iar Austria a admis unirea doar pe durata domniei lui Alexandru I. Cuza. La începutul lunii noiembrie 1861 firmanul Unirii era prezentat, dar în condiții considerate, în țară, inacceptabile. Domnia lui Alexandru Ioan Cuza, deși scurtă (1859-1866), a fost perioada de maximă dezvoltare a României moderne. Prin recunoașterea Unirii depline, crearea primului Parlament unic al României și al primului guvern unitar, prin reformele sale: adoptarea primei Constituții românești, reforma electorală, secularizarea averilor mănăstirești, reforma agrară, a învățământului, domnia lui Alexandru Ioan Cuza a pus bazele dezvoltării moderne a României. Șirul de reforme inițiate de Cuza și venirea mai apoi pe tronul Principatelor Unite a domnitorului Carol I, care se bucura atât de sprijinul Franței cât și cel al Prusiei, a făcut ca actul de la 1859 să fie ireversibil. Din 1866, potrivit Constituției promulgate la 1 iulie, Principatele Unite încep să se numească oficial România.

Primul pas important pe calea înfăptuirii statului național unitar român a fost făcut la 24 ianuarie 1859, dar Marea Unire a avut loc în 1918 în Alba Iulia.

ȘCOALA GIMNAZIALĂ BROȘTENI ȘCOALA GIMNAZIALĂ „PROF. NICOLAE
CARANDA,,
LOC. BROȘTENI LOC. GLOGOVA
JUD.MEHEDINȚI JUD.GORJ
Nr. / Nr. /
DIRECTOR, DIRECTOR,
PROF.DRĂGHICI MIHAELA PROF. MOGOȘAN VERGINA

PROGRAM DE PARTENERIAT CINSTE EROILOR

*COORDONATORI PROIECT:
PROF. INV. PRIMAR POPESCU GHEORGHȚA
PROF. HOARĂ VIORICA-MIRELA*

PROGRAM DE PARTENERIAT

CINSTE EROILOR

Între Școala Gimnazială Broșteni reprezentată de director prof. Draghici Mihaela și Școala Gimnazială „prof. Nicolae Caranda”, Glogova, reprezentată de director prof. Mogoșan Vergina, a fost convenită colaborarea în cadrul unui program de parteneriat educațional.

ARGUMENT

Unitățile noastre convin să colaboreze în domeniul modernizării actului de predare – receptare în învățământ, în vedere eficientizării procesului instructiv-educativ, prin desfășurarea unor activități instructiv-educative în regim de parteneriat cu o tematică stabilită de comun acord.

Școala, familia și comunitatea sunt datorate să formeze comportamente adecvate, de integrare și adaptare socială a elevilor, conform crințelor actuale ale societății. Prin practicarea unor norme de conduită, prin discuții în grup pe teme istorice propuse, prin competiții se vor forma valențe ale personalității copiilor.

Acest parteneriat sprijină dezvoltarea unei atitudini pozitive, care să armonizeze relațiile cu sine și cu ceilalți. Dorința noastră este aceea de a stabili punți de comunicare între copii- cadre didactice-comunitate.

OBIECTIVELE PROIECTULUI:

- ❖ Colaborarea între cele două instituții;
- ❖ Motivarea elevilor pentru explorarea trecutului istoric al țării;
- ❖ Formarea deprinderilor de explorare și investigare a izvoarelor scrise și nescrise;
- ❖ Lărgirea orizontului cunoașterii științifice;
- ❖ Dezvoltarea patriotismului local și național al elevilor;

GRUPUL ȚINTĂ:

- ❖ Elevii clasei a VI-a de la Școala Gimnazială „prof. Nicolae Caranda,, Glogova
- ❖ Elevii claselor aII-a și a III-a de la Școala Gimnazială Broșteni
- ❖ Cadre didactice

DURATA PROIECTULUI:

- ❖ ANUL ȘCOLAR2015-2016

RESURSELE PROIECTULUI:

- ❖ Resurse materiale: aparatură audio-video, calculatoare, videoproiector, consumabile
- ❖ Loc de desfășurare: săli de clasă din cele două școli, CDI, bibliotecă

FINALITATEA PROIECTULUI:

- ❖ Afișarea, la nivelul fiecărei unități, a unor aspecte sau a produselor activităților realizate;
- ❖ Realizarea unui album cu fotografii ;
- ❖ Prezentări Power Point

PROGRAMUL ACTIVITĂȚILOR:

ACTIVITATEA	
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Întâlniri între elevii celor două școli 	
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Concursuri de desene pe teme istorice „UNIREA PRINCIPATELOR,, 	
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Prezentări Power Point pe tema „Pandurii lui Tudor Vladimirescu,, 	
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Recitări de poezii „UNIRE-N CUGET SI SIMTIRI,, 	

UNIREA - VISUL DE VEACURI AL ROMÂNILOR

*Profesor învățământ primar: Roman Ana
Școala Gimnazială „Regele Mihai I”
Drobeta Turnu Severin*

Ziua de 24 ianuarie a rămas în istoria românilor ca data la care s-a înfăptuit Unirea Principatelor Române, în anul 1859, la foarte scurt timp după numirea lui Alexandru Ioan Cuza ca domn al Moldovei și Țării Românești.

După mai mulți ani în care pașii spre îndeplinirea acestei dorințe au fost „mărunțiți” de atitudinea marilor puteri ale Europei, aceasta a devenit realitate, într-un context favorabil, care a dus, pe parcurs, la transformarea „României” de atunci într-un stat modern, aducând pentru prima dată câteva elemente occidentale în viața românilor.

Unirea Principatelor Române, cunoscută ca Mica Unire (Marea Unire fiind cea de la 1 Decembrie 1918, de la Alba Iulia), reprezintă unificarea vechilor principate, Moldova și Țara Românească, într-un Principat unit.

La mijlocul secolului al XIX-lea, soarta principatelor Moldovei și Țării Românești era în mâinile Rusiei și ale Imperiului Otoman, care se opuneau unirii lor.

Situația s-a schimbat în urma războiului Crimeii, dintre 1853 și 1856, când Rusia a fost învinsă de Marile Puteri, formate din Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei, Imperiul Francez, Regatul Sardiniei și Imperiul Otoman. Principatele române trec din mâinile rușilor și turcilor, în ale marilor puteri europene.

După război, în 1856, prin Tratatul de Pace de la Paris se iau decizii care privesc și principatele Moldovei și Țării Românești. De exemplu, Moldovei i se atașează trei județe din sudul Basarabiei, Cahul, Ismail și Bolgrad.

În acest context, în ambele Principate, conducătorii mișcări unioniste s-au organizat în câte o formațiune politică denumită "partida națională". După ce în Moldova și în Țara Românească s-au format Comitete ale Unirii, în primele luni ale anului 1857 s-a constituit un Comitet central al Unirii, care a făcut o largă popularizare programului politic național: autonomia și neutralitatea Principatelor, unirea, prinț străin, guvern reprezentativ cu o singură adunare generală, în care interesele tuturor forțelor social-politice ale societății să fie reprezentate.

Adunările ad-hoc din Moldova (22 septembrie/3 octombrie 1857-21 decembrie 1857/2 ianuarie 1858) și din Țara Românească (30 septembrie/12 octombrie-10/22 decembrie 1857) au întrunit deputați boieri și țărani, câte unul de județ (ținut).

Chemați să se pronunțe în problema unirii, participanții au dat răspunsul pozitiv prin cele două Rezoluții aproape identice votate (în Moldova la 7/19 octombrie 1857, iar în Țara Românească la 8/20 octombrie 1857), în care cereau: Unirea Principatelor într-un singur stat; neutralitatea Principatelor Unite; autonomia în temeiul vechilor tratate cu Poarta Otomană; prinț străin, ales dintr-o dinastie domnitoare a Europei, cu moștenirea Tronului, moștenitorii urmând a fi crescuți în religia țării; adunarea obștească cu adevărat reprezentativă, una singură, ca putere legiuitoare.

În contextul discuțiilor despre unirea celor două principate, în 1857 Marile Puteri acordă acestora dreptul organizării unui „referendum” (consultarea populației cu drept de vot) despre Unire.

În acest scop, se constituiau adunări Ad-hoc, în care se discutau alegerile pentru Divanurile Ad-hoc, care urmau să se pronunțe asupra organizării politice și sociale a țărilor române.

Falsificarea alegerilor a constituit un mare un obstacol pentru Unire. În Țara Românească, majoritatea membrilor din Divanul Ad-hoc au spus „Da” pentru Unire, însă în Moldova, situația a

fost mai controversată. Aici, caimacanul (locuitor la conducerea Moldovei), Nicolae Vogoride, sprijinit de Imperiul Otoman, care îi promitea domnia dacă Unirea nu se va realiza, a falsificat listele electorale de reprezentare în divanul Ad-hoc.

Șansa a făcut însă ca Vogoride să se destăinuie, prin scrisori, fratelui său din Constantinopol, iar corespondența a fost furată și publicată în presa europeană, la Bruxelles. Descoperirea a iscat scandaluri atât printre români, cât mai ales la nivel european. Marile Puteri au rupt relația cu Imperiul Otoman, au solicitat întâlniri cu împăratul Franței, Napoleon, și regina Marii Britanii, Victoria, iar falsele alegeri au fost, astfel, anulate. În toamna anului 1857, în urma noilor alegeri, toți s-au pronunțat pentru Unirea Principatelor Moldovei și Țării Românești.

În 1858, Convenția de la Paris a stabilit mai multe prevederi referitoare la principatele române, dintre care cea mai semnificativă a fost unirea parțială a principatelor Moldovei și Valahiei sub denumirea „Principatele Unite ale Moldovei și Valahiei”, care rămăneau sub suzeranitatea „Măiestății Sale Sultanul” și sub protecția Marilor Puteri. Unirea propusă aici s-a dovedit a fi mai degrabă una formală, cele două principate urmând să funcționeze separat în mare parte, ca până atunci, cu doar câteva puncte comune: o Comisie Centrală la Focșani, care reprezenta un fel de Parlament mai mic, Înalta Curte de Justiție și Casație și Armata. Capitalele rămăneau aceleași, la București și Iași, și se intenționa ca domnitorii să fie diferiți.

În anul următor, în data de 5/17 ianuarie 1859, au fost organizate alegeri la Iași, în Moldova, iar **noul domnitor a fost desemnat Alexandru Ioan Cuza**. Peste o săptămână, în 12/24 ianuarie 1859, au avut loc alegeri și la **București**, iar românii profitând de faptul că Marile Puteri nu specificau clar că principatele române nu pot fi conduse de același domnitor, și aici **au ales ca domnitor tot pe Alexandru Ioan Cuza**.

Faptul împlinit la 24 ianuarie 1859 era considerat de Poarta Otomană și de Austria drept o încălcare a Convenției de la Paris, însă în textul Convenției din 1858 nu se stipula ca domniile aleși în cele două Principate să fie persoane separate.

Puse în fața faptului împlinit, Marile Puteri au avut brusc de a face cu două principate conduse de același domnitor.

Astfel împlinită recunoașterea situației de fapt, impusă la 24 ianuarie, obiectivul imediat următor era acceptarea de către puterile garante a Unirii depline.

Fără a aștepta verdictul altor reuniuni internaționale, Alexandru I. Cuza a trecut la unificarea aparatului de stat, remediind din mers consecințele hotărârilor adoptate prin Convenția de la Paris. Franța, apoi Rusia, Italia și Prusia erau de acord cu unirea deplină.

Alexandru I. Cuza aștepta hotărârea Conferinței de la Constantinopol convocată în acest scop.

Cum era de așteptat, încă din prima ședință Poarta a cerut dreptul de intervenție în Principate, în cazul unor noi încălcări ale Convenției de la Paris, iar Austria a admis unirea doar pe durata domniei lui Alexandru I. Cuza.

Domnia lui Alexandru Ioan Cuza, deși scurtă (1859-1866), a fost perioada de maximă dezvoltare a României moderne. Prin recunoașterea Unirii depline, crearea primului Parlament unic al României și al primului guvern unitar, prin reformele sale: adoptarea primei Constituții românești, reforma electorală, secularizarea averilor mănăstirești, reforma agrară, a învățământului, domnia lui Alexandru Ioan Cuza a pus bazele dezvoltării moderne a României.

Actul istoric de la 24 ianuarie 1859 reprezenta primul pas pe calea înfăptuirii statului național român unitar. Impusă sub o puternică presiune populară, cu deosebire la București, alegerea ca domn al Țării Românești a lui Alexandru Ioan Cuza avea să-și găsească o confirmare deplină la marea manifestare prilejuită de sosirea alesului națiunii în capitala munteană.

Marele merit al lui Cuza a fost că a reușit să aducă recunoașterea internațională a Unirii Principatelor Române și, prin reformele sale din toate domeniile, a pus bazele statului român modern. Noua țară a început să se numească România abia după abdicarea lui Cuza, din anul 1866, când a fost redactată prima constituție.

În tot acest timp, în care două dintre principatele române au reușit să se unească, Transilvania se afla sub stăpânire austriacă, iar din 1867, sub dominație austro-ungară, până în 1918, când a avut loc Marea Unire de la Alba Iulia.

Bibliografie

- *Societatea din Principatele Unite Române în perioada constituirii statului național (1856-1866)*, Grigore Chiriță, Editura Academiei Române, 2004.
- *Istoria Poporului Român*, Biblioteca de Istorie - Editura Științifică 1970

MICA UNIRE DE LA 24 IANUARIE

TRUȘCULOIU ALINA MIHAELA
GRĂDINIȚA CU PP NR 29
DROBETA TURNU SEVERIN

MICA UNIRE din 24 ianuarie 1859- Unirea Principatelor Române: Ziua de 24 ianuarie a rămas în istoria românilor ca data la care s-a înfăptuit Unirea Principatelor Române, în anul 1859, la foarte scurt timp după numirea lui Alexandru Ioan Cuza ca domn al Moldovei și Țării Românești.

După mai mulți ani în care pașii spre îndeplinirea acestei dorințe au fost „mărunțiți” de atitudinea marilor puteri ale Europei, aceasta a devenit realitate, într-un context favorabil, care a dus, pe parcurs, la transformarea „României” de atunci într-un stat modern, aducând pentru prima dată câteva elemente occidentale în viața românilor.

Unirea Principatelor Române, cunoscută ca Mica Unire (Marea Unire fiind cea de la 1 Decembrie 1918, de la Alba Iulia), reprezintă unificarea vechilor principate, Moldova și Țara Românească, într-un Principat unit.

La mijlocul secolului al XIX-lea, soarta principatelor Moldovei și Țării Românești era în mâinile Rusiei și ale Imperiului Otoman, care se opuneau unirii lor.

Situația s-a schimbat în urma războiului Crimeii, dintre 1853 și 1856, când Rusia a fost învinsă de Marile Puteri, formate din Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei, Imperiul Francez, Regatul Sardiniei și Imperiul Otoman.

Principatele române, din mâinile rușilor și turcilor, în ale marilor puteri europene

După război, în 1856, prin Tratatul de Pace de la Paris se iau decizii care privesc și principatele Moldovei și Țării Românești.

De exemplu, Moldovei i se atașează trei județe din sudul Basarabiei, Cahul, Ismail și Bolgrad.

În contextul discuțiilor despre unirea celor două principate, în 1857 Marile Puteri acordă acestora dreptul organizării unui „referendum” (consultarea populației cu drept de vot) despre Unire.

În acest scop, se constituiau adunări Ad-hoc, în care se discutau alegerile pentru Divanurile Ad-hoc, care urmau să se pronunțe asupra organizării politice și sociale a țărilor române.

Falsificarea alegerilor, un obstacol pentru Unire

În Țara Românească, majoritatea membrilor din Divanul Ad-hoc au spus „Da” pentru Unire, însă în Moldova, situația a fost mai controversată. Aici, caimacanul (locțiitor la conducerea Moldovei), Nicolae Vogoride, sprijinit de Imperiul Otoman, care îi promitea domnia dacă Unirea nu se va realiza, a falsificat listele electorale de reprezentare în divanul Ad-hoc.

Șansa a făcut însă ca Vogoride să se destăinuie, prin scrisori, fratelui său din Constantinopol, iar corespondența a fost furată și publicată în presa europeană, la Bruxelles.

Descoperirea a iscat scandaluri atât printre români, cât mai ales la nivel european. Marile Puteri au rupt relația cu Imperiul Otoman, au solicitat întâlniri cu împăratul Franței, Napoleon, și regina Marii Britanii, Victoria, iar falsele alegeri au fost, astfel, anulate. În toamna anului 1857, în urma noilor alegeri, toți s-au pronunțat pentru Unirea Principatelor Moldovei și Țării Românești.

UNIREA, IDEALUL NAȚIONAL AL ROMÂNILOR

TUDOR ADELINA MIHAELA
GRĂDINIȚA CU P.P.NR,22

Unirea Principatelor Române, cunoscută ca **Mica Unire** (Marea Unire fiind cea de la 1918), a avut loc la jumătatea secolului al XIX-lea și reprezintă unirea statelor : Moldova și Țara Românească Unirea este strâns legată de personalitatea lui Alexandru Ioan Cuza și de alegerea sa ca domnitor al ambelor principate la 5 ianuarie 1859 în Moldova și la 24 ianuarie 1859 în Țara Românească. Totuși, unirea a fost un proces complex, bazat pe puternica apropiere culturală și economică între cele două țări. Procesul a început în 1848, odată cu realizarea uniunii vamale între Moldova și Țara Românească, în timpul domniilor lui Mihail Sturdza, respectiv Gheorghe Bibescu. Deznodământul războiului Crimeii a dus la un context european favorabil realizării unirii. Votul popular favorabil unirii în ambele țări, rezultat în urma unor Adunări ad-hoc în 1857 a dus la Convenția de la Paris din 1858, o înțelegere între Marile Puteri prin care se accepta o uniune mai mult formală între cele două țări, cu guverne diferite și cu unele instituții comune. La începutul anului următor, liderul unionist moldovean Alexandru Ioan Cuza a fost ales ca domnitor al Moldovei și Țării Românești, aducându-le într-o uniune personală. În 1862, cu ajutorul unioniștilor din cele două țări, Cuza a unificat Parlamentul și Guvernul, realizând unirea politică. După înlăturarea sa de la putere în 1866, unirea a fost consolidată prin aducerea pe tron a principelui Carol de Hohenzollern-Sigmaringen, iar constituția adoptată în acel an a denumit noul stat România.

În Moldova a fost ales în unanimitate, la 5/17 ianuarie 1859, liderul unionist Alexandru Ioan Cuza, reprezentantul „Partidei Naționale”. Reprezentanții acestei grupări ce avea ca obiectiv unirea Moldovei cu Țara Românească au oscilat o vreme între a avea un candidat al lor și a-l susține pe Grigore Sturza, fiul fostului domnitor Mihail Sturza, și agent al Rusiei. Acesta, susținut de Rusia prin intermediul bancherului evreu Șmul Rabinovici și agentului panslavist polonez Nieczuka Wierzbicki, care a adus la Iași câteva sute de mercenari, viza și el unirea celor două țări, dar sub domnia sa și sub forma unui stat-marionetă care să facă jocurile Imperiului Rus. Cu două zile înainte de votul pentru alegerea domnitorului, unioniștii au înțeles jocul lui Sturza și au hotărât să-l respingă și să desemneze un candidat al lor. După dispute aprinse, a fost acceptat comandantul micii armate moldovene, Alexandru Ioan Cuza (care nu participase la întâlnire). La adunarea propriu-zisă, Cuza a fost prezentat drept variantă de compromis între conservatorii filoruși și liberalii pro-occidentali (francofilii). Oamenii lui Sturza au fost surprinși să constate că acesta este respins și în schimb adunarea îl votează în unanimitate pe Cuza. Gruparea lor, susținută de mercenarii polonezi ai lui Wierzbicki, care plănuia să acționeze doar pentru a liniști eventualele proteste împotriva alegerii lui Sturza și apoi pentru a forța alegerea sa în Țara Românească, s-a văzut obligată să treacă la ofensivă. S-a pus premiu pentru uciderea liderilor unioniști Mihail Kogălniceanu, Anastasie Panu și Manolache Epureanu (pe al căror sprijin Sturza conta, dar care au votat pentru Cuza) și a

domnitorului Cuza. Complotul a fost însă dejucat după ce a fost deconspirat de Alecu von Onciul și Iacob Antosz, iar ancheta a dovedit ulterior implicarea Rusiei.

Întrucât în textul Convenției nu se stipula ca domniile aleși în cele două Principate să fie persoane separate, liderii unioniști au decis ca alesul Moldovei să fie desemnat și în Țara Românească. Acolo însă, Cuza era susținut doar de liberali, în timp ce conservatorii dețineau 46 din cele 72 mandate. În această situație, liberalii radicali au inițiat, prin intermediul tribunilor, o vie agitație în rândul populației Capitalei și al țăranilor din împrejurimi. O mulțime de peste 30 000 oameni s-a aflat în preajma Adunării. Unul dintre tribuni, I.G. Valentineanu, nota că poporul era gata „să năvălească în Cameră și să o silească a proclama ales pe alesul Moldovei”.

Într-o ședință secretă a Adunării, deputatul Vasile Boerescu a propus la 24 ianuarie 1859 alegerea lui Alexandru I. Cuza, aceasta fiind acceptată în unanimitate. Astfel s-a făcut primul pas către definitivarea Unirii Principatelor Române. Țările au intrat de atunci într-o uniune personală. Conceptul era cunoscut la acea vreme, dar nu însemna nimic în ce privește o unire politică.

Actul istoric de la 24 ianuarie 1859 reprezenta primul pas pe calea înfăptuirii statului național român unitar. Impusă sub o puternică presiune populară, cu deosebire la București, alegerea ca domn al Țării Românești a lui Alexandru Ioan Cuza avea să-și găsească o confirmare deplină la marea manifestare prilejuită de sosirea alesului națiunii în capitala munteană.

Cea mai stringentă problemă era recunoașterea internațională a alegerilor. Faptul împlinit la 24 ianuarie 1859 era considerat de Poartă și de Austria drept o încălcare a Convenției de la Paris. Situația creată în cele două Principate urma să facă, de altfel, obiectul unei noi Conferințe internaționale, care se deschidea la Paris, la 26 martie/7 aprilie - 25 aug./6 sept. Misiuni speciale, conduse de persoane apropiate lui Alexandru I. Cuza, au vizitat capitalele Marilor Puteri garante și au reușit să câștige sprijin pentru cauza românească. Încă în a doua ședință a Conferinței (1/13 aprilie) Franța, Rusia, Anglia, Prusia și Sardinia au recunoscut dubla alegere. Imperiul Otoman și Austria însă tergiversau; mai mult, se află că se pune la cale o intervenție militară peste Dunăre. Alexandru I. Cuza răspunse energic. La 20 aprilie, la Florești, între Ploiești și Câmpina, armata moldo-munteană era concentrată spre a face față oricărei situații. După alte amenințări, sub presiunea celorlalte puteri garante, Poarta a acceptat oficial, odată cu Austria, în a 3-a ședință a Conferinței de la Paris (25 august/7 septembrie), să recunoască, la rândul ei, dubla alegere. Detensionarea situației, atât în relațiile cu Imperiul Otoman, cât și cu cel Habsburgic, îl determină pe domn să ordone închiderea taberei de la Florești (1 septembrie 1859).

Astfel împlinită recunoașterea situației de fapt, impusă la 24 ianuarie, obiectivul imediat următor era acceptarea de către puterile garante a Unirii depline. Fără a aștepta verdictul altor reuniuni internaționale Alexandru I. Cuza a trecut la unificarea aparatului de stat, remediind din mers consecințele hotărârilor adoptate prin Convenția de la Paris. Misiunile diplomatice ale Principatelor la Constantinopol erau reunite încă în cursul anului 1859 (martie), cu Costache Negri, recunoscut chiar de către Poartă, drept unic reprezentant al celor două țări. Unificarea armatei începea cu deplasări de unități militare Moldovene, la București și muntene, la Iași; tabăra de la Florești s-a bucurat de o comandă unică. În cursul anului 1860, statele majore, instrucția, administrația și intendența au fost așezate sub o singură autoritate, iar aceeași persoană - generalul Ion Emanoil Florescu - a fost numită în funcția de ministru de război în ambele țări. La serviciul telegrafului moldovean și muntean este numit ca inspector general Cezar Librecht.

La Focșani, nu fără dificultăți, își începuse activitatea Comisia Centrală care, potrivit Convenției de la Paris, trebuia să elaboreze legile, comune celor două țări. În cei trei ani de activitate (1859- 1862) din proiectele sale au fost aprobate de Adunarea, electivă și promulgate de domn doar cele referitoare la Curtea de Casație și la domeniul funciar (care traducea în fapt principiul egalității fiscale). Proiectul de Constituție nu a fost aprobat însă de domnitorul Cuza, Comisia Centrală din Focșani fiind desființată în februarie 1862.

Raporturile cu acele puteri garante care se arătau ostile unirii sau care jucaseră, în trecut, un rol important în viața Principatelor (Rusia, în anii „protectoratului”) au fost bazate, încă din primii ani ai domniei lui Alexandru I. Cuza, pe respectarea neștirbită a autonomiei țării nou-constituite.

Astfel, prezența militarilor otomani va fi categoric interzisă, iar Poarta va fi obligată, în vara anului 1860, să renunțe la pașapoartele sale solicitate călătorilor români, în mai multe situații supușii Imperiului fiind reținuți pentru că au produs diverse neorânduiri. Austria, vehement dușmănoasă, a trebuit să accepte că legile statului român sunt valabile și pentru locuitorii cezaro-craiești aflați aici cu afaceri. Maghiarii și polonezii, care voiau să rămână în Principate sau să tranziteze spre alte regiuni, sunt protejați de guvern și de domn în spiritul dreptului la azil politic, oferindu-li-se la plecare chiar mijloacele necesare.

Franța, apoi Rusia, Italia și Prusia erau de acord cu unirea deplină. Alexandru I. Cuza aștepta hotărârea Conferinței de la Constantinopol convocată în acest scop. Cum era de așteptat, încă din prima ședință Poarta a cerut dreptul de intervenție în Principate, în cazul unor noi încălcări ale Convenției de la Paris, iar Austria a admis unirea doar pe durata domniei lui Alexandru I. Cuza. La începutul lunii noiembrie 1861 firmanul Unirii era prezentat, dar în condiții considerate, în țară, inacceptabile.

Fermitatea lui Alexandru I. Cuza, reacția energică Camerelor și a guvernelor, poziția intransigentă a lui C. Negri și atitudinea favorabilă a majorității Marilor Puteri garante și-au făcut în cele din urmă efectul. La capătul Conferinței, Poarta a elaborat un nou firman (4/16 decembrie 1861) prin care a renunțat la condițiile anterior solicitate, Austria păstrându-și vechea poziție.

Șirul de reforme inițiate de Cuza și venirea mai apoi pe tronul Principatelor Unite a domnitorului Carol I, care se bucura atât de sprijinul Francei cât și cel al Prusiei, a făcut ca actul de la 1859 să fie ireversibil. Din 1866, potrivit Constituției promulgate la 1 iulie, Principatele Unite încep să se numească oficial *România*.

Bibliografia:

- Leonid Boicu, *Diplomația Europeană și triumful cauzei române*, Iași, 1978.
- Dumitru Ivănescu (ed.), *Unirea Principatelor. Momente, fapte, protagoniști*, Iași, 2005.
- Dumitru Ivănescu, Cătălin Turliuc, Florin Cântec (ed.), *Vârstele Unirii. De la conștiința etnică la unitatea națională*, Iași, 2001.

PRIMA LEGE MODERNĂ A ÎNVĂȚĂMÂNTULUI ROMÂNESC

*Prof.inv.primar Tutunaru Oana Iulia
Școala Gimnazială "Mihai Viteazu" Strehaia*

Legea școlară din 1864 a făcut parte din programul de legi de înnoire a societății românești promovat sub domnia lui Alexandru Ioan Cuza. Ea a pus instrucția publică primară pe temelii solide, dominate de principiale obligativității și gratuității, situând astfel țara noastră înaintea Italiei, Franței, Angliei sau Elveției. Cu o serie de modificări, ea va fi în vigoare pentru un sfert de veac, până la restructurarea învățământului prin legile lui Spiru Haret privind învățământul secundar și universitar (1889) și pentru învățământul profesional (1899).

Alături de legea agrară (promulgată la data de 14 august 1864), *legii asupra instrucțiunii*, prima lege românească a învățământului (25 noiembrie 1864) face parte din grupul de legi reformatoare date în vremea domnitorului Alexandru Ioan Cuza pentru propășirea țăranimii și a populației sărace din orașe și pentru fixarea pe baze moderne a țării.

Necesitățile școlii la începutul secolului al XVIII-lea

Deși este prima lege, în înțeles modern, în domeniul învățământului, totuși ea nu apare pe un teren viran. Cu mai bine de o sută de ani înainte existau preocupări domnești de adoptare a unor măsuri privind învățământul în cele două principate dunărene, Muntenia și Moldova. Avem astfel trei hrisoave pentru școli, date de către domnitorii Theodor Calimach - în 1759, Grigorie Alexandru

Ghica - în 1766 și Alexandru Ipsilanti - în 1776. În aceste hrisoave se sublinia pe de o parte *necesitatea școlilor* pentru propășirea țării și, pe de alta, *a studiilor de specialitate* în domenii precum comerțul și științele. În 1817, în Muntenia, domnul Ioan Caragea numea o comisie care să alcătuiască un *regulament al școlilor*, care să funcționeze pe baza unui *plan de învățământ*. Ambele deziderate s-au îndeplinit: comisia care a fost alcătuită în acest scop proclamă *Școala domnească de la Sfântul Sava ca școală universală* în care puteau fi primiți cursanți *din orice clasă socială* și, totodată, arată necesitatea înființării a 12 școlii românești, în reședințele de județ. După cincisprezece ani, în *Regulamentele organice* date sub administrația rusă a generalului Pavel Kiseleff în cele două principate, se aborda și problema învățământului public. În conformitate cu prevederile regulamentelor organice, apar *regulamente școlare* în Muntenia imediat, în 1832, iar în Moldova abia în 1835. De asemenea, în ajunul anului revoluționar 1848, în ambele principate apar proiecte de reorganizare a învățământului: *Legiuire asupra reorganizației instrucției publice* – în Muntenia și *Proiect de reorganizare a învățăturilor publice* - în Moldova. Găsim abordată această problemă atât în *Proclamația de la Islaz* din Muntenia, cât și în *Petiția de la Iași și proiectul constituțional* din Moldova. De asemenea, în deceniul premergător Unirii Principatelor, găsim două încercări de reorganizare a învățământului. *Așezământul pentru reorganizare a învățăturilor publice*, din Moldova anului 1850, proclama pentru prima dată în legislația noastră școlară gratuitatea învățământului, limba națională în școli și necesitatea școlilor tehnico-economice. Iar în Țara Românească, în 1858, apare *Proiectul de reorganizare a programului învățăturilor gimnaziale*, care propunea un gimnaziu de șapte ani: un modul de cultură generală - de cinci ani și un modul de specialitate în secțiile literară sau științifică - de doi ani.

Consiliul superior al Instrucțiunii publice includea episcopi cărțurari și directori de școli

Odată cu unirea Principatelor Române sub domnitorul Alexandru Ioan Cuza se trece la implementarea programelor pașoptiste, una dintre direcții fiind, așa cum am arătat, reorganizarea instrucțiunii publice. În încercările de unificare a legislațiilor celor două principate, Comisia de la Focșani, la propunerea lui Mihail Kogălniceanu, lucrează încă din iunie 1859 la elaborarea unui proiect de lege. Astfel că în 12 iulie 1860 avem deja un prim *Proiect de lege organic pentru instrucția publică în Principatele Unite*, semnat printr-alții de mitropolitul Veniamin, de Petrarhe Poenaru și de August Treboniu Laurian. Acestui proiect avea să îi urmeze la numai câteva luni un altul, cu același nume, întocmit de Vasile Boerescu (în octombrie 1860).

Lucrarea de unificare legislativă era însă întârziată de starea de provizorat a instituțiilor nou-create. Situația se schimbă fundamental la 4 octombrie 1861, când un decret domnesc crea o comisie mixtă (cu câte opt membri din fiecare principat) pentru a trece imediat *la unificarea legilor și a regulamentelor administrative* ale Principatelor Unite. În 11 decembrie 1861 se proclamă unirea definitivă a celor două principate, Moldova și Muntenia, sub numele de Principatele Române Unite (până atunci fusese doar o uniune personală, sub Alexandru Ioan Cuza).

În noile condiții, în domeniul învățământului se organizează și funcționează *Ministerul Cultelor și Instrucțiunii* (4 iunie 1862). Deja, la 20 martie a aceluiași an fusese publicat *Proiectul de lege pentru administrația instrucției publice din Principatele Unite, care înființa Consiliul superior al Instrucțiunii publice*, în locul *Eforiei Școalelor* din București și al *Consiliului Școlar* din Iași. La 2 august 1862, consiliul își începe activitatea. Printre membrii săi se numărau: episcopul Dionisie al Buzăului, arhim. Melchisedec de la Huși și Neofit de la Seminarul Socola. La cererea consiliului, Vasile Boerescu alcătuiește singur un proiect de lege, pe care îl publică în octombrie 1863 sub numele de *Proiect de lege asupra reorganizării instrucției publice din România*. Susținut de ministrul cultelor și instrucției, Dimitrie Bolintineanu, proiectul a fost însușit în decembrie 1863 de Consiliul de miniștri și trimis spre deliberare Camerei Legiuitoare. Dezbătut la 11 martie 1864, a fost votat cu majoritate zdrobitoare. Astfel că legea a fost înaintată domnitorului spre sancționare.

Obligativitate și gratuitate pentru învățământul primar

Sub titlul de *Lege asupra instrucțiunii a Principatelor Unite Române* va fi promulgată la 25 noiembrie 1864, cu numărul 1150, iar la 5/17 decembrie 1864 va fi publicată în *Monitorul*, jurnalul oficial al țării.

Capitolele II, III, IV și V ale legii cuprind dispoziții special privind instrucția primară, secundară, superioară și particulară. Între principiile de bază cuprinse în lege găsim *obligativitatea și gratuitatea* instrucției publice primare. Instrucția era obligatorie, legea sancționând cu amendă pe părinții ai căror copii nu erau înscriși sau care nu frecventau școala. De asemenea, era gratuită pentru toți copiii, indiferent de categoria socială din care făceau parte, și pentru ambele sexe.

O altă prevedere importantă a legii era aceea a unei singure programe școlare atât pentru învățământul primar din mediul orășenesc, cât și pentru cel din mediul rural. Instrucția secundară era dată în gimnaziile mici - de 4 clase și gimnaziile mari - de 8 clase. De asemenea, existau *seminariile preoțești: mici și mari*. Pentru pregătirea învățătorilor comunali, legea prevedea înființarea de *școli normale în fiecare eparhie*. Deși pare ciudată această prevedere a legii, totuși ea nu făcea decât să țină cont de realitatea vremii. Un istoric al învățământului românesc în general și al legii din 1864 în special, consultat în vederea elaborării articolului de față, arăta: "La data întocmirii proiectului, în toate orașele de reședință ale eparhiilor existau seminariile preoțești, toate cu vechime și cu oarecare tradiție culturală. Propunând înființarea școlilor normale de învățători, pe lângă eparhii, legiuitorul gândea să folosească cadrele didactice ale acestor seminariile" (**Ilie Popescu Teiusan, Contribuții la studiul legislației școlare românești. Legea instrucției publice din 1864, Editura Didactică și Pedagogică, 1963, p. 45, nota 163**).

UNIREA, IDEALUL NAȚIONAL AL ROMÂNILOR

*Prof. Vamvore Florica
Grădinița cu PP nr.22
Drobeta Turnu Severin*

Mica Unire sau Unirea de la 1859 și reformele lui Alexandru Ioan Cuza au pus bazele României moderne și au constituit un prim pas pentru Marea Unire de la 1918.

În 1848 a început un proces care a dus la Unirea celor două principate, bazat pe puternica apropiere culturală și economică între cele două țări. În anul 1848 s-a realizat uniunea vamală între Moldova și Țara Românească, în timpul domniilor lui Mihail Sturdza, respectiv Gheorghe Bibescu. La 1 ianuarie 1848, domnitorul muntean Gheorghe Bibescu face primul pas spre unirea Principatelor, desființând Vama din Focșani, care era cel mai important punct vamal între cele două țări.

Ideea Unirii Moldovei și a Țării Românești, avansată încă din secolul al XVIII-lea a devenit, după războiul Crimeii (1853 – 1856) o temă de prim plan a dezbaterii politice, atât în cele două Principate, cât și pe plan internațional. Situația externă se arăta favorabilă.

Un rol important l-a jucat propaganda unionistă, întreprinsă de către liderii partidei naționale, în cele două țări și în străinătate. Activitatea desfășurată în emigrație, îndeosebi în Franța, a cunoscut diverse forme: apeluri către opinia publică europeană; afirmarea programului politic în publicații ca *România viitoare* (1850, Paris), *Junimea română* (1851), *Republica română* (Paris, 1851, Bruxelles, 1853), afilierea la „Comitetul Central Democratic European”, cu sediul la Londra, care urmărea declanșarea unei noi revoluții europene; memoriile către Napoleon al III-lea, împăratul Franței și către Palmerston, premierul britanic, constituirea la Paris a unui Comitet cu deviza „*Dreptate! Fraternitate! Unitate!*”, sprijinul unor personalități marcante (Paul Bataillard,

Edgar Quinet, Hippolyte Desprez). Această propagandă unionistă a necesitat mari sume de bani pentru cointeresarea materială a unor personalități franceze, iar I.C. Brătianu s-a remarcat prin vânzarea moșiei soției sale pentru a asigura aceste fonduri.

Deciziile adoptate prin Tratatul de pace de la Paris (18/30 martie 1856), prevedeau intrarea Principatelor Române sub garanția colectivă a puterilor europene, revizuirea legilor fundamentale, alegerea Adunărilor ad-hoc care să exprime atitudinea românilor în privința unirii, integrarea în granițele Moldovei a trei județe din sudul Basarabiei (Cahul, Bolgrad, Ismail), trimiterea în Principate a unei Comisii Europene cu misiunea de a propune „bazele viitoarei lor organizări”, libertatea navigației pe Dunăre, ș.a.

Adunările ad-hoc aveau caracter consultativ, și erau alcătuite din reprezentanți ai bisericii, marii boierimi, burgheziei, țărănimii clăcașe, cu scopul de a face propuneri referitoare la realizarea unirii Principatelor Române.

La 22 septembrie 1857 s-a adunat Divanul Ad-hoc al Moldovei care era favorabil unirii, iar la 30 septembrie cel al Valahiei, și prin documentele redactate, au fost puse bazele fuzionării celor două principate.

În 7 și 9 octombrie 1857 sunt elaborate Rezoluțiile prin care se cerea:

- Respectarea drepturilor Principatelor și îndeosebi a autonomiei lor în cuprinderea vechilor lor capitulații încheiate cu Înalta Poartă în anii 1393, 1460, 1511 și 1634;
- Unirea Principatelor într-un stat sub numele de România;
- Prinț străin cu moștenirea tronului, ales dintr-o dinastie domnitoare dintre cele europene și ai cărui moștenitori să fie crescuți în religia țării;
- Neutralitatea pământului Principatelor;
- Puterea legiuitoare încredințată Adunării Obștești, în care să fie reprezentate toate interesele nației.

Toate acestea sub garanția colectivă a puterilor care au subscris tratatul de la Paris. Întrunite în capitala Franței pentru a lua în discuție cererile celor două Divanuri ad-hoc (10/22 mai - 7/19 august 1858), puterile europene au adoptat Convenția de la Paris:

- Principatele își păstrau autonomia sub suzeranitatea Porții și sub protecția celor șapte puteri;
- Se adopta denumirea de Principatele Unite ale Moldovei și Valahiei, fiecare având instituții proprii;
- Se înființau instituții comune precum Comisia Centrală de la Focșani (care elabora proiectele de legi de interes comun), Înalta Curte de Justiție și Casație, armata;
- Se prevedeau principii de organizare și modernizare a viitorului stat (separația puterilor în stat, desființarea privilegiilor de clasă, egalitatea în fața legii, drepturi politice pentru creștini, libertatea individuală);
- Dreptul de vot rămânea cenșitar.

După încheierea Convenției de la Paris, care avea să joace rolul unei veritabile Constituții a Principatelor, au urmat alegerile pentru Adunările Elective, care urmau să îi desemneze pe cei doi domni.

Actul istoric de la 24 ianuarie 1859 reprezenta primul pas pe calea înfăptuirii statului național român unitar. Impusă sub o puternică presiune populară, cu deosebire la București, alegerea ca domn al Țării Românești a lui Alexandru Ioan Cuza avea să-și găsească o confirmare deplină la marea manifestare prilejuită de sosirea alesului națiunii în capitala munteană.

În Moldova, Alexandru Ioan Cuza a fost ales domnitor în unanimitate, la 5 ianuarie 1859, reprezentantul „Partidei Naționale”, urmând ca ulterior într-o ședință secretă a Adunării, deputatul Vasile Boerescu a propus la 24 ianuarie 1859 alegerea lui Alexandru Ioan Cuza, aceasta fiind acceptată în unanimitate. Faptul împlinit la 24 ianuarie 1859 era considerat de Poarta Otomană și de Austria drept o încălcare a Convenției de la Paris, însă în textul Convenției din 1858 nu se stipula ca domniile aleși în cele două Principate să fie persoane separate.

Astfel împlinită recunoașterea situației de fapt, impusă la 24 ianuarie, obiectivul imediat următor era acceptarea de către puterile garante a Unirii depline. Fără a aștepta verdictul altor

reuniuni internaționale, Alexandru I. Cuza a trecut la unificarea aparatului de stat, remediind din mers consecințele hotărârilor adoptate prin Convenția de la Paris. Franța, apoi Rusia, Italia și Prusia erau de acord cu unirea deplină.

Alexandru I. Cuza aștepta hotărârea Conferinței de la Constantinopol convocată în acest scop. Cum era de așteptat, încă din prima ședință Poarta a cerut dreptul de intervenție în Principate, în cazul unor noi încălcări ale Convenției de la Paris, iar Austria a admis unirea doar pe durata domniei lui Alexandru I. Cuza. La începutul lunii noiembrie 1861 firmanul Unirii era prezentat, dar în condiții considerate, în țară, inacceptabile.

Domnia lui Alexandru Ioan Cuza, deși scurtă (1859-1866), a fost perioada de maximă dezvoltare a României moderne. Prin recunoașterea Unirii depline, crearea primului Parlament unic al României și al primului guvern unitar, prin reformele sale: adoptarea primei Constituții românești, reforma electorală, secularizarea averilor mănăstirești, reforma agrară, reforma învățământului, domnia lui Alexandru Ioan Cuza a pus bazele dezvoltării moderne a României.

Șirul de reforme inițiate de Cuza și venirea mai apoi pe tronul Principatelor Unite a domnitorului Carol I, care se bucura atât de sprijinul Franței cât și de cel al Prusiei, a făcut ca actul de la 1859 să fie ireversibil. Din 1866, potrivit Constituției promulgate la 1 iulie, Principatele Unite încep să se numească oficial România.

BIBLIOGRAFIE

- Leonid Boicu, *Diplomația Europeană și triumful cauzei române*, Iași, 1978.
- Dumitru Ivănescu (ed.), *Unirea Principatelor. Momente, fapte, protagoniști*, Iași, 2005.
- Dumitru Ivănescu, Cătălin Turliuc, Florin Cântec (ed.), *Vârstele Unirii. De la conștiința etnică la unitatea națională*, Iași, 2001.

UNIREA, VISUL DE VEACURI AL ROMÂNILOR

VIȘAN STELIANA
GRĂDINIȚA CU P.P. NR. 22
DROBETA TURNU SEVERIN

Ideea Unirii Moldovei și a Țării Românești a fost avansată încă din secolul al XVIII-lea și a devenit, după războiul Crimeii (1853 - 1856), o temă de prim plan a dezbaterii politice, atât în cele două Principate, cât și pe plan internațional. Situația externă se arăta favorabilă; înfrângerea Rusiei și hegemonia politică a Franței ofereau un context prielnic punerii în practică a proiectului, cu atât mai mult cu cât Napoleon al III-lea, împărat al francezilor, dorea un bastion răsăritean favorabil politicii sale, care să contrabalanseze expansiunea rusească și să contribuie, alături de Italia, la subminarea sau chiar destrămarea monarhiei austro-ungare.

Alexandru Ioan Cuza, înfăptuitorul unirii de la 24 ianuarie 1859 se trăgea dintr-o veche familie de moldoveani, din părțile Fălciului, familie de cluceri, spătari, comiși, ispravnici. Cuza s-a născut la 20 martie 1820. A învățat până în 1831 la Iași, unde a avut colegi pe câțiva dintre viitorii săi colaboratori, între ei Vasile Alecsandri. E trimis apoi la Paris, unde își ia bacalaureatul în litere. S-a întors apoi în țară și a intrat în armată. S-a căsătorit în 1844 cu Elena Rosetti. Domnia lui Alexandru Ioan Cuza în timpul evenimentelor din 1848, Cuza a fost în primele rânduri. A luat cuvântul la adunarea de la hotelul "Petersburg" din Iași, cerând înfăptuirea unor reforme democratice. Printre fruntașii adunării arestați din ordinul domnitorului Mihai Sturza s-a aflat și Cuza; a reușit apoi să scape de sub pază și să fugă în Transilvania. Cuza are ocazia să participe la Marea Adunare de la Blaj de la 3/15 mai 1848, după care se retrage în Bucovina. În timpul domnitorului Grigore Ghica s-a reîntors în țară și în perioada pregătirii Unirii îndeplinea funcția de pârcălab de Galați. Ca formă de protest față de falsificarea alegerilor pentru adunările ad-hoc din Moldova, Cuza și-a dat demisia din funcția de pârcălab. Patriot cu idei liberale, nu radicale

însa, Cuza a fost acceptat chiar și de partizanii celor doi Sturza care candidau susținuți de conservatori.

În ziua de 24 ianuarie 1859, Cuza a fost ales și domn al Țării Românești. Alegerea sa a produs în întreaga țară o puternică explozie de entuziasm. Situația nou creată în cele două principate urma să facă obiectul discuțiilor Conferinței Internaționale de la Paris. Încă din aprilie 1859 Franța, Rusia, Anglia, Prusia și Sardinia au recunoscut dubla alegere. Poarta și Austria au recunoscut în septembrie 1859, dar numai pe timpul domniei lui Cuza.

După încheierea Convenției de la Paris, care avea să joace rolul unei veritabile Constituții a Principatelor, au urmat alegerile pentru Adunările Elective, care urmau să îi desemneze pe cei doi domni. În Moldova a fost ales în unanimitate, la 5/17 ianuarie 1859, liderul unionist Alexandru Ioan Cuza, reprezentantul „Partidei Naționale”.

Întrucât în textul Convenției nu se stipula ca domnii aleși în cele două Principate să fie persoane separate, conducătorii luptei naționale au decis ca alesul Moldovei să fie desemnat și în Țara Românească. Astfel, într-o ședință secretă a Adunării, deputatul Vasile Boerescu a propus la 24 ianuarie 1859 alegerea lui Alexandru I. Cuza, („om nou la legi noi”, după cum s-a pronunțat Mihail Kogălniceanu), aceasta fiind acceptată în unanimitate. Astfel s-a făcut primul pas către definitivarea Unirii Principatelor Române.

Crearea statului național, prin unirea forțelor poporului român din Moldova și Țara Românească, a deschis calea unor profunde prefaceri în viața socială, economică, politică și culturală. Transformările înnoitoare se înscriau pe linia cerințelor revoluționare de la 1848 și ale programului unionist.

Alexandru I. Cuza a dat o atenție deosebită unificării militare. În primăvara și vara anului 1859 un prim pas în acest scop l-a constituit concentrarea unităților într-o tabără militară unică la Florești. Armata unificată avea datoria de a apăra autonomia țării împotriva unei eventuale intervenții străine și să fie oricând pregătită pentru obținerea independenței naționale.

În 1859 Principatele Unite duceau tot mai mult o politică externă proprie, deși erau dependente de Turcia. În anul 1860 se înființează prima agenție diplomatică română și încheierea convenției telegrafice directe cu Rusia. Politica externă a Principatelor Unite urmărea realizarea deplinei unități statale românești și dobândirea independenței de stat.

La începutul anului 1862 era în deplină desfășurare procesul desăvârșirii unificării politice. După proclamația lui Cuza, din 11 septembrie 1861, ambele adunări de deputați și-au încheiat lucrările pentru a se întruni la 24 ianuarie într-o Adunare Națională la București, care devine capitala țării. Aceste două guverne au demisionat pentru a se alcătui un guvern unic.

Componenta reacționară a guvernului a creat multe nemulțumiri. Grupuri mari de țărani se îndreptau în ianuarie 1862 spre București pentru ca să „scape de boierii care îi stăpânesc”. Guvernul a solicitat ajutorul armatei, care i-au împrăștiat pe țărani. Boierimea conservatoare și-a dat seama că orice amânare a rezolvării problemei agrare putea atrage grave consecințe, de aceea guvernul conservator a depus un proiect de lege rurală, care îi emancipa pe țărani de servituțile feudale, dar îi deposeda de pământul ce-l aveau în folosință. Deși a fost votat de majoritatea reacționară a Adunării, Cuza a refuzat să-l sancționeze.

Din cauza planurilor domnitorului de a realiza reforma agrară prin împrăștierea și divergențele ivite între domn și gruparea liberal – radicală, a dus la sfârșitul anului 1862 și începutul anului 1863 la alcătuirea unei înțelegeri politice, numită „monstruoasa coaliție”. Aceasta a făcut o opoziție înverșunată domnitorului, uneltind înlăturarea sa și aducerea unui prinț străin pe tronul României.

O altă realizare de seamă a constituit-o organizarea învățământului. Prin legea Instrucțiunii publice din 25 noiembrie 1864, care a stat la baza învățământului românesc timp de peste trei decenii, s-au stabilit trei grade de învățământ: primar, secundar, superior.

În anul 1864 au fost promulgate legile privind organizarea administrației. Administrația județelor și a comunelor se făcea de consilii alese pe baza votului cenșitar.

Una din cele mai importante înfăptuiri a fost reorganizarea Justiției. Codurile penal, civil și comercial au intrat în vigoare din anul 1865. O grijă deosebită a manifestat Cuza pentru crearea armatei naționale.

Politica lui Al. I. Cuza a dus la înăsprirea relațiilor cu monstruoasa coaliție.

O încercare nereușită de a-l înlătura pe Cuza a avut loc în august 1865, când acesta era plecat în Germania pentru a-și îngriji sănătatea. După aceea, conservatorii și liberalii coalițați izbutesc să atragă de partea lor ofițerii superiori cu funcții importante de comandă la unitățile militare din țară. Astfel în noaptea de 10-11 februarie 1866, Al. I. Cuza a fost detronat și expulzat din țară. El a rămas în străinătate până la sfârșitul vieții sale. La 15 mai 1873 Cuza a murit, fiind adus în țară și înmormântat la Ruginoasa.

În locul lui Cuza a fost instituită o locotenență domnească alcătuită din trei membrii: Lascăr Cartagiu, Nicolae Golescu și colonelul N. Haralambie. Se pregătea instaurarea unui regim politic în frunte cu un prinț de origine străină.

Bibliografie:

- Florin Constantiniu, *O istorie sinceră a poporului român*, București, Editura Univers Enciclopedic, 1997 .
- Dumitru Ivănescu , *Unirea Principatelor. Momente, fapte, protagoniști*, Iași, 2005.
- Dan Bogdan, Viorel Știrbu, *Pe urmele lui Alexandru Ioan Cuza*, București, Editura Sport-Turism, 1985.

UNIREA PRINCIPATELOR ROMÂNE - PROCES CARE A ÎNCEPUT ÎN 1848

*Profesor învățământ primar: Zavracu Violeta
Liceul Teoretic „George Șt. Marincu”
Poiana Mare, Dolj*

Unirea celor două principate a fost un proces care a început în 1848, bazat pe puternica apropiere culturală și economică între cele două țări. În anul 1848 s-a realizat uniunea vamală între Moldova și Țara Românească, în timpul domniilor lui Mihail Sturdza, respectiv Gheorghe Bibescu.

La 1 ianuarie 1848, domnitorul Gheorghe Bibescu face primul pas spre unirea Principatelor, desființând Vama din Focșani, care era cel mai important punct vamal între cele două țări.

Ideea Unirii Moldovei și a Țării Românești, avansată încă din secolul al XVIII-lea a devenit, după războiul Crimeii (1853-1856) o temă de prim plan a dezbaterii politice, atât în cele două Principate, cât și pe plan internațional. Situația externă se arăta favorabilă.

Un rol important l-a jucat propaganda unionistă, întreprinsă de către liderii partidei naționale, în cele două țări și în străinătate. Activitatea desfășurată în emigrație, îndeosebi în Franța, a cunoscut diverse forme: apeluri către opinia publică europeană; afirmarea programului politic în publicații ca *România viitoare* (1850, Paris), *Junimea română* (1851), *Republica română* (Paris, 1851, Bruxelles, 1853), afilierea la „Comitetul Central Democratic European”, cu sediul la Londra, care urmărea declanșarea unei noi revoluții europene; memoriile către Napoleon al III-lea, împăratul Franței și către Palmerston, premierul britanic, constituirea la Paris a unui Comitet cu deviza „Dreptate! Fraternitate! Unitate!”, sprijinul unor personalități marcante (Paul Bataillard, Edgar Quinet, Hippolyte Desprez).

Această propagandă unionistă a necesitat mari sume de bani pentru cointeresarea materială a unor personalități franceze, iar I.C. Brătianu s-a remarcat prin vânzarea moșiei soției sale pentru a asigura aceste fonduri.

Deciziile adoptate prin Tratatul de pace de la Paris (18/30 martie 1856), prevedeau intrarea Principatelor Române sub garanția colectivă a puterilor europene, revizuirea legilor fundamentale, alegerea Adunărilor ad-hoc care să exprime atitudinea românilor în privința unirii, integrarea în granițele Moldovei a trei județe din sudul Basarabiei (Cahul, Bolgrad, Ismail), trimiterea în Principate a unei Comisii Europene cu misiunea de a propune „bazele viitoarei lor organizări”, libertatea navigației pe Dunăre.

Adunările ad-hoc aveau caracter consultativ, și erau alcătuite din reprezentanți ai bisericii, marii boierimi, burgheziei, țăranimii clăcașe, cu scopul de a face propuneri referitoare la realizarea unirii Principatelor Române.

La 22 septembrie 1857 s-a adunat Divanul Ad-hoc al Moldovei care era favorabil unirii, iar la 30 septembrie cel al Valahiei, și prin documentele redactate, au fost puse bazele fuzionării celor două principate.

Înfăptuitorul unirii de la 24 ianuarie 1859 se trăgea dintr-o veche familie de moldoveani, din părțile Fălciului, familie de cluceri, spătari, comiși, ispravnici. Cuza s-a născut la 20 martie 1820. A învățat până în 1831 la Iași, unde a avut colegi pe câțiva dintre viitorii săi colaboratori, între ei Vasile Alecsandri. E trimis apoi la Paris, unde își ia bacalaureatul în litere. S-a întors apoi în țară și a intrat în armată. S-a căsătorit în 1844 cu Elena Rosetti.

Actul istoric de la 24 ianuarie 1859 reprezenta primul pas pe calea înfăptuirii statului național român unitar. Impusă sub o puternică presiune populară, cu deosebire la București, alegerea ca domn al Țării Românești a lui Alexandru Ioan Cuza avea să-și găsească o confirmare deplină la marea manifestare prilejuită de sosirea alesului națiunii în capitala munteană.

În Moldova, Alexandru Ioan Cuza a fost ales domnitor în unanimitate, la 5 ianuarie 1859, reprezentantul „Partidei Naționale”, urmând ca ulterior într-o ședință secretă a Adunării, deputatul Vasile Boerescu a propus la 24 ianuarie 1859 alegerea lui Alexandru Ioan Cuza, aceasta fiind acceptată în unanimitate.

În ziua de 24 ianuarie 1859, Cuza a fost ales și domn al Țării Românești. Alegerea sa a produs în întreaga țară o puternică explozie de entuziasm.

Într-o dimineață - Nicolae Grigorescu îi relatează lui A. Vlahuță - "ne vine vestea ca s-a ales Cuza domnitor în amândouă capitalele. Am lăsat tot, am pus șaua pe cal, și fuga la târg. Atunci am văzut eu ce va să zică bucuria unui popor. Cântece, jocuri, chiote în toate părțile. Își ieșeau oamenii în drum cu oala plină cu vin; care cum se întâlneau luau vorba de Cuza, de unire, se îmbrățișau și încingeau hora în mijlocul drumului. Și era un ger de crăpau pietrele. Da' unde mai stă cineva în casă? Am văzut bătrâni care plângeau de bucurie."

Situația nou creată în cele două principate urma să facă obiectul discuțiilor Conferinței Internaționale de la Paris. Încă din aprilie 1859 Franța, Rusia, Anglia, Prusia și Sardinia au recunoscut dubla alegere.

Poarta și Austria au recunoscut în septembrie 1859, dar numai pe timpul domniei lui Cuza.

Focșanii - oraș prin excelență negustoresc - a trait cu intensitate frământările politice de la jumătatea veacului al XIX-lea. La acea epocă, focșaneni au constituit un veritabil puls al arterei Milcovului, semnalând gradul de continua intensificare a dorinței de unitate a românilor. Despărțit în două - Focșanii Moldovei și Focșanii Munteni - de un braț al Milcovului, orașul întruchipa, în acea vreme, situația celor două țări vecine și surori. Desființarea hotarului de la Focșani echivala cu Unirea celor două Principate și crea premisele punerii temeliei statului național unitar român.

Faptul împlinit la 24 ianuarie 1859 era considerat de Poarta Otomană și de Austria drept o încălcare a Convenției de la Paris, însă în textul Convenției din 1858 nu se stipula ca domniile aleși în cele două Principate să fie persoane separate.

Astfel împlinită recunoașterea situației de fapt, impusă la 24 ianuarie, obiectivul imediat următor era acceptarea de către puterile garante a Unirii depline.

Fără a aștepta verdictul altor reuniuni internaționale, Alexandru I. Cuza a trecut la unificarea aparatului de stat, remediind din mers consecințele hotărârilor adoptate prin Convenția de la Paris. Franța, apoi Rusia, Italia și Prusia erau de acord cu unirea deplină. Alexandru I.

În ziua de 5 februarie 1859, domnitorul Cuza a fost oaspetele orașului Focșani. Mii de oameni i-au ieșit în cale în drumul dinspre Mărășești, pe unde venea de la Iași. În cinstea Domnitorului, s-au ridicat pe șosea, pe ulițele pe unde trebuia să treacă și, în fața curții boierilor Dăscălescu, patru arcuri de triumf, împodobite cu verdeața și înfășurate în pânză tricoloră.

Mai în toate casele particulare, s-au arborat steaguri, s-au împodobit porțile cu verdeață și la ferestre, toată noaptea au ars lumânările bucuriei obștești. "La apariția Domnului, lumea a isbucnit în urale, două muzici miliare, una din Iași și alta din București, precum și tarafe de lăutari, cântau Hora Unirii și un imn al vremii 'Timpuri de Marire'. Valuri de flori s-au revărsat în calea Domnului, care s-a scoborât din diligență". Ajungând la hotar, unde era al doilea arc de triumf, Domnitorul s-a oprit, și a chemat la el pe cei doi soldați care făceau de straja la hotar: un moldovean și un muntean. Le-a spus că sunt frați și i-a pus să se îmbrățișeze. Apoi a dat poruncă ca fiecare să meargă la cazarma lui și să comunice comandirilor că de azi înainte și pe vecii vecilor, Domnitorul Principatelor Unite, a ridicat gărzile de la hotarul dintre români, de la Focșani. De aici, însoțit de notabilitățile orașului și de mulțimea de oameni, Cuza a mers până în centrul orașului, unde au jucat cu toții Hora Unirii. Noaptea, Domnitorul a fost găzduit de boierii Dăscălești, unde a doua zi a primit în audiență multă lume, se zice și pe Moș Ion Roată.

La 11 decembrie 1861 a fost dată de domnitor proclamația prin care făcea cunoscut întregii națiuni ca: *„Unirea este îndeplinită. Naționalitatea Română este întemeiată. Acest fapt mareț, dorit la generațiunile trecute, aclamat de Corpurile Legiuitoare, chemat cu căldura de noi, s-a recunoscut de Înalta Poartă, de Puterile garante și s-a înscris în datinile Națiunilor. Dumnezeuul părinților noștri a fost cu țara, a fost cu noi. El a întărit silințele noastre prin înțelepciunea poporului și a condus Națiunea către un falnic viitor. În zilele de 5 și 24 Ianuarie ați depus toată a voastră încredere în Alesul nației, ați întrunit speranțele voastre într-un singur Domn. Alesul vostru va da astăzi o singură Românie. Vă iubiți Patria, veți ști a o întări. Să trăiască România!”*

Cuza aștepta hotărârea Conferinței de la Constantinopol convocată în acest scop. Cum era de așteptat, încă din prima ședință Poarta a cerut dreptul de intervenție în Principate, în cazul unor noi încălcări ale Convenției de la Paris, iar Austria a admis unirea doar pe durata domniei lui Alexandru I. Cuza. La începutul lunii noiembrie 1861 firmanul Unirii era prezentat, dar în condiții considerate, în țară, inacceptabile.

Domnia lui Alexandru Ioan Cuza, deși scurtă (1859-1866), a fost perioada de maximă dezvoltare a României moderne. Prin recunoașterea Unirii depline, crearea primului Parlament unic al României și al primului guvern unitar, prin reformele sale: adoptarea primei Constituții românești, reforma electorală, secularizarea averilor mănăstirești, reforma agrară, a învățământului, domnia lui

Alexandru Ioan Cuza a pus bazele dezvoltării moderne a României.

Șirul de reforme inițiate de Cuza și venirea mai apoi pe tronul Principatelor Unite a domnitorului Carol I, care se bucura atât de sprijinul Franței cât și cel al Prusiei, a făcut ca actul de la 1859 să fie ireversibil. Din 1866, potrivit Constituției promulgate la 1 iulie, Principatele Unite încep să se numească oficial România.

Primul pas important pe calea înfăptuirii statului național unitar român a fost făcut la 24 ianuarie 1859, dar Marea Unire a avut loc în 1918 în Alba Iulia.

Bibliografie

- ***Istoria Poporului Român***, Biblioteca de Istorie - Editura Științifică 1970
- ***Societatea din Principatele Unite Române în perioada constituirii statului național (1856-1866)***, Grigore Chiriță, Editura Academiei Române, 2004

**În atenția colaboratorilor revistei
„Școala Mehedințiului”**

Articolele pe care doriți să le publicați în revista „Școala Mehedințiului” vor fi aduse la sediul Casei Corpului Didactic Mehedinți, str. Calomfirescu nr. 94, Drobeta Turnu Severin, în format electronic (CD sau stick) sau pe e-mail: ccdmehedinti@gmail.com. Articolele vor avea minimum ½ pagină și maximum 4 pagini, tehnoredactate cu diacriticele limbii române (ă, î, â, ș, ț), cu font Times New Roman de 12, la un rând, cu margini de 2 cm.

Autorul va achita contravaloarea unui exemplar din revista în care apare articolul. Colectivul de redacție își rezervă dreptul de a face selecția articolelor care vor fi publicate, în funcție de întinderea conținutului și de corectitudinea tehnoredactării, precum și dreptul de a face corecturi ortografice.

COLECTIVUL DE REDACȚIE

Inspector Școlar General I.S.J. Mehedinți – Prof. Dr. Mirela PINTEA-ENE

Inspector Școlar General Adj. I.S.J. Mehedinți – Prof. Simona TATOMIR

Inspector Școlar General Adj. I.S.J. Mehedinți – Prof. Ionuț TUFIȘ

Director C.C.D. Mehedinți – prof. metodist Rodica TELEGUȚĂ

Prof. metodist C.C.D. Mehedinți – Melania-Voichița CRISTEA

Prof. metodist C.C.D. Mehedinți – Minodora BĂDESCU

Prof. metodist C.C.D. Mehedinți – Mădălina-Loredana BOBLEANȚĂ

Editor:

Informatician C.C.D. Mehedinți – prof. Loredana Doinea

Editura Școala Mehedințiului:

Casa Corpului Didactic Mehedinți

Drobeta Turnu Severin, str. Calomfirescu, nr. 94

Tel./Fax 0252/321537

e-mail: ccdmehedinti@gmail.com

www.ccdmehedinti.ro

Notă: Răspunderea pentru conținutul materialelor revine în exclusivitate autorilor